Karen Information Center

ကရင်သတင်းစဉ်

လူ့အခွင့်အရေး
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး
ဒီမိုကရေစီအရေး

အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၁၂ခုနှစ် The Karen Monthly Newsletter Volume(16), Issue(10)

ခေါင်းဆောင်တွင်း သဘောထားကွဲလွဲမှု သင်ပုန်းချေ လိုက်ကြောင်း KNU ထုတ်ပြန်ပြောဆို

အောက်တိုဘာလ ၂၇ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ရှေးရှု၍ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဖြစ်ပေါ်နေသော ကိစ္စရပ်များကို ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးပြီး သင်ပုန်းချေလိုက်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU က ယနေ့ သဘောထား ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံခရိုင် ကေအဲန်ယူထိန်းချုပ်နယ်မြေ လေးဝါးစခန်း၌ အောက်တိုဘာလ ၂၅ရက်မှ ၂၆ရက်နေ့အထိ ပြုလုပ်သော ကေအဲန်ယူ၏ အထူးအရေးပေါ် အစည်းအဝေးသို့ ဗဟိုအမြဲတမ်းကော်မတီနှင့် ဗဟိုအရံ အမြဲတမ်း ကော်မတီဝင် ၄၀ဦးတို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ထုတ်ပယ်ခံရသော ခေါင်းဆောင် ၃ဦး၏ ကိစ္စကို အချေအတင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးနောက် ယင်းသို့ သင်ပုန်းချေခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကေအဲန်ယူ၏ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်မှူးစောလှငွေက "ထုတ်ပယ်ခံရတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကိစ္စကို ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ သူ့ဘက်က သူမှန်၊ ကိုယ့်ဘက်က ကိုယ်မှန်နဲ့ အပြန်အလှန် ပြောဆိုလို့ မဆုံးနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ရှေ့ရှုပြီး သင်ပုန်းချေလိုက်တာ အကောင်းဆုံးပဲဆိုပြီးတော့ အဲဒီခေါင်းဆောင်တွေကို မူလ တာဝန်ပြန်ပေးပြီး ၁၅ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်အထိ ဆက်လက် တာဝန်ယူသွားဖို့ သဘောတူခဲ့ကြတယ်"ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

အဆိုပါ အထူးအရေးပေါ် အစည်းအဝေးတွင် အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဖြစ်ပွားသည့်သဘောထားကွဲလွဲမှုများမှာကေအဲန်ယူဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အားနည်းချက်သာဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းကို ခေါင်းဆောင်များအားလုံး တာဝန်ခံကာ ကျေအေးခဲ့ကြကြောင်းနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ကရင်ပြည်သူလူထုများလည်း ကေအဲန်ယူအတွင်း အုပ်စုကွဲမှုကို မဖြစ်ပွားလိုကြောင်း ဗိုလ်မှူးစောလှငွေက ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

ယနေ့ထုတ်ပြန်သည့် ကေအဲန်ယူ၏ သဘောထားကြေညာချက်အရ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အားနည်းချက်များကို ခေါင်းဆောင်များမှ ဦးစီးရှေ့ဆောင်၍ ညှိနှိုင်းအဖြေရှာကာ အခြေခံလမ်းစဉ်နှင့်အညီ အတူတကွ ဆက်လက် ချီတက်သွားကြမည်ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်။

ကေအဲန်ယူ၏ ဗဟိုကော်မတီဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူ မန်းငြိမ်းမောင်က "ကေအဲန်ယူအတွင်းမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ပဋိပက္ခပေါ်မှာ တမျိုးသားလုံးက စိုးရိမ်မှုတွေ ကြီးမားစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်။ ဒီကိစ္စတွေကို ကျနော်တို့ ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ အလေးအနက်ထားပြီး ရေရှည်လုပ်ဆောင်ရမယ့်အရာတွေကို ရှေ့ရှုလုပ်ဆောင်သွားတာ ဖြစ်ပါတယ်"ဟု ပြောသည်။

တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ခေါင်းဆောင်များ၏ သဘောထားကွဲလွဲမှုများကို သင်ပုန်းချေခဲ့ပြီးဖြစ်၍ လာမည့် ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးကို ယခုလ ၃၁ရက်နေ့တွင် စတင်လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ထိုမှတဆင့် ၁၅ကြိမ်မြောက် ညီလာခံကို နိုဝင်ဘာလ စတုတ္ထပတ်တွင် ကျင်းပသွားမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။ ❑❑❑

ကော့ကရိတ်-မြဝတီ တောင်ပတ် ကားလမ်းအသစ်ဖောက်ရန် ထိုင်း ကုမ္ပဏီမှ မကြာမီ စတင်တော့မည်

လက်ရှိ သွားလာနေသည့် မြဝတီ-ကော့ကရိတ် တောင်ပေါ်လမ်းကြောတစ်နေရာ

အောက်တိုဘာလ ၂၇ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

ဖိုးခွါးလေး (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်တောင်ပိုင်းရှိ ကော့ကရိတ်-မြဝတီ တောင်ပတ် လမ်း အသစ်ဖောက်လုပ်မည့် စီမံကိန်းကို ထိုင်းနိုင်ငံ လမ်းဖောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ (စီဆန်ကန်ယိုထ)က ယခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် လုပ်ငန်းစဉ် ပြန်လည်စတင်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

လမ်းဖောက်လုပ်ရေးသည် ဦးစွာအနေဖြင့် နယ်မြေတိုင်းထွာပြီး သဃ်န်းညီနောင်မှကော့ကရိတ်အထိ ထိုင်းအစိုးရမှ လမ်းကြောအသစ်ဖောက်လုပ်ပေးမည်ဖြစ်သည်ဟု ကရင်ပြည်နယ် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး စောခင်မောင်မြင့်က ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

"လမ်းဖောက်လုပ်ရေး အတွက် အသုံးပြုရမယ့် စက်ယန္တရားတွေ မြဝတီဘက်ကို ရောက်နေပြီ။ လောလောဆယ်မှာတော့ မြေတွေကို လိုက်ပြီးတော့ တိုင်းထွာနေတယ်။ ပြီးရင် လမ်းကိုဖောက်မယ်"ဟု စောခင်မောင်မြင့်က ပြောသည်။

ထိုင်း-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြုလုပ်သည့် လမ်းဆောက်လုပ်ရေး စီမံကိန်းကို အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ အကူအညီဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံ လမ်းဖောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ (စီဆန်ကန်ယိုထ)က တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။

လက်ရှိကော့ကရိတ်-မြဝတီ တောင်ပေါ်လမ်းသည် မိုင်အကွာအဝေး ၄၀မိုင်ခန့်ရှိပြီး ၃နာရီကျော် လမ်းခရီး ကြာမြင့်ကာ ယခု စီမံကိန်း ပြီးမြောက်အောင်မြင်ပါက ခရီးအကွာအဝေးမှာ သုံးပုံတစ်ပုံ လျော့ကျလာမည်ဖြစ်သည်။

ကော့ကရိတ်-မြဝတီ ဆိုင်ကယ်ပြေးဆွဲသူတစ်ဦးက "လမ်းအ သစ်ဖောက်မယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့ တက္ကစီပြေးဆွဲသူတွေအတွက် တစ် နေ့ကို တစ်ခေါက်နှစ်ခေါက် တောင် အသွားအပြန် သွားလို့ရတယ်။ အခု လမ်းက သိပ်ကျင်းတော့ အန္တရာယ် အရမ်းများတယ်။ နောက် လမ်းက အရမ်းပျက်တော့ မိုးရွာရင် တစ်လမ်း လုံး ချိုင့်ခွက်၊ ဗွက်အိုင်တွေပဲ"ဟု ပြောသည်။

၎င်းစီမံကိန်းတွင် မြန်မာအင် ဂျင်နီယာများနှင့်ဝန်ထမ်းများက ကြီး ကြပ်တာဝန်ယူပေးမည်ဖြစ်ပြီး စက် ယန္တရားများကို နှစ်ဖက်ကျွမ်းကျင်သူ များက ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်သွား မည်ဖြစ်ကြောင်း ကရင်ပြည်နယ် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး စော ခင်မောင်မြင့်က ဆက်လက် ပြောဆို သည်။

ကော့ကရိတ်-မြဝတီ လမ်း ဖောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းကို ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၀၄ခုနှစ်က စတင် ဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်ထားခဲ့သော်လည်း ကရင်အမျိုး သားအစည်းအရုံး-KNU လှုပ်ရှား ရာနယ်မြေဖြစ်သည့်အတွက် နယ်မြေ အေးချမ်းမှု မရှိဟုဆိုကာ ၂၀၀၅ခုနှစ် တွင် လုပ်ငန်းကို ရပ်နားထားခဲ့ပြီး ယခုမှသာ ပြန်လည် စတင်ရန် လုပ် ဆောင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ❑❑❑

ကေအဲန်ယူ၏ အထူးအရေးပေါ် အစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ်

အမှောင်ခင်ညများကို ကျော်ခိုင်းလျက်

စာမျက်နှာ-၆သို့ >>>

ပဋိပက္ခဟူသည် ရင်ဆိုင်နေရဦးမည့်အရာ (အယ်ဒီတာ့အာဘော်)

နေ့စဉ်၊ လစဉ်၊ နှစ်စဉ် အချိန်တိုင်းဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲနေမှုများ၌ ပဋိပက္ခ၊ ပြဿနာများမှာ ဒွန်တွဲပါဝင်နေသည်ချည်းသာဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤပဋိပက္ခများမှာ သူ့အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဖန်တီးလုပ်ဆောင်သူများကြောင့်သာ ဖြစ်လာရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာပြည်တွင်း၏ ပြည်တွင်းစစ် ပဋိပက္ခမှာလည်း နိုင်ငံရေးအပေါ် အခြေခံကာ ဖြစ်တည်ခဲ့ကြရင်းက မတည်ငြိမ်မှုများ၊ မငြိမ်းအေးမှုများကို ပစ္စက္ခတ်အချိန်ထိ မြင်တွေ့ခံစားနေကြရသည်။ လက်ရှိအစိုးရလက်ထက်တွင် စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှု(စန်ရှင်)များ လျော့ကျလာပြီးနောက်ပိုင်း မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင်နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းခွင့်ပြုချက်များ၏ အကျိုးဆက်သက်ရောက်မှုများအဖြစ် စိုက်ပျိုး လယ်ယာမြေများ၊ ဥယျာဉ်ခြံများ၊ ဘိုးဘွားပိုင်မြေလွတ်မြေရိုင်းများကို အဓမ္မသိမ်းဆည်းခံရမှု ပိုမိုများပြားလာခဲ့သလို မြေယာအငြင်းပွားမှု တိုင်ချက်များကို ညှိနှိုင်းရန်အတွက် အစိုးရက မြေယာပဋိပက္ခ ဖြေရှင်းရေးကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းခဲ့ရသည်။

အပြောင်းအလဲကောင်းတခုကို မြင်တွေ့လိုသည်ဆိုပါက စီးပွားရေးသမားများအနေဖြင့် မိမိလုပ်ပိုင်ခွင့်အပေါ် ရရှိမည့် အကျိုးအမြတ် တစ်ခုတည်းကို သာမမြင်ဘဲ လူသားဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ အခွင့်အရေးများကိုလည်း လေးစားလိုက်နာ လုပ်ဆောင်သွားသင့်သည်။ မိမိတစ်ဘို့ ကောင်းစားရေး အတွက်သာ ရှုမြင်၍ လုပ်သွားမိပြီးမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပဋိပက္ခ၊ ပြဿနာများကို နည်းလမ်းပေါင်းစုံ ရှာဖွေကြံဆ ဖြေရှင်းနေရခြင်းသည် တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွက် ကောင်းသောရလဒ်မဟုတ်။ မပြုမီက ပြင်ဆင်သင့်သည်။

ငွေကြေးပိုင်ဆိုင်သူ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစားများသည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံပေါင်းစုံကို သိရှိထားကြသော်လည်း သာမန်လူထု၏ ရေရှည်ဘဝ ထိခိုက်နစ်နာမှုကို လုံးဝ မထည့်တွက်ကြသူများဖြစ်သည်။ဗမာပြည်တွင်အုပ်စိုးသူများသာဦးစားပေးခံ၊အလေးစားခံ၊ အရိုသေခံရသူများ ဖြစ်နေသည့် ကျင့်ဝတ်ဆိုးမှာ နှစ်ပေါင်းရှည်ကြာစွာ ခေါက်ရိုးကျိုးလာခဲ့သော စနစ်ပျက်၊ စနစ်ဆိုးတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ အစိုးရသာ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည်ဟု မှတ်ယူထားသူများကြောင့် သာမန်အလုပ်သမား၊ လယ်သမားလူတန်းစားများမှာ နေစရာမြေမရှိ၊ ခိုစရာအရိပ်မရှိ ဖြစ်ကြရသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အောက်တိုဘာ ၂၅ရက်တွင် ရပ်တန့်ရန် တောင်းဆိုရသည်အထိ ထပ်မံ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်မှ အကြမ်းဖက်မှုအပြင် လက်ပန်းတောင်းတောင် ကြေးနီစီမံကိန်းကိစ္စ၊ ကချင်စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ၏ ဒုက္ခ၊ နယ်စပ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ၏ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု၊ အခွန်အတုပ်ပြဿနာ၊ အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာနှင့် ဒုက္ခသည်အရေးအရာများမှာလည်း ပြည်တွင်းစစ် ချုပ်ငြိမ်းစေသည့် ကန္တာရ ဗမာပြည်၏ ငြိမ်းချမ်းရေး အိုအေစစ်အတွက် လှမ်းလက်စ ခြေလှမ်းများကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာစေသည်။

ထိုနှောင့်နှေးမှုများရှိနေသည့် အချိန်ကာလအတွင်း တိုင်းပြည်ကို ချို့တဲ့၊ ဆုတ်ယုတ်၊ ပျက်စီး၊ ယိုယွင်းစေခဲ့သည့် နိုင်ငံရေးစနစ်နှင့် လူမှုပဋိပက္ခ ဒဏ်ပေါင်းစုံကို ခံစားလာခဲ့ရသည့် တိုင်းသူပြည်သားများမှာ ဆက်လက်၍ ထုသားပေသားကျစွာ ရင်ဆိုင်သွားနေရဦးမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အစိုးရအနေဖြင့်လည်း လွတ်လပ်သည့် ပြည်သူ့ဆန္ဒများနှင့်အတူ အပေါ်ယံမဆန်စွာ လက်တွေ့ကျကျ၊ စေတနာမှန်မှန် ဒိုးတူဘောင်ဖက် ဖြေရှင်းလုပ်ဆောင် သွားကြစေချင်ပါသည်။

❑❑❑

ကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ စည်းလုံးမှုကို မဖြိုခွဲသင့်ဟု ဥရောပရောက် ကရင်ကွန်ယက်ပြောဆို

အောက်တိုဘာလ ၅ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာအစိုးရနှင့် ထောက်ပံ့ကူညီပေးနေသော အဖွဲ့အစည်းများသည် ကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို မဖြိုခွဲသင့်ကြောင်း ဥရောပရောက်ကရင်ကွန်ယက်-EKNမှ ယမန်နေ့က ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး-KNU ဗဟိုက ၎င်း၏ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်၃ဦးဖြစ်သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမူတူးစေးဖိုး၊ ဗဟို တရားရေးဌာန တာဝန်ခံ ပဒိုဒေးဗစ်ထော၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးဌာန တာဝန်ခံ ပဒိုရောဂျာခင်တို့ကို အဖွဲ့အစည်းမှ ချမှတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် ဟူ၍ တာဝန်ရပ်စဲကြောင်း သတင်းထွက်ပေါ်ပြီးနောက် EKN မှ ယင်းသို့ ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

EKN ၏ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် နော်ဝေးနိုင်ငံရောက် ပဒိုစောဇော်နောင်က “မြန်မာအစိုးရဟာ KNU နဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ မရိုးသားဘူး။ နောက်တစ်ချက်က နိုင်ငံခြားကပေးတဲ့ အကူအညီဟာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိဘဲနဲ့ ကျနော်တို့ အဖွဲ့အစည်း(KNU)ကို ရှုတ်ထွေးအောင် ဖြစ်ပေါ်စေတယ်ဆိုတာထောက်ပြချင်တာပါ”ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ယခုနှစ် ဇန်နဝါရီလက KNUနှင့် အစိုးရတို့၏ သဘောတူညီချက် ၁၁ချက်နှင့်အညီ အစိုးရသည် KNU အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး နော်စီဖိုးရာစိန် ဦးဆောင်သည့် ဗဟိုအဖွဲ့ကို စနစ်တကျ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသကဲ့သို့ တစ်ဖက်၌လည်း ဗဟိုဌာနချုပ်သို့ သတင်းမပေးဘဲ ၎င်းတို့နှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံသည့် KNU စစ်ဖက်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစောမူတူးစေးဖိုးကို တွေ့ဆုံခြင်းမှာ ခွဲထုတ်သည့်သဘောဆောင်ကြောင်း သူက ဆက်ပြောသည်။

ဆက်လက်၍ မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် ကရင်လူမျိုးများနှင့် နိုင်ငံတကာသို့ စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများကို အလိုရှိသည်ဟု ဖေါ်ပြလိုပါက ယခင်ကျင့်သုံးခဲ့သည့် သွေးခွဲအုပ်ချုပ်သော နည်းဗျူဟာဟောင်းကြီးကို ရပ်တန့်ကာ ဖားအံ၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် တရားမဝင် ဆက်ဆံရေးရုံးဖွင့်နေခြင်းကို တားမြစ်သင့်သည်ဟု EKN ကြေညာချက်တွင် ပါရှိသည်။

မြန်မာပြည်တွင်းသို့ဝင်ရောက်ကူညီပေးနေသည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ KNU အား အသိပေးအကြောင်းမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိကြောင်းနှင့် လက်ရှိအစိုးရ၏လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ဒီမိုကရေစီဘက်သို့ ဦးလှည့်နေသည်ဟုဆိုသော်လည်း ကရင်ဒေသတွင် သိသာထင်ရှားသည့် ပြောင်းလဲမှုများ မတွေ့ရကြောင်း ပဒိုစောဇော်နောင်က ဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ကူညီပေးနေသည့် Myanmar Peace Support Initiative ၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် ကရင်တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်ပင်အကြံပေးမှုများ ရယူမှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် သံသယစိတ်များပို၍ကြီးထွားစေပြီးထောက်ပံ့သင့်သည့်အရာများကို မပြုလုပ်ဘဲ ဖားအံဆက်ဆံရေးရုံးခန်း ဖွင့်လှစ်ခြင်းအတွက် ထောက်ပံ့ကူညီနေခြင်းသည် KNU ၏ စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေး ဖေါ်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အဟန့်အတားဖြစ်နိုင်သည်ဟုလည်း EKN ကြေညာချက်၌ ဖေါ် ပြထားသည်။

ထို့အပြင် ၂၀၀၄ခုနှစ် စစ်အစိုးရလက်ထက်ကလည်း KNU နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွင် အပေါ်အောက် ခွဲခြားဖဲ့ထုတ်စည်းရုံးမှုများ ပြုလုပ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် တပ်မဟာ(၇)မှူးဟောင်း ဗိုလ်မှူးချုပ်စောထင်မောင် မိခင်အဖွဲ့အစည်းမှ ခွဲထုတ်သွားသည့် သာဓကရှိခဲ့ပြီး ယခုလည်း အလားတူ ပုံစံမျိုးတွေ့ရကြောင်း ပဒိုစောဇော်နောင်က ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

EKN က ၎င်းတို့၏ ကြေညာချက်နိဂုံးတွင် ကရင်လူမျိုးများ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့် မြန်မာအစိုးရ၏သွေးခွဲသပ်သျှိုချေမှုဖျက်ဆီးခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူမျိုးတုံးစေခြင်းစသည့်အဖြစ်များကို အမြဲသတိရှိကြရန် လိုအပ်ပြီး KNU ၏ စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကို ဆက်လက်ထောက်ခံအားပေးသွားမည်ဟု ထည့်သွင်းထားသည်။

ဥရောပရောက် ကရင်ကွန်ယက်-EKN ကို ဒိန်းမတ်၊ ဆွီဒင်၊ နော်ဝေးနှင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံရောက် ကရင်အသင်းအဖွဲ့များ စုပေါင်း၍ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ကွန်ယက်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။

❑❑❑

ကေအဲန်ယူဗဟိုအဆင့် ပြဿနာများကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ဖြေရှင်းနိုင်ရေး လုပ်ဆောင်သွားမည်

အောက်တိုဘာလ ၁၂ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU) ဗဟိုအဆင့်တွင် လတ်တလောဖြစ်ပျက်နေသည့် ပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်သွယ်မှုများရရှိကာ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးသွားနိုင်ရေးကို အချိန်ယူ၍ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း KNLA တပ်မဟာ(၇)မှ တာဝန်ရှိသူ တပ်မှူးတစ်ဦးက ပြောသည်။

၎င်းတပ်မှူးက “ကျနော်တို့ အချင်းချင်း ဆက်သွယ်လို့လည်း ရသွားပါပြီ။ ရှေ့ဆက်ပြီးတော့ အခုဖြစ်နေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အားလုံး တွေ့ဆုံကြပြီး အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဖြေရှင်းသွားကြတော့မှာပါ”ဟု ပြောသည်။

ထိုအခြေအနေကြောင့် KNU ဗဟိုဌာနချုပ်၏ တာဝန်မှ ရပ်စဲခံထားရသည့် KNLA စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမူတူးစေးဖိုးက ဦးဆောင်ပြုလုပ်မည့် အောက်တိုဘာလ ၁၃ရက်နေ့ မြဝတီဆက်ဆံရေးရုံးမှ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြောင်း ဖိတ်ကြားထားသူများက သတင်းသမားများအား ယမန်နေ့ညနေက အကြောင်းကြားခဲ့သည်။

လက်ရှိအချိန်သည် မြန်မာအစိုးရနှင့် ကေအဲန်ယူအကြား ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရန် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေသည့် အရေးကြီးချိန်ဖြစ်၍ တမျိုးသားလုံးလိုလားသည့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေးအတွက် အတူတကွ လက်တွဲလုပ်ဆောင်သွားလျှင် ကောင်းမွန်ကြောင်း ကရင်ပြည်နယ်၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်မှ နန်းဖောင်က ပြောဆိုသည်။

၎င်းအပြင် ကရင့်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU)အနေဖြင့် ယခုလတ်တလောဖြစ်ပွားနေသည့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ရှာဖွေပြီး အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးသွားကြမည်ဖြစ်ကြောင်း KNU မှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး နော်စီဖိုးရာစိန်က ကရင်ပြည်သူလူထုထံ အသိပေးစာတစ်စောင် အောက်တိုဘာ ၁၀ရက်နေ့က ပေးပို့ခဲ့သည်။

ထိုစာထဲတွင် ကရင့်တော်လှန်ရေးကို ဦးဆောင်ဆင်နွှဲနေသည့် KNU သည် ကရင်တမျိုးသားလုံးအတွက် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုရရှိရေး အတွက်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်၍ ကရင့်တပ်မတော်(KNLA)အနေဖြင့်လည်း မိမိတို့၏ အရည်အချင်းများနှင့်အတူ ၎င်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်ဟု ရေးသားထားသည်။

ထို့အပြင် ကေအဲန်ယူနှင့် ပတ်သက်၍ ထွက်ပေါ်နေသော သတင်းများမှာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်းနှင့် ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့်လည်း ကရင်တမျိုးသားလုံး အကျိုးရှေးရှု၍ စည်းစည်းလုံးလုံးနှင့် ပြဿနာများကို တွေ့ဆုံဖြေရှင်းနေကြကြောင်းလည်း ကရင်ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး သိစေရန် ကေအဲန်ယူဗဟိုမှ ကြေညာချက်တစ်စောင်ကို ယမန်နေ့က ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ယခင်က အဖွဲ့အစည်းတွင်း ရှိခဲ့သည့် ကွဲပြဲမှုများကြောင့် တမျိုးသားလုံး၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ထိခိုက်စေခဲ့ပြီး ယခုကဲ့သို့ ကေအဲန်ယူခေါင်းဆောင်များ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် နားလည်မှုများ ရရှိသွားသည့်အပေါ် ဝမ်းမြောက်ရကြောင်း ဩစတြေးလျားနိုင်ငံရောက် ကရင်လူငယ်တစ်ဦးက ပြောသည်။

သူက “အခုလို အရေးကြီးတဲ့အချိန်မှာ ကျနော်တို့တွေ ညီညီညွတ်ညွတ်၊ ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်ရှိဖို့ အထူးအရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယခုလိုခေါင်းဆောင်တွေ ညီညွတ်မှုတွေ ရလာတာကနေ ကရင့်တမျိုးသားလုံး အကျိုးကိုဆက်လက်ပြီးတောင်းဆိုတိုက်ပွဲဝင်သွားမယ်လို့လည်းယုံကြည်ပါတယ်”ဟု ပြောသည်။

အလားတူ ကေအဲန်ယူ ခရိုင်နှင့် တပ်မဟာအဆင့် တာဝန်ရှိသူများက အဖွဲ့အစည်း စုစည်းညီညွတ်ရေးကို ဦးတည်သည့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုကို ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟုလည်း ၎င်းတို့အသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း ပြောဆိုနေကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမူတူးစေးဖိုးနှင့် ကေအဲန်ယူ ခရိုင်၊ တပ်မဟာ ခေါင်းဆောင်အချို့ ပါဝင်သည့် ၃၁ဦးပါအဖွဲ့သည် ဖားအံမြို့သို့ စက်တင်ဘာ ၂၇ရက်နေ့က KNLA တပ်မဟာများ ဆက်ဆံရေးဖွင့်ရန် ထွက်ခွာခဲ့သည့် ခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ KNU ဗဟိုဌာနချုပ်မှ ၎င်းတို့၏ အစီအစဉ်မဟုတ်ကြောင်း ထိုနေ့တွင်ပင် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သလို KNU ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင် ၁၁ဦးအနက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမူတူးစေးဖိုး၊ ပဒိုစောရောဂျာခင်နှင့် ပဒိုစောဒေးဗစ်ထောတို့ကို တာဝန်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်ကြောင်း ကေအဲန်ယူ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အစည်းအဝေးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။❑❑❑

ကရင်သတင်းစဉ်

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ	နန်းဖော့ဂေ
လက်ထောက်အယ်ဒီတာ	စောခါးစူးညား
ဌာနစီမံခန့်ခွဲရေး	နန်းထူးခံ
သတင်းထောက်များ	ဖိုးခွားလေး၊စဖန်းရှောင်း
	နန်းသူးလေ၊ နန်းယဉ်
	နော်ဆဲကလယ်
ကရင်ပိုင်းဘာသာပြန်	စောကရီး
စာစောင်အပြင်အဆင်	စောသောကြာ

ဆက်သွယ်ရန်

kicnews@yahoo.com
P.O Box 22
Mae-Sot, 63110
Tak, Province
Thailand
+66(0)55534744
<www.kicnews.org>

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ် လုပ်ဆောင်သူများထံမှ ရွာလူကြီးအချို့ ငွေကောက်ခံခဲ့

အောက်တိုဘာလ ၁၂ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီမြို့နယ် ထီးဝါပလောနှင့် ပနောကလဲခီး (သံပုရာ)ကျေးရွာတို့၌နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ်ပြားကိုအခမဲ့လုပ်ဆောင်ပေးနေသော်လည်း ရွာသူရွာသားများနှင့် ကျောင်းသားများမှာ ကျေးရွာလူကြီးများအား ငွေပေးဆောင်ခဲ့ရကြောင်း စိစစ်ရေးကဒ် လုပ်ဆောင်ခဲ့သူများက ပြောသည်။

မြဝတီမြို့နယ် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာန(လဝက)နှင့် Norwegian Refugee Council -NRC တို့သည် ယင်းကျေးရွာများ၌ တရွာလျှင် နှစ်ရက်နှုန်းဖြင့် စက်တင်ဘာလကုန်ပိုင်းမှစ၍ အောက်တိုဘာလ ၅ရက်နေ့အထိ စိစစ်ရေးကဒ်ရိုက်ပေးရာတွင် ရွာလူကြီး အချို့မှ လူတစ်ဦးလျှင် ကျပ်ငွေ ၁,၀၀၀မှ ၅,၀၀၀ထောင်အထိ ကောက်ခံခဲ့သည်ဟု ထီးဝါပလောရွာသားတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

၎င်းက "အခမဲ့လို့တော့ပြောထားတယ်။ ဒါပေမယ့် မရိုက်မီ ရွာသူကြီးဆီ နာမည်အရင်သွားထိုးရပြီး မြန်မာကျပ်ငွေ ငါးထောင်ပေးရတယ်။ ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေက တစ်ထောင်ပဲ ပေးရတယ်"ဟုပြောသည်။

ထို့အတွက် ငွေကြေးမတတ်နိုင်သည့် အချို့ရွာသားများမှာ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ်ကိုလာရောက်လုပ်ဆောင်ခြင်း မရှိတော့သဖြင့် ၎င်းတို့အတွက် နစ်နာရကြောင်း အဆိုပါရွာသားက ဆက်လက် ပြောဆိုသည်။

ထိုသို့ ငွေကောက်ခံခြင်းမှာ ထီးဝါပလောရွာလူကြီးဟောင်းတစ်ဦးက စိစစ်ရေးကဒ် လာရောက်ရိုက်ပေးသူ လဝကနှင့် NRC ဝန်ထမ်းများအတွက် လိုအပ်သော အထွေထွေကုန်ကျစရိတ်အဖြစ် ၃,၀၀၀ကျပ်သာ ကောက်ခံခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဒီဗွီဘီသတင်းဌာန ကရင်ပိုင်း ရေဒီယိုအစီအစဉ်တွင် ပြောဆိုထားသည်။

သို့သော် NRC ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း One Stop Service (နေ့ချင်းတွင်းအပြီး) စနစ်ဖြင့် စိစစ်ရေးကဒ်ကို အခမဲ့ရိုက်ပေးနေခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ သွားလာရေး၊ အစားအသောက်နှင့် အခြားကုန်ကျစရိတ်အားလုံးကို ကွင်းဆင်းခရီးစဉ်နှင့် တစ်ပါတည်း စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း မှတ်ပုံတင်လိုက်လံလုပ်ပေးသည့်အဖွဲ့တို့နှင့် နီးစပ်သူတစ်ဦးက ပြောဆိုသည်။

"NRCဝန်ထမ်းတွေက အစစအရာရာ စရိတ်အားလုံးကို ဌာနက စီစဉ်လာခဲ့ပြီးသား။ ဒီလို ရွာသူကြီးတွေ လုပ်တာကြားလို့ စိတ်မကောင်းဘူး။ ဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ အဲလို ငွေကောက်ခံတဲ့အခါ တချို့လူတွေ မှတ်ပုံတင်(စိစစ်ရေးကဒ်) လိုချင်လျှက်သားနဲ့ မရိုက်ဖြစ်တော့ဘူးလေ"ဟု ဆိုသည်။

အလားတူ မြဝတီမြို့နယ်၊ ပနောကလဲခီးရွာတွင် ရွာလူကြီးမှ မှတ်ပုံတင်တခါမျှ မရိုက်ရသေးသူအား ၄,၅၀၀ကျပ်၊ မှတ်ပုံတင် အဟောင်းမှ အသစ်သို့ ပြန်လဲလှယ်သူအား ၃,၅၀၀ကျပ် ကောက်ခံလျှက်ရှိသည်ဟု ဒေသခံများက ပြောဆိုနေကြသည်။

ယခု အောက်တိုဘာလ အတွင်း မြဝတီမြို့နယ်မှာ နိုင်ငံသား စိစစ်ရေးကဒ် ပြုလုပ်ပြီးသူဦးရေ ၇၀၀ နီးပါး ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

❑❑❑

ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းကြောင့် သီးနှံများ မစိုက်ပျိုးနိုင်၍ နဘုလယ်ဒေသခံအချို့ အခက်ကြုံ

အောက်တိုဘာလ ၂၄ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

တနင်္သာရီတိုင်း ရေဖြူမြို့နယ် အတွင်းရှိ အီတာလျံ့ထိုင်းကုမ္ပဏီမှ ရေနက်ဆိပ်ကမ်း တည်ဆောက်မည့် ဇရိယာထဲတွင် ပါဝင်နေသည့် နဘုလယ်ဒေသခံအချို့သည် စီမံကိန်းများကြောင့် ယခုနှစ် မိုးရာသီကာလမှ စတင်ပြီး ရာသီစားသီးနှံများ မစိုက်ပျိုးနိုင်တော့သဖြင့်စားဝတ်နေရေး အခက်ကြုံနေကြလျှက်ရှိသည်။

နဘုလယ်ဒေသမှ မူးဒူးနှင့် မယင်းကြီးကျေးရွာများသို့ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းမှ တာဝန်ရှိသူများက လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေများကို ပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လာရောက်ပြောကြားသွားသဖြင့် ဒေသခံများက ရာသီသီးနှံများ မစိုက်ပျိုးနိုင်တော့ကြောင်း ထားဝယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းအရေး လေ့လာစောင့်ကြည့်နေသည့် ထားဝယ်အမျိုးသမီးသမဂ္ဂမှ မလွင်လွင်က ပြောသည်။

မလွင်လွင်က "ဒီနှစ်မှာတော့ သူတို့အိမ်တွေလည်း ပြောင်းရတော့မယ်။ တချို့အိမ်တွေဆိုရင်လည်း ရောင်းပြီးသွားပြီ။ တချို့ကလည်း မသေချာ၊ မရေရာဖြစ်နေတော့ သူတို့အရင်းအနှီးလုပ်ရတဲ့ဟာတွေက ရှုံးသွားမှာစိုးလို့ဆိုပြီး ဖရဲသီးတွေနဲ့ ဟင်းရွက်တွေ ဘာမှမစိုက်တော့တဲ့အတွက် ရောင်းစရာမရှိတော့အခက်ကြုံနေကြတယ်"ဟု ပြောသည်။

နဘုလယ်ဒေသရှိ ကျေးရွာများတွင် ကွမ်းသီး၊ သီဟိုဠ်သီး၊ ပိန္နဲသီး စသည့်သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပြီး အဓိကအားဖြင့် ဖရဲသီးကို စိုက်ပျိုးကြကာ မိသားစုတစ်စုလျှင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှဝင်ငွေ အနည်းဆုံး ကျပ်သိန်း(၃၀)နီးပါး ရရှိကြကြောင်း သိရသည်။

မိုးရာသီ သီးနှံအဖြစ် စိုက်ပျိုးသည့် ဖရဲသီးကို ထားဝယ်မြို့ပေါ်သို့ရောင်းချကြကာ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုနှစ်တွင် ရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်း ဆောက်လုပ်ရေးမြေထဲတွင် ၎င်းတို့၏ စိုက်ခင်းမြေများ ပါသွားမည်စိုးသဖြင့် ဖရဲသီးမစိုက်ပျိုးတော့ကြောင်း မူးဒူးရွာမှ ဒေသခံ ဦးအောင်မြင့်က ပြောဆိုထားသည်ကိုထားဝယ်လူထုအသံသတင်းစာမျက်နှာပေါ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

"တကယ်ဆို ကျနော်တို့ ဘာသာ ကျနော်တို့ အေးအေးလူလူ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ်ကြောင်းနေတဲ့အချိန်မှာ ဘာမှပူစရာမလိုဘူး။ ဒီမရေရာတဲ့ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းကြောင့်ပဲ ကျနော်တို့ ရွာသူရွာသားတွေမှာ စီးပွားရေးအရ အခက်အခဲဖြစ်စေတယ်"ဟု ဦးအောင်မြင့်က ပြောဆိုထားသည်။

ထို့အပြင် ရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အစိုးရခေါင်းဆောင်များသာ အကျိုးအမြတ်ရရှိ မည်ဖြစ်ပြီး ဒေသခံများအနေဖြင့် နေ့စဉ် ပူပင်သောကရောက်နေကြရကာ ၎င်းတို့၏ နေထိုင်မှုဘဝကို စတေးခံရတော့မည့် အလားအလာမြင်တွေ့နေရကြောင်း ထားဝယ်လူထုအသံထဲတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

ယခုနှစ် စက်တင်ဘာလက ရေဖြူမြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာအချို့တွင် အီတာလျံ့ထိုင်းကုမ္ပဏီ၏ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းအတွက် ကုန်တင် ပစ္စည်းသယ်ဆောင်ရသည့် ကားကြီးများသွားလာမှုကြောင့် ပျက်စီးနေသောလမ်းများကို မပြင်ပေးသဖြင့် ဒေသခံများသွားလာရေး အခက်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသကဲ့သို့ ဇူလိုင်လ လလယ်ပိုင်းကလည်း ၎င်းဒေသရှိ နေရပ်အိုးအိမ်ပြောင်းရွှေ့ပေးရမည့် ကလုံးထကျေးရွာမှ ဒေသခံများကလည်း မကျေမနပ် ဖြစ်ခဲ့ကြသေးသည်။

ဇူလိုင်လ ၂၃ရက်နေ့မှစတင်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံကို အလည်အပတ်ရောက်ရှိသွားသည့်မြန်မာနိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်နှင့် ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ် မစ္စယင်လပ်ရှင်နာဝပ်တို့ တွေ့ဆုံကြမှုတွင်ထားဝယ်ရေနက်စီမံကိန်း အမြန်ပြီးစီး အောင်မြင်နိုင်ရေးအတွက် နှစ်ဖက်သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။❑❑❑

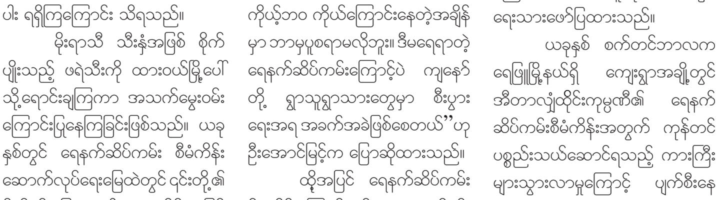

ထားဝယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း လုပ်ငန်းခွင် တစ်နေရာ

ပုဂ္ဂိုလ်ရေးထိခိုက်မှုမျိုး မီဒီယာများ ရှောင်ကြဉ်ကြရန် ပြည်တွင်း NGO ကျန်းမာရေးအဖွဲ့များ ပြောဆို

အောက်တိုဘာလ ၂၅ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

နော်ဆဲကလယ် (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာမီဒီယာများအနေဖြင့် သတင်းရေးသားသည့်အခါ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးထိခိုက်စေမည့်သတင်းမျိုး ရှောင်ကြဉ်ကြရန် မြန်မာနိုင်ငံအခြေစိုက် ကျန်းမာရေးနှင့် ဆက်စပ်သည့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့-NGO များက ယခုအပတ်အတွင်း ပြောကြားလိုက်သည်။

အောက်တိုဘာလ ဒုတိယပတ်က ထွက်ရှိသော ပြည်တွင်းထုတ် မဇ္ဈိမဂျာနယ်ပါ သတင်းတစ်ပုဒ်အရ ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည်ဟု ယူဆရသည့် အမျိုးသမီးတဦး၏ ဓါတ်ပုံကို ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်(Facebook) တစ်ခုမှ ထုတ်ယူသုံးစွဲဖော်ပြပြီးနောက်ပိုင်း ယင်းအဖွဲ့များက ထိုသို့ ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ HIV ပိုးကူးစက်ခံရသူများကို ကူညီပေးနေသည့် UNAIDS မှ Social Mobilization Officer ဒေါက်တာစိုးနိုင်က သတင်းမီဒီယာများအနေဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းမျိုးကို မရေးမီ နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အခြေအနေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ကြောင်း ကေအိုင်စီသို့ ယခုလို ပြောသည်။

"ကိုယ်ရေးတင်လိုက်တဲ့ သတင်းဟာ တနိုင်ငံလုံးကို ရောက်တာဖြစ်ပါတယ်။ ရေးသားသူ တင်ပြသူများဟာ တာဝန်သိရပါမယ်။ ငါသာ သူ့နေရာဆိုဘယ်လိုဖြစ်မလဲဆိုတာ ထည့်စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက် ကောင်းပေမယ့် အကျိုးမရှိရင် ဘာလို့ပြောနေ၊ ရေးနေမှာလဲ။ မှန်လို့ရေးတာဆိုပေမယ့် စဉ်းစားကြစေချင်ပါတယ်"ဟု ပြောဆိုသည်။

ထိုသို့ ဓာတ်ပုံ ဖော်ပြခံရခဲ့မှုအပေါ် သူမအား နာမည်ကြီးအောင် လုပ်သလို ဖြစ်နေမှာကြောက်သည်ဟု ဂျာနယ်တွင် ဖော်ပြခံရသူ အမျိုးသမီးနှင့် နီးစပ်သည့် အသိမိတ်ဆွေတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြန်လည် ပြောပြခဲ့သည်။

မြန်မာပေါ့စ်တစ်ကွန်ယက်၏အကြံပေး ဦးသီဟကြိုင်ကလည်း သတင်းရေးသားဖော်ပြမှုများတွင် လူသားဆန်စေချင်ကြောင်း ပြောသည်။ သူက "ပြည့်တန်ဆာတို့ HIV တို့ကို သုံးစွဲတာမှားတာထက် လူသားတစ်ယောက်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို လေးစားဖို့ လိုပါတယ်။ နားမလည်ရင်လည်း လေ့လာပါလို့ ပြောချင်ပါတယ်"ဟု ဆိုသည်။

ဆက်လက်၍ Facebook စာမျက်နှာများပေါ်မှ ခွင့်မတောင်းဘဲ ဓာတ်ပုံများကူးယူခြင်းသည် မီဒီယာစည်းကမ်းအား မထိန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြောင်း HIV အပါအဝင် ရောဂါသုံးမျိုးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းညှိနှိုင်းရေးယန္တယားအဖွဲ့-CCM၏ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး ဖြစ်သူ ဦးစိုးမိုးကျော်ကလည်း ပြောဆိုသည်။

၎င်းရေးသားဖော်ပြခဲ့မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မဇ္ဈိမဂျာနယ်က အောက်တိုဘာလ တတိယပတ် ထုတ်စာစောင်တွင် ယခင်က လိင်အလုပ်သမား လုပ်ခဲ့ဖူးသူဟု ဖော်ပြခြင်း၊ ဓာတ်ပုံအား ခွင့်မတောင်းဘဲ ယူသုံးခြင်းအပေါ် တောင်းပန်စာတစ်စောင်ကို ပြန်လည်ဖော်ပြခဲ့သည်။

သို့သော် လိင်အလုပ်သမများအား နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးပညာပေးသူ AZG မှ အမျိုးသမီး ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက "ဂျာနယ်မှာ အတိအလင်း တောင်းပန်တာထက် ကိုယ်တိုင်သွားပြီး တောင်းပန်သင့်တဲ့ ကိစ္စပါ။ ကာယကံရှင်ဟာ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၊ မိခင်တစ်ဦးဆိုတာလည်း ထည့်စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်"ဟု ထောက်ပြပြောဆိုသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၀ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် သတင်းသမားများအား အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ/အေအိုင်ဒီအက်စ်နှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များ ရေးသားပါက လိုက်နာစောင့်ထိန်းသင့်သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို Pyo Pin နှင့် DFID တို့မှ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် မီဒီယာဆရာအဖြစ် ဆရာရဲနိုင်မိုးမှ ဦးဆောင်ကာ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပြီး လိုက်နာရမည့် အချက်များပါဝင်သော စာအုပ်များလည်း ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။ ❑❑❑

ကော့ကရိတ်မြို့နယ်တွင် ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်

အောက်တိုဘာလ ၄ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စောခါးစူးညား။ ဖိုးခွားလေး (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်ရှိ လောင်းကိုင်ကျေးရွာတွင်ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို ငြိမ်းဖောင်ဒေးရှင်းမှ ယမန်နေ့မှစ၍ ၅ရက်ကြာ ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ငြိမ်းဖောင်ဒေးရှင်းအဖွဲ့မှ သင်ကြားပေးသည့် ယင်းသင်တန်းတွင် ကော့ကရိတ်မြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များ စုစုပေါင်း ၃၀ ကျော်တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားအားလုံး ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သင်တန်းဖြစ်မြောက်ရေးတွင် ပါဝင်သူ မန်းသိန်းဇော်က ပြောသည်။

မန်းသိန်းဇော်က “ကျနော်တို့နယ်မြေဒေသမှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေအားလုံး၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှာ ပါဝင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအားလုံး တညီတညွတ်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှုကိုယူပြီးတော့ ဒီသင်တန်းကို ပြုလုပ်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းတတ်ဖို့ ဖြစ်တယ်”ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောဆိုသည်။

သင်တန်းမှ ဆွေးနွေးသင်ကြားခဲ့မှုများကို အမှီပြုကာ ကော့ကရိတ်ဒေသရှိ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ရွာများအတွင်း ဖြစ်ပွားသည့် နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ဘာသာရေးစသဖြင့် ပဋိပက္ခဟူသမျှကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် တတ်စွမ်းသမျှ အကောင်အထည်ဖော်သွားမည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း သူက ဆက်ပြောသည်။

၎င်းသင်တန်း တက်ရောက်သည့် ရွာသူရွာသားများမှာ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်အတွင်းရှိ ကော့ကရိတ်မြို့ အပါအဝင် လောင်းကိုင်ရွာမှ ရပ်ကွက် (၅)ခု၊ ဖားကျ၊ သမိန်ဒွတ်၊ ဝင်းက၊ ထီးဖိုးသာနှင့် အခြားရွာ ၃ရွာတို့မှ ဖြစ်သည်။

သင်တန်းတက်ရောက်သူ သမိန်ဒွတ်ကျောင်းမှ ဆရာတော် ဦးနန္ဒောဘာသက “အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ ပဋိပက္ခဆိုတာ ဖြစ်တတ်တယ်ဆိုသလို ဖြစ်လာလို့ ဖြေရှင်းလို့ မရ၊ မတတ်ဘူးဆိုရင် ပြိုကွဲသွားရတဲ့အထိ ဆိုးကျိုးတွေ အများကြီးဖြစ်လာမယ်။ ပြောချင်တာက ဒီသင်တန်းက တစုံတရာ အကျိုးရှိမယ်လို့ မျှော်လင့်တယ်”ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် သင်တန်းတက်ရောက်သူများကိုငြိမ်းဖောင်ဒေးရှင်းမှ စီမံကိန်းမန်နေဂျာ ဇော်လွန်မ်(Zau Lum) ဦးဆောင်သော အဖွဲ့ဝင် ၃ဦး အပြင် ကော့ကရိတ်မြို့နယ်ရှိ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU၊ တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသားတပ်မတော်-DKBA, KNU/KNLAငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီနှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ်-BGFတို့မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်အချို့လည်းပါဝင်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဩဂုတ်လကလည်း ငြိမ်းဖောင်ဒေးရှင်း အနေဖြင့် ဖားကျရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင်ခေါင်း ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့် ရက်တို သင်တန်းတစ်ခု လုပ်ခဲ့သေးသည်။ ❑❑❑

မုံရွာမြို့နယ် ပြည်သူ့ညီလာခံတွင် ပြည်ထောင်စု ကရင်အမျိုးသားကွန်ယက်မှ သဝဏ်လွှာပေးပို့

အောက်တိုဘာလ ၂၂ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

နော်ဆဲကလယ် (ကေအိုင်စီ)

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မုံရွာမြို့နယ် ဆည်တည်းရွာတွင် အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်မှ ၁၉ရက်နေ့အထိ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ပြည်သူ့ညီလာခံပြုလုပ်ရာ ပြည်ထောင်စု ကရင်အမျိုးသားကွန်ယက်မှ ညီလာခံအား ထောက်ခံကြောင်း သဝဏ်လွှာပေးပို့ခဲ့သည်။

ယင်းညီလာခံကို တက်ရောက်သည့် ဒီမိုကရေစီအရေး လှုပ်ရှားသူ ကရင်အမျိုးသမီး ဒေါ်နော်အုန်းလှမှ ကိုယ်စားပြုဖတ်ကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

နော်အုန်းလှက “သဝဏ်လွှာထဲမှာ စစ်မှန်သော တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးဟာ မဖြစ်မနေအရေးပါကြောင်းနဲ့ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားတွေ အတူတကွ လက်တွဲသွားဖို့ တိုက်တွန်းထားပါတယ်။ ဒါဟာ တကယ်လိုအပ်တဲ့ အရာလို့ ယုံကြည်ပါတယ်“ဟု ပြောကြားသည်။

ထို့အတူ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတိုးတက်ရေးပါတီ၊ ကယန်းပြည်သစ်ပါတီနှင့် ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ မဟာမိတ်အဖွဲ့ စသည့် ပါတီတို့မှလည်း သဝဏ်လွှာများပေးပို့ခဲ့သည်။

ညီလာခံကို တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းများ၊ အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျောင်းသားအဖွဲ့များ၊ ကွန်ယက်များ၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့များ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အဖွဲ့များ စသည့် အစုအဖွဲ့ (၃၈)ဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ ၄၀၀ အပါအဝင် ကျေးရွာ ၂၆ ရွာမှ ပြည်သူများ စုစုပေါင်း တစ်သောင်းကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ညီလာခံအား အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပပေးသော ဆည်တည်းရွာမှ မမကြီးက “ကျမတို့ ရှိတဲ့ဆီကို အဝေးကြီးကနေ တိုင်းရင်းသားတွေ ဖြစ်တဲ့ ကရင်၊ ကယား၊ သျှမ်း၊ ရခိုင်၊ ကယန်း ၊ ကိုးကန့်တွေက လာပြီး ကူညီကြလို့ အများကြီးဝမ်းသာတယ်”ဟု ဆိုသည်။

ထို့အပြင် ညီလာခံသို့ သဝဏ်လွှာပေါင်း (၂၁)စောင်၊ အီးမေးလ် (၃၀) စောင်၊ လူ့အခွင့်အရေးကောင်စီစာတမ်း (၁၁)စောင်၊ ကဗျာ (၇) ပုဒ်၊ သီချင်း (၁) ပုဒ် ပေးပို့ခံရပြီး ညီလာခံ၌ ကြွေးကြော်သံ (၁၁)ပိုဒ်နှင့်အတူ ဆုံးဖြတ်ချက် (၂၆)ချက် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

၎င်းဆုံးဖြတ်ချက် ၂၆ ချက်တွင် အထူးဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ် တိုင်းရင်းသားလူထုများပါဝင်သော ပင်လုံကဲ့သို့ ညီလာခံ တစ်ရပ်ကို ကျင်းပရန် ဆုံးဖြတ်ကြကြောင်း တက်ရောက်သူများက ပြောသည်။ ❑❑❑

ဆိုးရွားသည့် ရာသီဥတုဒဏ် အုန်းဖျန်စခန်း ဒုက္ခသည်များ ခံစားနေရ

အောက်တိုဘာလ ၁၀ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စဖန်းရှောင်း (ကေအိုင်စီ)

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တာ့ခ်ခရိုင် ဖုတ်ဖရမြို့နယ်ရှိ အုန်းဖျန်းဒုက္ခသည် စခန်းတွင် အောက်တိုဘာလ ၈ရက်နေ့မှ စတင်ကာ မိုးများ အဆက်မပြတ် ရွာသွန်း၍ လေပြင်းများ တိုက်ခတ်သည့်အပြင် မြူခိုးများ ထူထပ်စွာ ကျရောက်သောကြောင့် စခန်းတွင်းနေ ဒုက္ခသည်များမှာ လက်ရှိအချိန်တွင် ဆိုးရွားသည့် ရာသီဥတုဒဏ် ခံစားနေကြရသည်။

အုန်းဖျန်စခန်း ဥက္ကဌစောထီးဝါးက “မိုးကလည်း အဆက်မပြတ်ကို ရွာတာ နေ့ရော ညရောပဲ။ မနက်ပိုင်းဆိုရင်လည်း မြူတွေ ထူထပ်စွာ ကျဆင်းတယ်။ လေပြင်းကလည်း တိုက်သေးတယ်။ ညဘက်ဆိုရင် အေးလွန်းလို့ ကောင်းကောင်းအိပ်လို့ မရဘူး” ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

မိုးရွာသွန်းပြီး လေပြင်းများ အဆက်မပြတ် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အပေါ် အုန်းဖျန်စခန်းတွင် အောက်တိုဘာ ၈ရက်နေ့နှင့် ၉ရက်နေ့အထိ စာသင် ကျောင်းများ အားလုံးပိတ်ထားရသကဲ့သို့ မြေပြိုမှုအချို့လည်းရှိသည်ဟု စခန်း ဥက္ကဌက ဆက်ပြောသည်။

အုန်းဖျန်စခန်း ဒုက္ခသည်တစ်ဦးက “မိုးက ဒီမှာ သည်းသည်းထန်ထန် ရွာတာ သုံးရက်ရှိပြီ။ တစ်နေကုန် ရွာတယ်။ နောက် မြေပြိုတာတွေလည်းရှိတော့ စခန်းကော်မတီကတာဝန်ရှိသူတွေနဲ့ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေ တိုင်ပင်ပြီး ကျောင်းကို နှစ်ရက် ပိတ်ထားရတယ်။ ဒီနေ့တော့ ကျောင်းပြန်တက်ပြီ”ဟု ပြောသည်။

မိုးအဆက်မပြတ် ရွာသွန်းခြင်းကြောင့် မြေပြိုမှုများ ဖြစ်ပေါ်ပြီး စခန်းရှိ နေအိမ် ၃လုံး ပျက်စီးသွားခဲ့ပြီး အမှတ်(၃)အလယ်တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းလည်း အနည်းငယ် ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သော်လည်း မြေပြိုမှုများကြောင့် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရမှု တစုံတရာ မရှိပေ။

၎င်းရာသီဥတုအခြေအနေ ဆိုးရွားမှုကြောင့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများ တစုံတရာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိသေးသော်လည်း ယနေ့အထိ မိုးများ အဆက်မပြတ် ရွာသွန်းလျှက်ရှိရာ ရက်ကြာလာပါက ကျန်းမာရေးပြဿနာများ ဖြစ်ပေါ်လာမည်ကို ဒုက္ခသည်များက စိုးရိမ်နေကြသည်။

၁၉၉၉ခုနှစ်မှစ၍ စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် အုန်းဖျန်ဒုက္ခသည် စခန်းသည် ချမ်းအေးလွန်းသည့် ရာသီဥတု ဆိုးရွားမှုဒဏ်ကို နှစ်စဉ် ကြုံတွေ့နေကျ ဖြစ်သော်လည်း ယခုနှစ်အတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုမှာ အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်ကြောင်း စခန်းတွင်း နေထိုင်သူများက ပြောဆိုနေကြသည်။ ❑

KNU အတွင်း စည်းလုံးညီညွတ်ရေး လူထုအခြေပြုအဖွဲ့များ ပါဝင်လုပ်ဆောင်သွားမည်

အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ။

ကေအိုင်စီ

ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး(KNU)အတွင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှု ဆက်လက်တည်ရှိသွားရန်အတွက် ကရင်လူထုအခြေပြုအဖွဲ့များ (KCBO)အနေဖြင့် ထိရောက်စွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင် သွားမည်ဟု ယခုလ (၁၃) ရက်နေ့က ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ် တစ်နေရာတွင် ပြုလုပ်သည့် အစည်းအဝေး၌ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

၎င်းစည်းဝေးပွဲကို ကရင်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး နီးနှောဖလှယ်ပွဲဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီ(KUSC)မှ ဦးစီးပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး လူထု အခြေပြုအဖွဲ့ ၁၆ ဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် ၄၀ နီးပါး တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ KUSC အဖွဲ့ဝင် နော်လယ်လားခူ့ထူးက “ကေအဲန်ယူအဖွဲ့အစည်းထဲမှာ ပြိုကွဲမှုမရှိဘဲစည်းလုံးညီညွတ်ကြဖို့အတွက်ကို လူမှုအဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ဦးတည်ဆွေးနွေးပြီးဘာတွေဝိုင်းဝန်းကူညီပေးသွားနိုင်မလဲဆိုတာကို အဖြေရှာတဲ့ အနေနဲ့ ဆွေးနွေးကြတာပါ” ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

လက်ရှိ ကေအဲန်ယူ ဗဟိုခေါင်းဆောင်များအတွင်း ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားနေမှုအပေါ် ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်လာသူ ကိုယ်စားလှယ်များက ၎င်းတို့၏အမြင်များ၊ သုံးသပ်ချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များကို တစ်ဦးတစ်ဖွဲ့ချင်းမှ အုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

“ကေအဲန်ယူတွင်း စည်းလုံးညီညွတ်စေချင်တဲ့ ကျမတို့ရဲ့သဘောထားတွေကို တင်ပြသွားမယ်။ ပြီးတော့ အဲလိုညီညွတ်ဖို့အတွက် ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်သွားမလဲဆိုတဲ့အချက်နှစ်ချက်ကို ဒီအစည်းအဝေးမှာ ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်ခဲ့တယ်။”ဟု နော်လယ်လားခူထူးက ဆက်ပြောသည်။

ကေအဲန်ယူအဖွဲ့တစ်ခုတည်းအတွက် သာမက ကရင်တမျိုးသားလုံး၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှေ့ရှုမျှော်ကိုး၍ စည်းလုံးညီညွတ်မှု အပေါ်အခြေခံကာ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ရန် KCBO အနေဖြင့် သဘောထားရှိကြောင်းနှင့် ထိုသဘောထားများကို ကေအဲန်ယူသို့ တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ကြောင်းစည်းဝေးပွဲတွင် ပါဝင်သူ စောအဲဒို့ဝါးက ယခုလို ပြောသည်။

“ဒီအစည်းအဝေးဟာ တကယ်အားရကျေနပ်ရတယ်။ကေအဲန်ယူရဲ့ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အကွဲအပြဲတွေအပေါ်မှာ ကျနော်တို့ KCBO ကနေဘယ်လိုဝန်းရံသွားမလဲဆိုတာကို အဓိကထားပြီး အသေးစိတ် ဆွေးနွေးတယ်။ ဒီဆွေးနွေးချက်အပေါ်မှာ လူတိုင်းက ညီညွတ်စေချင်တော့ ဘက်နှစ်ဖက်စလုံးကို ဘယ်လိုပုံစံ ချဉ်းကပ်မလဲဆိုတာနဲ့ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးကို ဝန်းရံသွားဖို့ ရှိတယ်” ဟု ပြောဆိုသည်။

ကရင်လူထုအခြေပြုအဖွဲ့များက လူထုနှင့် အမြဲထိတွေ့နေသလိုကေအဲန်ယူနှင့်ကာလအတန်ကြာဆက်စပ် လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်၍ ဝိုင်းဝန်းအကြံပြု လုပ်ဆောင်ရာတွင် တစုံတရာ အခက်အခဲ မရှိနိုင်ဟု သူကဆက်ပြောသည်။

ဤအစည်းအဝေးတွင်ကရင်အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ၎င်းကော်မတီဝင် အချင်းချင်း ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို သီးသန့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ဆောင်ရွက်သွားရန်ရှိသည်ဟု သိရသည်။ ❑❑❑

ထားဝယ်ဒေသတွင် ထိုင်းနိုင်ငံမှ တရားမဝင် ဆိုင်ကယ်များကို အစိုးရတပ် ဖမ်းဆီးနေ

အောက်တိုဘာလ ၈ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စဖန်းရှောင်း (ကေအိုင်စီ)

တနင်္သာရီတိုင်း၊ ထားဝယ်ခရိုင်၊ မေတ္တာမြို့နယ်ခွဲ သပြုချောင်းရွာမှစ၍ အာရှလမ်းမကြီးတစ်လျှောက်တွင် အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်နေ့မှစ၍ ထိုင်းနိုင်ငံဘက်ခြမ်းမှ တရားမဝင်ခိုးဝင်လာသောဆိုင်ကယ်များကိုနယ်မြေခံ အစိုးရစစ်တပ်များက ဖမ်းဆီးအရေးယူလျက်ရှိသည်။

ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းရှိ ကန်ချနပူရီခရိုင်တွင် ဆိုင်ကယ်ပျောက်ဆုံးမှု များပြားလာသဖြင့် ထိုင်းအာဏာပိုင်များ၏ အကူအညီတောင်းခံမှုကြောင့် ထိုသို့ ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထိုင်းစစ်တပ်နှင့် နီးစပ်သူတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

၎င်းက “အရင်က တရားဝင်ရော၊ တရားမဝင်ရော အကုန်ရတယ်။ အခုနောက်ပိုင်း မရတော့ဘူး။ လမ်းတွေပိတ်ပြီးတော့ ဖမ်းတာ။ ပိုက်ဆံပေးလည်း မရတော့ဘူး။ ဆိုင်ကယ်လည်း အဝင်မခံတော့ဘူး”ဟု ပြောဆိုသည်။

လက်ရှိ ဆိုင်ကယ်ဖမ်းဆီးသည့် ထိုဒေသမှာ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU တပ်မဟာ(၄) လှုပ်ရှားရာ နယ်မြေဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့သည့် သီတင်းတစ်ပတ်ခန့်က ထိုင်းမှ မြန်မာဘက်သို့ ဝင်ရောက်လာသော ဆိုင်ကယ်ခိုးဂိုဏ်းသား ၃ဦးကို ဆိုင်ကယ် ၅စီးနှင့်အတူ KNU တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖမ်းဆီးရရှိပြီး ထိုင်းအာဏာပိုင်များထံသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။

ယခင်က တရားမဝင် ဆိုင်ကယ်များနှင့် ခိုးရာပါ ဆိုင်ကယ်များကို လမ်းတစ်လျှောက် အစိုးရစစ်တပ်များ ဖြစ်ကြသော ရေ့တန်း အမှတ်–၂ နည်းဗျူဟာမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးဇော်လွင်ဌေးမှ ဆင်ဖြူတိုင်ရွာတွင်လည်းကောင်း၊ ရှေ့တန်း ခမရ(၅၉၅) တပ်ရင်းမှူး ဗိုလ်မှူးအောင်ကျော်နှင့် ဗိုလ်ကြီးသန့်ဇင်ဦးတို့မှအိုင်ဝိုင်းစခန်းတွင် ဂိတ်များဖွင့်၍ ကောက်ခံခဲ့သည်။

အဆိုပါဂိတ်များမှာ တရားဝင်ဂိတ်များ ထားရှိခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ အလျှဉ်းသင့်သလို ဆိုင်ကယ်တစ်စီးကို အမျိုးအစားအလိုက် ဘတ်ငွေ ၅၀၀မှ ၁၀၀၀အထိ တောင်းခံပြီး ပြန်လွှတ်ပေးလေ့ရှိရာမှ တရားမဝင်ဆိုင်ကယ် များပြားလာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဒေသခံများက ပြောသည်။

ဒေသခံတစ်ဦးက “အခု ဒီနယ်မှာရှိတဲ့ ဆိုင်ကယ်အားလုံးလိုလိုက တရားမဝင်တဲ့နည်းနဲ့ ဝင်ရောက်လာချည်းပါပဲ။ အရင်က ပိုက်ဆံပေးပြီးတော့ သယ်လို့ရတယ်။ အဲဒီလိုလွှတ်ပေးတာများတော့ ပြဿနာက တဖြည်းဖြည်း ကြီးလာတဲ့အခါကျတော့ ပြန်ပြီး တင်းကြပ်တဲ့သဘောဖြစ်မယ်”ဟု ပြောသည်။

ယခုမတိုင်မီကာလ၌ ထိုင်းဘက်ခြမ်းမှ ဆိုင်ကယ်များကို ဝယ်ယူရန် ပြည်တွင်းရှိ ဝယ်ယူသူများက လူကယ်ရီများကို ဘတ်ငွေ ၄၀၀၀မှ ၅၀၀၀ခန့် ငှားရမ်း၍ တရားမဝင်သယ်ဆောင်စေခဲ့သည်ဟုသိရသည်။

တရားမဝင် ဆိုင်ကယ် အရေအတွက် များပြားလာသည့် ယင်းဒေသတွင်ယခင်ကအရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသည့်အပြင် နယ်မြေတည်ငြိမ်မှု မရှိခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ယခုအချိန်ထိ တရားဝင်ဆိုင်ကယ်များကို လိုင်စင်များ ထုတ်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း ဒေသခံများက ပြောဆိုနေကြသည်။ ❑❑❑

ဆိုင်ကယ်လိုင်စင် လုပ်သူများ အပို အခွန်ငွေ ပေးဆောင်ရ

အောက်တိုဘာလ ၁၂ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်၊ဘုရားသုံးဆူမြို့တွင် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်၏ အခွန်ဌာနမှ ဆိုင်ကယ်လိုင်စင်အတွက် တရားဝင် သတ်မှတ်ထားသည့် ရုံးသုံးနှင့် အထွေထွေအသုံး စရိတ်တို့အပြင် ခေါင်းစဉ်မရှိသည့် အခွန်ငွေ အပိုကောက်ခံမှုကို ဆိုင်ကယ်လိုင်စင်လုပ်သူများက ပေးဆောင်ခဲ့ရသည်။

ယင်းသို့ အပိုအခွန်ကောက်ခံမှုကို ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်၏ အခွန်ဌာန မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဒေါ်စန်းစန်းအေးက ကောက်ခံခြင်းဖြစ်ပြီး အောက်တိုဘာလ ၁ရက်မှ ၁၀ရက်နေ့အထိ ဘတ်ငွေ ငါးသိန်းနီးပါး ရရှိခဲ့သည်ဟု ဘုရားသုံးဆူမြို့ရှိ အစိုးရနှင့် နီးစပ်သူတဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

“ဆိုင်ကယ်လိုင်စင် လာလုပ်တဲ့သူက မပေးနိုင်လို့ မဟုတ်ဘူး။ ရုံးသုံးစရိတ်နဲ့ အထွေထွေသုံးစရိတ်ဆိုပြီးထိုင်းဘတ်ငွေ၁၄၀(မြန်မာငွေကျပ် ၇ထောင်) သီးသန့်ပေးရတာက ရှိပြီးသားပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘာခေါင်းစဉ်မှ မဟုတ်ပဲ(ငွေ)၁၇၀ဘတ်ထပ်ကောက်တာတော့ မဖြစ်သင့်ဘူး”ဟု ပြောသည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် လိုင်စင်ပြုလုပ်ပြီးစီးသွားသည့် ဘုရားသုံးဆူမြို့မှ မြို့ခံ ဆိုင်ကယ်ပိုင်ရှင်များမှာ အခွန်ဌာန မြို့နယ်ဦးစီးမှူး၏ ခေါင်းစဉ်မပါသည့် အဆိုပါ အခွန်ငွေကောက်ခံမှုကို မမေးမြန်းရဲသလို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ကောက်ခံခဲ့သည်ကိုလည်း အခွန်ဌာနမြို့နယ်ဦးစီးမှူးဘက်မှ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မရှိပေ။

အမည်မဖော်လိုသူ မြို့ခံတစ်ဦးက “ကျနော်တို့က ဆိုင်ကယ်လိုင်စင်လုပ်တာ ပေးဆောင်ရတဲ့ ဝန်ဆောင်ခက သီးသန့်ပဲ။ အဲဒီထပ်ကောက်တဲ့ဥစ္စာက ဘာအတွက်လဲတော့ မသိဘူး။ ကြောက်လို့ မေးလည်း မမေးရဲဘူး”ဟု ပြောသည်။

ဘုရားသုံးဆူမြို့တွင် လိုင်စင်မဲ့ ဆိုင်ကယ်များကို ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (ကညန)နှင့် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် အခွန်ဌာနတို့က ပူးပေါင်း၍ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြစ်ပြီး လက်ရှိ လိုင်စင်မဲ့ ဆိုင်ကယ်စီးရေ သုံးထောင်ခန့် ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပြီး နောက်ထပ် မည်သည့်အချိန်တွင် ထပ်မံပြုလုပ်ပေးမည်ကို အတိအကျ မပြောနိုင်သေးပေ။

၎င်းအခွန်ဦးစီးမှူး ဒေါ်စန်းစန်းအေးသည် ယမန်နေ့မနက်က ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့သို့ ပြန်ဆင်းသွားပြီး ခေါင်းစဉ်မရှိဘဲ ကောက်ခံရရှိထားသည့် အခွန်ငွေဖြင့် ဘတ်ခြောက်သောင်းခန့်တန် Wave အမျိုးအစား (ဝမ်းတူးဖက်ဖ်) ဆိုင်ကယ်တစ်စီးကို ဝယ်ယူသွားခဲ့သည်ဟု ယင်းအစိုးရနှင့် နီးစပ်သူများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။ ❑❑❑

ကာရင်နီပြည်နယ် ရွာသစ်ဆည် တည်ဆောက်ရေး ပွင့်လင်းမှုရှိရန် KCSN တောင်းဆို

အောက်တိုဘာလ ၂ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်နီ(ကယား)ပြည်နယ်၊ ရှားတောမြို့နယ်ရှိ ရွာသစ်တွင် သံလွင်မြစ်ရေကိုအမှီပြု၍ တည်ဆောက်သည့် ရွာသစ်ဆည်ကိစ္စ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း ကရင်နီလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကွန်ယက် (KCSN)က ရန်ကုန်မြို့ စီးတီးစတားဟိုတယ်တွင် ယနေ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲပြုလုပ်ကာ ပြောကြားခဲ့သည်။

KCSN တာဝန်ခံဖြစ်သူ ခွန်းမီရယ်က “ဒီဆည်စီမံကိန်းကို အကယ်၍ မရပ်ဘူးဆိုရင် (ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ-KNPP နဲ့ အစိုးရအကြား) ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲအတွက် အနှောက်အယှက်ဖြစ်သွားမှာကို ကျနော်တို့ စိုးရိမ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဆည်စီမံကိန်းကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိအောင် လုပ်သွားဖို့ အစိုးရကို တောင်းဆိုတာဖြစ်တယ်”ဟု

ယင်းသို့ ၎င်းတို့နှစ်ဘက် သဘောတူညီခဲ့ပြီးနောက်စီမံကိန်းကို စတင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ရာ ယခုအချိန်တွင်စတင်တည်ဆောက်မှုအပိုင်း မရောက်သေးသော်လည်း ဆည်လုံခြုံရေးအဖြစ် အစိုးရတပ်များ လာရောက်တပ်စွဲထားမှုများ ရှိသည်ဟု KCSN က ဆိုသည်။

ယနေ့မွန်းလွဲ ၂နာရီမှ ညနေ ၄နာရီအထိ ပြုလုပ်ကာ ပြည်တွင်းသတင်းထောက် ၃၀ကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည့်၎င်းသတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ဆည်တည်ဆောက်နေချိန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ရှိ မရှိကို KCSNဘက်မှ ကွင်းဆင်းလေ့လာလိုကြောင်း အစိုးရထံ တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခွန်းဘီထူးက ယခုလို ပြောသည်။

“ဒီဆည်စီမံကိန်းကို အကယ်၍ မရပ်ဘူးဆိုရင် (ကရင်နီအမျိုးသား တိုးတက်ရေးပါတီ-KNPP နဲ့ အစိုးရအကြား) ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေး နွေးပွဲအတွက် အနှောက်အယှက်ဖြစ်သွားမှာကိုကျနော်တို့စိုးရိမ်တယ်၊ဒါကြောင့်ဒီဆည်စီမံကိန်းကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိအောင် လုပ်သွားဖို့ အစိုးရကို တောင်းဆိုတာဖြစ်တယ်”

ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

လက်ရှိ မြန်မာအစိုးရသည် KNPP နှင့် ဆွေးနွေးသဘောတူညီချက်အရ ရေကာတာ အပါအဝင် အကြီးစားစီမံကိန်းလုပ်ငန်း ပြုလုပ်ပါက ပြည်သူလူထုနှင့် လူမှုအသင်းအဖွဲ့အပေါ် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရန် ပါဝင်သည်ဟု သူက ဆက်လက် ထောက်ပြပြောဆိုခဲ့သည်။

ရွာသစ်ဆည် တည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် မြန်မာစစ်အစိုးရနှင့် တရုတ်ဒါတန် ကုမ္ပဏီတို့ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလက တွေ့ဆုံပြီး နှစ်ဦးနှစ်ဘက် နားလည်မှုစာချွန်လွှာ ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဒီဆည်ကို ဆောက်တာဘာတွေဖြစ်မလဲဆိုတာမသိရပေမယ့် အစိုးရဘက်ကနေ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ချပြပြီးတော့မှ လုပ်ဆောင်တဲ့ စီမံကိန်း မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအပေါ်မှာ အစိုးရအနေနဲ့ ကျနော်တို့ကို လေ့လာခွင့်ပေးပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ချပြမှပဲ လုပ်သင့်တာကို ဆက်လုပ်ပါလို့ တောင်းဆိုတာပါ”ဟု ခွန်းဘီထူးက ပြောဆိုသည်။

Karenni Civil Society Network-KCSN ကို ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်အခြေစိုက် ကရင်နီလူငယ်အဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ အပါအဝင် လူမှုအသင်းအဖွဲ့ ၉ဖွဲ့ဖြင့် ၂၀၀၉ခုနှစ်တွင် စတင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ❑❑❑

အမှောင်ညများကို ကျော်ခိုင်းလျက်

M. ထက်ခေါင်

(၁)

ယခုလထဲ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်ဖွယ်၊ စိတ်ပူစိုးရိမ်ဖွယ် ဖြစ်ရပ်အချို့နှင့် ပတ်သက်၍ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များ ရေးသားအကြံပြုခဲ့ကြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကျနော့်အနေဖြင့် အထူးတလည် ရေးရန်လိုမည် မဟုတ်ချေ။ လောလောဆယ် ကေအဲန်ယူအတွင်း ဖြစ်ရှိခဲ့သည့် အခြေအနေကို အကျဉ်းမျှဖော်ပြပြီး ဗမာပြည်နှင့် ပတ်သက်သည့် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ ညံ့ဖျင်းမှုများနှင့် လူမျိုးရေး၊ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး ကဏ္ဍအချို့ကိုသာ အနည်းငယ်မျှ တင်ပြလိုသည်။

စစ်အုပ်စုနှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးနေဆဲမှာပင် နှစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးရုံး ဖွင့်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကေအဲန်ယူဗဟိုနှင့် ကေအဲန်အယ်လ်အေတပ်မှူးအချို့အကြား ပြဿနာအနည်းငယ်ရှိခဲ့သည့်အပေါ် အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ပြန်လည်သင့်မြတ်ပြေလည်စေရေး အချင်းချင်း ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ စစ်ဦးစီးချုပ် အပါအဝင် တာဝန်ရှိသူအချို့ကို ရာထူးမှလည်းကောင်း၊ ကေအဲန်ယူအဖွဲ့အစည်းဝင်အဖြစ်မှလည်းကောင်း ထုတ်ပယ်ခဲ့သောကိစ္စသည် တရားဥပဒေအထက် စစ်ဦးစီးချုပ် ရှိနေသည့် ဗမာပြည် စစ်အုပ်စုကို အတော်ကလေး မျက်ခုံးပင့် ကျော်ချမ်းသွားစေခဲ့သည်။ ကေအဲန်ယူနှင့် ကေအဲန်အယ်လ်အေတပ် ကွဲမည့်ကိစ္စအတွက် ၎င်းတို့ စိတ်တွင်းမှာတော့ အတော်ပင် ကျေနပ်အားရတက်ကြွနေကြမည် ဖြစ်သည်။

တကယ်တော့ ကေအဲန်အယ်လ်အေဆိုသည်မှာ ကေအဲန်ယူက မွေးဖွားလာသောတပ်ဖြစ်၍ ကေအဲန်ယူ အစည်းအရုံးဝင်ပင် ဖြစ်သည်။ ကေအဲန်ယူနှင့် ကေအဲန်အယ်လ်အေကို ခွဲခြားမရ။ အဖွဲ့အစည်းနှင့် တပ်ကို တသီးတခြားစီ ခွဲထုတ်ဆက်ဆံလို၍လည်း မရ။ ကေအဲန်ယူအဖွဲ့အစည်း ပြိုကွဲနိုင်မည့်ကိစ္စကို စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် ကြားဝင် ညှိနှိုင်း

အကြံပြုသော ကရင်အဖွဲ့အစည်းအချို့ လည်းရှိသည်။ မိမိတို့အချင်းချင်း စည်း ဝေးဆွေးနွေးပြီးနောက်တွင်ကရင်လူထု ၏ အားကိုးအားထားပြုရာ အဖွဲ့အ စည်းအဖြစ် အနှစ် ၆၀ကျော် မားမား မတ်မတ် ရပ်တည်ခဲ့သော ကေအဲန်ယူ သည် ကရင်တမျိုးသားလုံး၏ အကျိုး ကို ရှေ့ရှုပြီး အဖွဲ့အစည်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာ နှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက် စစ်ဦး စီးချုပ်နှင့် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များအား မူလရာထူးများပြန်လည်အပ်နှင်း ကြောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းတွင်းမှ ပြဿ နာများကို သင်ပုန်းချေ ပြည်ဖုံးကားချ လိုက်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကြေညာနိုင်ခဲ့ သည်။ ရန်သူဝမ်းသာကျေနပ်စေမည့် အဖြစ်မျိုး ရှေ့ဆက် မဖြစ်စေရေး အ ချင်းချင်း ရင်ကြားစေ့ခဲ့ကြသည်။

မည်မျှပင် သွေးဖည်လမ်းလွဲ ခြေချော်လက်ချော်ယိုင်နဲ့မှုများ ရှိခဲ့စေ ကာမူ ကေအဲန်ယူသည် ပြည်တွင်းပြည်ပ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ အားပေး ထောက်ကူမှုများဖြင့် မိမိလမ်းကြောင်းအတိုင်း တည့်မတ်ခိုင်ကျည်စွာ ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းနိုင်ရေး မဆုတ်မနစ် လုပ်ဆောင်သွားလိမ့်မည် ဖြစ်၏။

(၂)

ဗဟာန်းအဲန်အယ်လ်ဒီရုံး၌ အမေရိကားပြန် အတွေ့အကြုံများ ရှင်းလင်းပြနေရင်း ဗမာနိုင်ငံ ပညာရေးစနစ်မှာ အနှစ် ၅၀ ကျော် ညံ့ဖျင်းခဲ့ကြောင်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြောလိုက်သည့်သတင်းကို ဖတ်ရသည်။ ၁၉၆၂ခုနှစ်၊ မတ်လ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း တော်လှန်ရေးကောင်စီက တိုင်းပြည်အာဏာကို သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီးကတည်းက အရာရာကို ချုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ရန် ကြိုးစားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အာဏာသိမ်းပြီး မကြာမီမှာပင် နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များကို ထောင်ထဲဖမ်းထည့်၊ ငွေစက္ကူများ တရားမဝင် သိမ်းဆည်းသည့်အပေါ် ကျောင်းသားတွေက ဆူပူကန့်ကွက်ခဲ့သည်တွင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂကို ဗုံးခွဲကာ ကျောင်းသားတွေကို ဖမ်းဆီး နှိပ်စက် သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ယခင်ကတည်းက ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအပါအဝင် ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင် ပညာတတ်ကျောင်းသားများကို ယှဉ်ပြိုင်၍ မရပဲ အမုန်းကြီး မုန်းခဲ့ သော ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းမှာ ဗမာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးစနစ်ကို တမင်ပင် အချိန်ယူ ဖျက်ဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ပြည်သူပိုင်သိမ်းသည်ဟုဆိုကာ ပြည်တွင်း အရင်းရှင် လုပ်ငန်းရှင်တို့၏ စက်ရုံအလုပ်ရုံများကို သိမ်းရာတွင် သာသနာ ပြုကျောင်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းများကိုပါ အစိုးရပိုင်အဖြစ် သိမ်းယူလျက် ဗမာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးစနစ်ကို ထင်သလိုချယ်လှယ် ချုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။

(၃)

၁၉၆၂ခုနှစ် မတိုင်မီက ကျောင်းဆရာ ဆရာမများအပေါ် ရှိသေလေး စားတတ်ခဲ့သူ အများအပြားမှာ ၁၉၆၂လွန်ကာလများတွင် တွေ့လာရသော ပညာရေးဝန်ထမ်း (အထူးသဖြင့် ကျောင်းဆရာမ)များအပေါ် လေးစားလိုစိတ်များ ကုန်ခမ်းလာကြသည်။ တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်နှင့် မဆလခေတ် ဆရာမ အများစုမှာ စစ်ဗိုလ်၊ အရာခံဗိုလ်၊ တပ်ကြပ် စသူတို့၏ မယားတွေ ဖြစ်၏။ စစ်အုပ်စု၏ အစီအစဉ်အရ အရပ်သားဆရာ ဆရာမအချို့ကို ဖြုတ်ထုတ်၊ အချို့ကို တနယ်တကျေးပို့ကာ ၎င်းတို့လူများကို ခန့်ထားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

စစ်အုပ်စုက ခန့်လိုက်သော ဆရာမအများအပြားမှာ တပည့်တွေ အပေါ် သဘောထား စေတနာမမှန်ကြ၊ အချို့ဆိုလျှင် တပည့်အပေါ် စေတနာလုံးဝ မရှိကြသူတွေဖြစ်သည်။ ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းကို တက်ခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း သင်ကြားမှု အရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းရုံမက၊ သင်ကြားသည့် ဘာသာရပ်ကို ပိုင်နိုင်အောင် ကြိုးစားအားထုတ် လေ့လာမှုမရှိ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဟုတ်လှပြီ သိလှပြီဟု ထင်နေကြသူတွေသာ ဖြစ်၏။

သင်္ချာသင်သူကလည်း သင်္ချာကို ကောင်းစွာမပိုင်၊ တပည့်တွေနှင့်အတူ ဝိုင်းတွက်ရင်းမှာပင် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ချာလည် လည်နေသော ဆရာမတွေ ရှိသည်။ အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားရာတွင်လည်း ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်မှာ အဘိဓာန်ထဲမှ အဓိပ္ပါယ်တွေ ရေး ထားပြီး တနေ့နည်းနည်း ဖတ်ပြ ဘာသာပြန်ပြသည်ကလွဲ၍ အင်္ဂလိပ်စာကို တကယ်တမ်းတတ်မြောက်အောင် မသင်တတ်သူ တွေလည်း ရှိသည်။ သင်္ချာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာကို မဆိုထားနှင့် မြန်မာစာ မြန်မာကဗျာကိုပင် အလွဲလွဲအချော်ချော် သင်ကြားတတ်သော စစ်သားမယားများလည်း အများအပြား ရှိလေသည်။

သာသနာပြုကျောင်းများတွင် မူလတန်းကစ၍ အင်္ဂလိပ်စာသင်ခဲ့ရာမှ ပြည်သူပိုင်သိမ်းလိုက်ပြီးသည့်နောက် အခြားအ စိုးရအထက်တန်းကျောင်းများနည်းတူ(၅)တန်းရောက်မှ အင်္ဂလိပ်စာ စသင်သည့်စနစ်ကို ကြုံလိုက်ရသူများမှာ အတော်ပင် ကသိကအောက် ဖြစ်ကြရသည်။ တိုင်းပြည်နှင့်အဝှမ်း အင်္ဂလိပ်စာတွေညံ့ကုန်ပြီး ၎င်းတို့သားသမီးများပါ အင်္ဂလိပ်စာ ညံ့ဖျင်းသောအခါမှ မူလတန်းက စသင်သည့်စနစ်ကို ပြန်၍ပြောင်းခဲ့သည်။ ကျောင်းသားကျောင်းသူတို့၏ စိတ်ပါဝင်စားမှုနှင့် ပင်ကိုယ် အရည်အသွေးကို အလေးဂရုမပြု၊ ဘာသာရပ်တစ်ခု၌ သတ်မှတ်ထားသော အောင်မှတ်ထက် မဆိုစလောက် လျော့နည်းရုံဖြင့် ကျန်ဘာသာအားလုံးလိုလို ထူးချွန်သည့်တိုင် ကျရှုံးအဖြစ် သတ်မှတ်တတ်သည့် ပညာရေးစနစ်နှင့်၊ သိပ္ပံဘာသာတွဲ ဝိဇ္ဇာဘာ သာတွဲများ ခွဲခြားလိုက်ခြင်းတို့မှာ ကျောင်းသားကျောင်းသူတို့အား ၎င်းတို့ အားသန်ရာ ဘာသာရပ်ကို ၎င်းတို့သဘောနှင့်၎င်းတို့ လေ့လာလိုက်စားမှု မပြုနိုင်အောင် တားဆီးပိတ်ပင်လျက်၊ ၎င်းတို့ စိတ်ပါဝင်စားမှုမရှိသော ဘာသာရပ်ကို အမှီပြု၍ အသက်မွေးရန် ကန့်သတ်လိုက်သလို ဖြစ်နေပြီး တိုင်းပြည်တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် လူငယ်ထု၏ အနာဂတ်ကို မှောင်ချလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ တော်လှန်ရေးကောင်စီနှင့် မဆလက စမ်းသပ်ခဲ့သည့် ပညာသင်ကြားမှုစနစ်မှာ ဗမာပြည်သား ကျောင်းသားလူငယ်များ၏ တွေးဆ ဆင်ခြင်နိုင်မှု ပမာဏနှင့် ဘဝလမ်းကြောင်းကို ဘောင်ခတ်ချုပ်ချယ် ချိုးနှိမ်စော်ကားသော ပညာရေးစနစ် ဖြစ်၏။

(၄)

မှတ်ဉာဏ်အရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းသည့်အပြင် တွေးဆဆင်ခြင်နိုင်မှု အသိတရားမရှိ၊ လေ့လာအားထုတ်မှု နည်းပါးပြီး ကျောင်းသားတွေအပေါ်မှာပါ စေတနာ ချို့တဲ့ခေါင်းပါးသည့် ဆရာမများမှာ ယခုခေတ်တွင် မဆလခေတ်ကထက် ပို၍ များလာခဲ့ သည်။

ထိုဆရာ၊ ဆရာမတွေမှာ ငွေပေးနိုင်သော ကျောင်းသူကျောင်းသားကို အတန်းသာအောင်စေပြီး တကယ်တမ်း ပညာတတ်မြောက်အောင်မူ သင်မပေးနိုင်ကြ။

စာရေးမကို ပါးရိုက်သည့် ပါမောက္ခမ၊ ကျောင်းသူကို အဓမ္မကျောင်းထုတ်မည်ပြုသည့် ကျောင်းအုပ်ဆရာမ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေထံမှ ကျောင်းဝင်ကြေးအပြင်လာဘ်ငွေသိန်းချီ၍ယူနေကြသည့်ကျောင်းအုပ်ဆရာမနှင့် အခြားဆရာမများ၊ မိမိကျူရှင်ကို မတက်ရကောင်းလားဆိုပြီး ကျောင်းသူကျောင်းသားကို နှိပ်စက်သည့် ကျောင်းဆရာမ၊ သူငယ်တန်းကျောင်းသားကလေးအား မဆင်မခြင် အမှောင်ခန်းပိတ်ပြီး ဒဏ်ပေးခဲ့ရာ အမှောင်ခန်းကြောက်သွားခဲ့သည့် ကလေးကို နောက်တကြိမ်တွင်လည်း ထိုသို့ ဒဏ်ပေးရန် အတင်းဆွဲခေါ်ရာတွင် ကလေးက ခဲတံနှင့်တင်ပါးကို ထိုးသောကြောင့် ကလေးကို လက်လွန်ခြေလွန် ပါးချပြီး ကလေးရှူးနေ၍ ကျောင်းသို့လာပို့စရာ မလိုကြောင်း၊ ဆေးဆရာဝန်ဆီ သွားပြဖို့လိုကြောင်း ကလေးမိခင်ကို မောက်မာစွာပြောဆိုခဲ့သည့် ဆရာမတို့မှာ စစ်အုပ်စုလက်ထက်တွင် အပြိုင်းအရိုင်း ပေါ်ပေါက်လာသော ပညာရေးဌာန အမှိုက်သရိုက်များ ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းတို့ ထိုသို့ ပြုကျင့်ရဲခြင်းမှာ ၎င်းတို့ ကျောထောက်နောက်ခံပြုနေသော စစ်အုပ်စုက သင်ကြားပေးလိုက်သော ကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။

ပညာရေးဆိုသည်မှာ လောကီ လောကုတ္တရာ ကောင်းကျိုးဆောင်သည့် မွန်မြတ်သောကိစ္စရပ် ဖြစ်သည်။ ဆရာထံမှောက် ပညာရပ်များကို သင်ကြားရာတွင် ရိုကျိုး တုပ်ကွ ပျပ်ဝပ် နာခံလျက်၊ ဆရာကို ချစ်ကြောက်ရိုသေခဲ့ကြသော ရှေးလူကြီးသူမများအနေဖြင့် ယနေ့ခေတ် ပညာရေးလောကတွင်းမှ ဆရာ့ကျင့်ဝတ်နှင့် မကိုက်ညီ၊ တပည့်များအား တကယ့်ပညာတတ်မြောက်အောင် သင်ကြားပေးနိုင်သည့် အရည်အချင်းမရှိသော ဆရာ ဆရာမများကို မြင်လျှင် မိမိတို့ သားမြေးများအတွက် စိတ်လက်မအေး ဖြစ်ကြရပေလိမ့်မည်။

အထူးသဖြင့် ထိုဆရာမတွေကို မိမိတို့ တာဝန်ယူသင်ကြားမည့် ဘာသာရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အဆင့်မြင့်မြင့် တတ်ကျွမ်း နားလည်အောင်သာမက၊ လူ့အသိစိတ်ဓာတ်နှင့် လူ့ယဉ်ကျေးမှုကိုပါ သဘောပေါက် နားလည်နိုင်ရေး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးဖို့ရန်လိုအပ်မည် ဖြစ်လေသည်။

(၅)

ရောဂါရှာဖွေကုသရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ခေတ်မီ စက်ကရိယာများ တပ်ဆင်ထားသော ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံကြီးတွေ အများအပြား ပေါ်လာသည်။ ဆေးရုံတက်ခ သိန်းနှင့်ချီ၍ကုန်ကျမည် ဖြစ်သောကြောင့် သာမန်လက်လုပ်လက်စား လူထုအနေဖြင့် အနားပင် မကပ်နိုင်။ စစ်အုပ်စု၏ ခရိုနီတွေနှင့် စစ်အုပ်စု အစွယ်အပွားများ ဖွင့်ထားသည့် ဆေးရုံကြီးများ ဖြစ်သည်။ မဆလခေတ်က ခိုင်းနှိုင်း ပြောဆိုခဲ့သော စေတနာဆရာဝန်နှင့် အသပြာဆရာဝန်မှာ ယခုခေတ်တွင် အသပြာဆရာဝန်သာ ရှိတော့ကြောင်း သရုပ်ဖော်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခင်က အခမဲ့ကုသခွင့် ရခဲ့သော ပြည်သူ့ဆေးရုံများမှာ မဆလခေတ်ကတည်းကပင် ထိုက်သင့်သလောက် အကုန်အကျခံခဲ့ကြရပြီ ဖြစ်ပြီး ယခုခေတ် စရိတ်မျှပေး ကျန်းမာရေး အစီအစဉ်မှာလည်း ဆေးရုံတွေမှာ ဆေးမရှိ၍ ဆရာဝန်ရေးပေးသော ဆေးဖိုးဝါးခကို ပြင်ပမှဝယ်ယူရပြီး ဆရာဝန် ဆရာမတို့အတွက်ပါ ပူဇော်ပေးကမ်းရသောကြောင့် စရိတ်မျှပေးမဟုတ်တော့ပဲ စရိတ်အကုန်ကျခံရသည့် အစီအစဉ်ပင် ဖြစ်နေလေသည်။

ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံကြီးများမှ အထူးကုဆိုသော ဆရာဝန်ကြီးများ၏ အရည်အချင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အားထားယုံ ကြည်လောက်စရာမရှိ။ ထိုဆေးရုံကြီးများတွင် ငွေသောက်သောက်လဲ အကုန်ခံပြီး လူ့ဘဝကို ကျောခိုင်းစွန့်ခွာသွားကြရသူတွေမှာ မနည်းမနော ဖြစ်၏။ လက်တည့်စမ်း ကုသတတ်ကြသော ၎င်းတို့အပေါ် ယုံကြည်မှု မရှိသောကြောင့် ငွေတတ်နိုင်သူအချို့မှာ ထိုင်းနှင့် စင်္ကာပူတို့အထိ သွားရောက် ကုသကြရသည်။

စစ်အုပ်စုလက်အောက် ဗမာပြည်လူထုမှာ ရောဂါကုသမှု အတွေ့အကြုံနည်းပါးပြီး လူနာအပေါ် သွေးသားရင်းခြာလို စိတ်စေတနာ မထားနိုင်သော၊ အမှားကို တာဝန်မယူနိုင်သော ဆရာဝန်များနှင့် ယှဉ်ပါးအသားကျနေခဲ့ကြပြီ ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန် အနီးဝန်းကျင် မြို့နေလူထုအနေဖြင့်မူ ကျော်သူ၏ နာရေးကူညီမှုအသင်းနှင့် မြတ်သုခဆေးခန်းတို့ကိုသာ အားကိုးအားထားပြု နေရ

လေသည်။

(၆)

ဗမာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးစနစ်ကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် စစ်အုပ်စုအနေဖြင့် အတွေးအခေါ်တွေကို ပြင်ဖို့လိုကြောင်း ကိုမင်းကိုနိုင် ပြော၏။ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စကို ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်လောက်ပင် တန်ဖိုးမထားသော စစ်အုပ်စု၏ ညံ့ဖျင်းမှုများကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သည့်ပြည်ပရန်မျှ မရှိပဲ ပြည်တွင်းစစ်ကို အတောမသတ် တောက်လောင်စေပြီး စစ်ရေးအသုံးစရိတ်များကို အဆင့်ဆင့် ခိုးဝှက်စားရင်းပြကြကာ၊ တကယ်တမ်းအားဖြင့် လူထုထံမှသာ ပေါ်တာဖမ်း၊ အဓမ္မ လုပ်အားပေးခေါ်၊ လမ်းပြင်ကြေး၊ ဘာကြေးညာကြေး၊ အမျိုးမျိုးကောက်ခံပြီး ကောက်ရသမျှ အခွန်အတုပ်များကို ဝေစုခွဲလျက် မိမိတို့အာဏာတည် မြဲနိုင်ရေး အထက်ကို အဆင့်ဆင့် ပံ့ပိုးနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗမာနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်ဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့ စစ်အုပ်စုအတွက် သပိတ်ဝင်အိတ်ဝင် ပြောင်ကျကျ ခိုးယူဖို့သာဖြစ်၏။ ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်တွေ အများအပြား ရယူထားသော စစ်အုပ်စု၏တပ်သည် ဗမာပြည်ထဲမှာ ဘာတွေကိုများ ကာကွယ်နေပါသနည်း။

ရခိုင်မှာ အဓိကရုဏ်းတွေ ထပ်မံပြင်းထန်လာသည့်ကိစ္စ။ ကျောက်ဖြူ တောင်ကုတ်၊ စစ်တွေတို့က စခဲ့သည့် ရခိုင်ဘင်္ဂါလီ ပဋိပက္ခမှာ မြောက်ဦး၊ သံတွဲ၊ တို့မှနေ၍ ရမ်းဗြဲ၊ မင်းပြား၊ မြေပုံ၊ ကျောက်တော်၊ ရသေ့တောင်တို့ အထိ ပျံ့နှံ့လာခဲ့ပြီဖြစ်ပြီး အိမ်များ မီးရှို့ခံရ၊ နှစ်ဘက်လူများ အပြန်အလှန် သတ်ဖြတ် သေကြေနေကြရသည်။ တစ်ခုထူးထူးဆန်းဆန်း ကြားရသည်မှာ မြန်မာစစ်တပ်က ရခိုင်များကို တမင်ပင် သေသေချာချာ ချိန်ရွယ် ပစ်ခတ်ခဲ့ကြသည်ကို မျက်မြင်သက်သေများက ပြန်လည်ဖော်ထုတ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူလူထု၏ အသက်အိုးအိမ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည့်တပ်သည် အမျိုးသားရေးတာဝန်ကို သစ္စာဖောက်ကာ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတွေကို ပစ်ခတ်နေပြီ ဖြစ်၏။ တဘက်မှ ငွေကြေးဖြင့် ခိုင်းစေသောကြောင့် လုပ်ပေးကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဒေသခံအချို့က ဆိုသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ထဲ ကျူးကျော်စော်ကားသည့် ဘင်္ဂါလီရိုဟင်ဂျာများကိစ္စ တပ်မတော်နှင့်လက်တွဲပြီး တတပ်တအား ပါဝင်တိုက်ဖျက်သွားမည်ဟု ဂဏခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သူ ကိုကိုကြီးက ပြောခဲ့သည်။ ရွှေညဝါဆရာတော်ကလည်း စစ်အုပ်စုရဲ့ ထောင်ချောက်ထဲ အဝင်မခံရန် မိန့်ကြားပြီး တကယ်တမ်းဖြစ်လာပါက မိမိတို့သံဃာများကပါ တပ်မတော်နဲ့လက်တွဲပြီး ကာကွယ်တိုက်ဖျက်သွားမည့်အကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ လူထုအနေဖြင့်မူ ယခုလိုပုံစံမျိုးဖြင့် တပ်မတော်ဆိုသည့် ပြည်ဖျက်စစ်အုပ်စု လက် ပါးစေများနှင့် လက်တွဲရေးကို မည်ကဲ့သို့ ယုံကြည်ကိုးစားရမည်နည်း။

မကြာသေးမီက တိုင်းရင်းသားအင်အားစုများ၏ ယူအဲန်အက်ဖ်စီနှင့် တွေ့လိုကြောင်း ဦးအောင်မင်း ပြောခဲ့သည်။ ကချင်နှင့်လည်း ရွှေလီမှာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖို့ ရှိနေ၏။ နှစ်ဘက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ပြင်ဆင်နေချိန်မှာပင် စစ်အုပ်စုတပ်များ၏ ကချင်နယ်မြေအတွင်း လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများနှင့် တိုက်ပွဲတွေကတော့ ဆက်လက် ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သည့် ကေအိုင်အိုတည်ထောင်မှု နှစ်ပတ်လည်နေ့မှာတော့ ကေအိုင်အေက မိမိနယ်မြေအတွင်းမှ စစ်အုပ်စု၏ တပ်စခန်းအချို့ကို လက်နက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်ကာ ကေအိုင်အိုနေ့ကို ဂုဏ်ပြုလိုက်ကြောင်းနှင့် စစ်အုပ်စုတပ်များဘက်ကလည်း ဒေါသတကြီး ပြန်လည်ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ကေအိုင်အိုဘက်က ပစ်ခတ်မှုမှာ စစ်အုပ်စုတပ်အချို့ကို သေကြေ ထိခိုက်စေခဲ့သော်လည်း စစ်အုပ်စုတပ်၏ လက်နက်ကြီးတွေကတော့ ကေအိုင်အိုကို ထိခိုက်မှုမရှိခဲ့ကြောင်း ကြားသိရသည်။

အခါများစွာ အလိမ်ခံခဲ့ရပြီးဖြစ်သော စစ်အုပ်စုနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲအပေါ် အလေးအနက် မထားကြောင်းနှင့်၊ မှန်မှန်ကန်ကန် မဆွေးနွေးပါက တိုက်ပွဲများကို ဆက်လက်ရင်ဆိုင်ရန် အဆင်သင့် ရှိနေကြောင်း ကေအိုင်အေက ထုတ်ဖော်ပြသလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်လည်း ဖုတ်ပူမီးတိုက် တွေ့ဆုံကာ ဒရောသောပါးနှင့် စကားတွေ စွတ်ကျုံ့ပြီး ရန်သူအဖို့ အားရကျေနပ်စေမည့် ဆွေးနွေးပွဲမျိုးမဖြစ်ရန် ဂရုစိုက်ကြရမည် ဖြစ်သည်။

(၇)

ပြီးခဲ့သည့်အခေါက် နိုင်ငံခြားကို မိမိတို့ကိုယ်စီ အကျိုးအမြတ်အတွက် အသီးသီး ထွက်ခွာကြစဉ် ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်က စန်ရှင်တွေ ရုတ်သိမ်းမယ်ဆိုရင် ထောက်ခံကြောင်း ပြောခဲ့လိုက်သည်နှင့် မရှေးမနှောင်းမှာပင် အရေခြုံသမ္မတသိန်းစိန်ကလည်း ဒေါ်စုကို လူထုလက်ခံရင် သမ္မတ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ အခြေခံဥပဒေအရ မဖြစ်နိုင်မှန်းသိလျက်၊ စန်ရှင်ရုတ်သိမ်းရေးကိစ္စ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ထောက်ခံမှုအပေါ် တုန့်ပြန်သည့်အနေဖြင့် လောကွတ်ချော် ပြောဆိုလိုက်သော အနှစ်မဲ့စကားသာ ဖြစ်သည်။

ထိုစကားကို ကြားသည်နှင့် စစ်အုပ်စုလက်အောက် လွှတ်တော်မှနေ၍ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဖို့ရန် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်း မကြာသေးမီကမှ အနည်းငယ် ရိပ်မိလာခဲ့သော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကလည်း မိမိသာ သမ္မတအာဏာကိုရလျှင် လူထုအကျိုးအတွက် ပြင်ဆင်စရာရှိတာတွေ ပြင်ဆင်နိုင်ကောင်းရဲ့ဟူသောအကြံဖြင့် အဲန်အယ်လ်ဒီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ကော သမ္မတအဖြစ်ပါ လုပ်ဆောင်ရဲကြောင်း ပြောလိုက်ပြန်လေသည်။ သို့ရာတွင် ပြောဆိုပုံ နည်းလမ်းမကျသောကြောင့် သူ့ကို အမှီပြုလျက် အမြတ်ထုတ်ရန် ကပ်ရပ်ချီးပင့် နေကြသူအချို့ထံမှအပ လူထုထံကမူ စိတ်ဝင်တစား လှိုက်လှဲထောက်ခံမှုမရှိသော မလိုလားဖွယ်အသံများကို ပြန်၍ ကြားသိခဲ့ရလေသည်။

စစ်အုပ်စုနှင့် မည်မျှပင် အလွမ်းသင့်သည်ဖြစ်စေ စစ်တပ်ကို မချုပ်ကိုင်နိုင်ပဲ သမ္မတလုပ်မည်ဆိုလျှင် ကြိုးဆွဲခံ သမ္မတသာဖြစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ထိုအတွင်း ယခင်ပြည်ပခရီးစဉ်တုန်းက သမ္မတသက်တမ်း တစ်ကြိမ်သာလုပ်မည်ဟု ဆိုခဲ့သော အရေခြုံသမ္မတသိန်းစိန်ကလည်း လူထုလက်ခံလျှင်နောက်တစ်ကြိမ် သမ္မတ သက်တမ်းအတွက် စဉ်းစားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆိုလိုက်ပြန်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ စကားကော၊ အရေခြုံသမ္မတ၏စကားပါ ရှုံ့ချည်နှပ်ချည် ကလေးကလားစကားများပင် ဖြစ်၏။

ဗမာပြည်၏လက်ရှိအနေအထားမှာ သန်းခေါင်ထက်နက်သောညဉ့်များကို ကျော်ဖြတ်ပြီး ရောင်နီပျို့လုဆဲဆဲ အချိန်အခါသို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ပြည်သူလူထုသည် ပုပ်ဟောင်နံစော်နေသော တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်၊ မဆလခေတ်၊ နဝတ နအဖခေတ်များကို အလူးလူးအလိမ့်လိမ့် ကျော်ဖြတ်လာခဲ့ပြီးနောက်အရေခြုံသမ္မတခေတ်မှနေ၍ရုန်းထွက်လွတ်မြောက်နိုင်ရန် အံခဲကြိုးပမ်းလျက်ရှိနေ၏။ လက်ပန်တောင်းတောင်ကိစ္စ လှုပ်ရှားကြွေးကြော်သံများလို၊ ရန်ကုန် မန္တလေး စက်ရုံအလုပ်ရုံတို့မှ အလုပ်သမား ဆန္ဒပြပွဲများလို၊ လယ်သိမ်းခံ မြေသိမ်းခံတို့၏ မကျေနပ်ချက်များလို၊ ကျူးကျော်စော်ကားခံ တိုင်းရင်းသားဒေသများရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများမှ တက်ခေါက်သံများလို၊ အဆင့်ဆင့် ဖိနှိပ်မှုများ ခံနေရသည့် တပ်မတော်အတွင်းမှ အောက်ခြေ အ ရာခံအကြပ်တပ်သားများ၏ အံကြိတ်သံများလို၊ လူထုအကြား မာန်သွင်းသံများ ညံလာခဲ့ပြီဆိုလျှင် ဗမာပြည်၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အမျိုးသားရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုကိစ္စအဝဝသည်လည်း ပွင့်လင်းသော နေရောင်ခြည်အောက် တောက်ပလာနိုင်တော့မည် ဖြစ်လေသည်။ ❑❑❑

မာလိန်မှူး အလိုရှိသည်

လက်ဒီပ

ကြမ်းကြမ်းတလှည့် ဖွဖွတခါ
နင်းဝင်လာတဲ့ ခြေသံတွေ
ကချေသည်မလေးရဲ့ မာယာညဉ့်
ပဥ္စလက် စက်ကွင်း
ချည်းနင်း မပျော်ဝင်မိစေ
မေခလာရေ ငို့လမ်းငါသွားမယ် ဖယ်အုံး။
တရားတဲ့ ဒီခရီးရှည်ထဲ
လမ်းခွဲသွား ညီအစ်ကိုတော်တတွေကို
ငိုယိုမျက်ရည်စမ်းနဲ့ တမ်းတ
နမြောလှလည်း မတတ်နိုင်ပေဘူး
ခရီးဦး မချိုးမကျိုး
တိုးလို့သာ ဆက်ကူးလိုက်မယ် ဒီခရီး
နီးတလှည့် ဝေးတလှည့် ရှိစမ်းပါစေပေ့။
ရှေ့နောက်တောင်မြောက် ထက်အောက်ဝဲယာ
လာမယ့် အန္တရာယ်တွေက အများသား
ပါးပါးနပ်နပ် ကိုင်တွယ်ကာကွယ်ပေးနိုင်သူ
မူနဲ့လမ်းစဉ်ကို အာမခံမယ့်လူစား
ဒွိဟ မပွားတတ်တဲ့ ရှေ့ဆောင်
ကြောင်တောင် မယောင်ချာတတ်တဲ့လမ်းပြ
စွမ်းစပြည့် မာလိန်မှူးကောင်း
အင်း ငါတောင်းတမိတာတော့အမှန်။
ဝီရိယ ဖွဲ့ လုံ့လ ပညာ
ရတနာကို အချိန်နဲ့ အသုံးချ
အဆုံးအစမမြင် ဒီပင်လယ်ခရီးမှာ
မာလိန်မှူးကောင်းရှိနေသ၍
အကွေ့အဝိုက် အရှိုက်အင်င
ဘယ်လိုပင် ဝဲသြဃထုပြောပါစေ
သေသေကြေကြေ ကူးခပ်ပစ်လိုက်မယ်
လာစမ်းကွယ် လောကဓံတရားများ။
တမျိုးသားလုံးရဲ့ရှေ့ရေး
တွေးတွေးဆဆ ကိုင်တွယ်ထိန်းကျောင်း
မောင်းနှင်မယ် ပင်လယ်ပြင်ဟိုဘက်ကမ်း
လှိုင်းကြမ်း မုန်းတိုင်းတွေရှိမယ်
အပြောကျယ်တဲ့ အဏ္ဏဝါ
မညှာတတ်တဲ့ သဘောလည်း ရှိမယ်
တကယ်ကို အမှားမခံတဲ့ လမ်းမို့
ရွေးကြစို့လေ မာလိမ်မှူးကောင်း
ဖောင်းတင် မောင်းတင်
သောင်းဘဝင် အေးမြစေမယ့် လူစား လူသားသို့။

အောက်တိုဘာ ၂၂ရက်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်

"ကေအဲန်ယူ ခေါင်းဆောင်တိုင်း လူထုအသံကို နားစွင့်ဖို့၊ ပူးပေါင်းပြီး ပြတ်သား ရဲရင့်ကြဖို့" တောင်ကလေးဆရာတော် မိန့်ဆိုမြွက်ကြား……မှ အဆက်

ကြမယ်ဆိုရင် ကရင်အမျိုးသားတို့ ရည်မှန်းထားတာတွေ လက်ဝယ်မုချ ရောက်ရှိလာမှာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကရင်အမျိုးသားအားလုံးဟာ ယဉ်ကျေးမှုအမွေ အနှစ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကရင့်သမိုင်းကြောင်းပဲဖြစ်ဖြစ် သိရှိ နားလည်ဖို့လည်း လိုပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ တို့ကရင်လူမျိုးတွေဟာ အချင်းချင်း ရိုသေလေးစားရမှာကို ဝန်လေးကြတယ်။ ကရင်လူမျိုးမဟုတ်တဲ့ တခြားလူမျိုးတွေရဲ့ မဖြောင့်မတ်တဲ့ ဖျားယောင်းသွေးဆောင်မှုတွေကိုကျတော့ လိုက်ယုံတယ်။ လိုက်စုဆောင်းတယ်။ လိုက်ပြီး ဖက်တွယ်နေတတ်တယ်။ အဲလိုစိတ်ထားတွေဟာ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး KNU ထဲမှာ မထားပါနဲ့တော့လို့ ဦးဇင်းပြောချင်ပါတယ်။

နောက်ဆုံး KNU ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးကြီးကို မှာချင်တာကတော့ ကရင်အမျိုးသားတရပ်လုံးအတွက် ရပ်တည်နေတယ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို နားလည်ထားတယ်ဆိုရင် ကိုယ့်လူမျိုးမဟုတ်တဲ့ တခြားသူတွေလာပြီး ဖြားယောင်းသွေးဆောင်နေတာတွေ၊ လာပြီး ချီးမွမ်းကြွားဝါနေတာတွေ၊ လာပြီး လိမ်လည်နေတဲ့သူ တစ်ဦးတယောက်ကိုမှ မယုံကြည်မိပါစေနဲ့။ ကရင်အမျိုးသားတရပ်လုံးစည်းလုံးညီညွတ်ကြပြီးတော့ KNU ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးအနေနဲ့ ရှင်လန်းချမ်းမြေ့ခြင်း၊ အေးချမ်းသာယာခြင်း၊ သုခပေါင်းစုံနဲ့ ရင်ဝယ်ပိုက်နိုင်ပါစေလို့ ဦးဇင်း စိတ်ဆန္ဒရှိကြောင်း မှာကြားချင်ပါတယ်။ ❑❑❑

"ကေအဲန်ယူ ခေါင်းဆောင်တိုင်း လူထုအသံကို နားစွင့်ဖို့၊ ပူးပေါင်းပြီး ပြတ်သား ရဲရင့်ကြဖို့" တောင်ကလေးဆရာတော် မိန့်ဆိုမြွက်ကြား

နိုဝင်ဘာလ ၁ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။ (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့နယ်ရှိ တောင်ကလေးဆရာတော် ဦးပညာသာမိအား လက်ရှိ ကေအဲန်ယူအပေါ် အမြင်သဘောထားကို ကေအိုင်စီမှ သွားရောက်တွေ့ဆုံ မေးမြန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

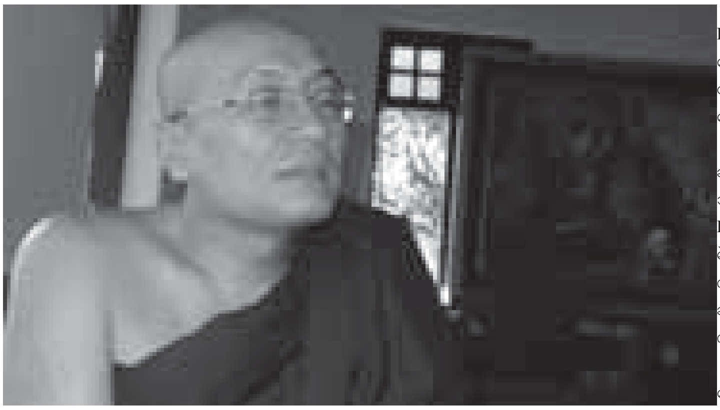

မေး – ဆရာတော်အနေနဲ့ KNUရဲ့ လက်ရှိ အခြေအနေ၊ လုပ်ဆောင်ချက်၊ ရပ်တည်ချက်တွေကို ဘယ်လိုမြင်ပါသလဲ။ ဆရာတော်ရဲ့ အမြင်သဘောထားကို သိချင်ပါတယ်။

ဖြေ – KNU ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဦးဇင်းရဲ့ သဘောထားအမြင်ကို ပြောရမယ်ဆိုရင် KNU ခေါင်းဆောင်တိုင်းဟာ ကရင်လူထုရဲ့အသံကို နားစွင့်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲလို ကရင်လူထုရဲ့အသံကို အလေးမထားဘူးဆိုရင်တော့ အခုလုပ်နေတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးက အောင်မြင်မှုရဖို့ ခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်။

အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ ခေါင်းဆောင်ပိုင်း မညီမညွတ် ဖြစ်နေတာတွေ၊ အပြန်အလှန် လေးစားမှု အားနည်းနေတာတွေ၊ နိုင်ငံရေးအပိုင်းကို သိရှိနားလည် ဖို့ အားထုတ်မှုလျော့ရဲတာတွေဟာ ကရင်လူထုတစ်ရပ်လုံးအတွက် ရှေ့ဆက်သွားမဲ့ နိုင်ငံရေးလမ်းစဉ်(မူဝါဒ)ကို အဟန့်အတားဖြစ်ပြီး ကြန့်ကြာစေပါတယ်။ နိုင်ငံအတွင်းပိုင်းကို ပြန်ဝင်လာဖို့ဆိုတာကလည်း ခက်ခဲပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ဒီအခက်အခဲကြားမှာ KNU ဟာ သူများတွေထက် ပိုပြီး ခက်ခဲနေတာဟာလည်း ဝမ်းနည်းစရာပါ။

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး KNU ဟာ နိုင်ငံရေးနည်းဗျူဟာတွေ ဘက်ပေါင်းစုံ သိရှိနားလည်ဖို့ လိုအပ်သလို နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းတွေကို သိရှိနားလည်ဖို့ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်တွေကိုလည်း ပြုစုပျိုးထောင်ပေးဖို့လည်း အထူးလိုအပ်ပါတယ်။ KNU အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်တွေအနေနဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမရှိဘူး။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သင်ယူလေ့လာမှုမရှိဘူး။ ဒီအတိုင်းသာ ဆက်သွားမယ်ဆိုရင်တော့ KNU အစည်းအရုံးကြီးရဲ့ နောက်ဆက်တွဲ အဆင်တန်ဆာက ပြတ်တောက်သွားနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဦးဇင်းပြောချင်တာက ကရင်လူထုတွေ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး KNU ထဲမှာ ကြီးကြီးငယ်ငယ် အရွယ်စုံပေါ့။ အကြီးလည်း အကြီးအလျောက်၊ အငယ်လည်းအငယ်အလျောက် ဘက်ပေါင်းစုံ ပူးပေါင်းပါဝင်ကူညီစေချင်တယ်။

ပြီးတော့ တို့လူမျိုးဟာ ကရင့်အမျိုးသားအစည်းအရုံးရဲ့ အစိုးရသော ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ အေးအေးချမ်းချမ်း၊ သာယာဝပြောစွာနဲ့ နေနိုင်ဖို့အတွက် သက်ကြီးတွေရော၊ သက်ငယ်တွေပါ ပူးပေါင်းပါဝင်လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ ပြတ်ပြတ်သားသားနဲ့ ရဲရဲရင့်ရင့် လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲလို ရဲရဲရင့်ရင့် လုပ်ဆောင်

စာမျက်နှာ (၇) သို့ ➤➤➤➤

"သူ့ဘက်ကလည်း မျှတ၊ ကိုယ့်ဘက်ကလည်း မျှတရမယ်"လို့ဆိုတဲ့ နော်အုန်းလှရဲ့ ကေအဲန်ယူ အပေါ် အမြင်

နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသူ နော်အုန်းလှ

မေး ။ ။ လက်ရှိ ကေအဲန်ယူမှာ ခေါင်းဆောင်ပိုင်း ပဋိပက္ခဖြစ်နေတယ်လေ။ ဒီအပေါ်မှာ ဘယ်သူတွေကို ဘယ်လိုရိုက်ခတ်မှု ဖြစ်မလဲ။

ဖြေ ။ ။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းဒီလို မျိုးဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ ကရင် တမျိုးသားလုံးကို ရိုက်ခတ်တာပေါ့၊ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းဆိုတာကတော့ ဒီလိုမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူးပေါ့နော်။ ဖြစ်တဲ့အပေါ်မှာ ညှိညှိနှိုင်းနှိုင်းနဲ့ လုပ်ပြီးတော့မှ မဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်လာတဲ့အခါကျတော့ ကရင်တမျိုးသားလုံးကို ထိခိုက်တာနဲ့ အတူတူပဲ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အချင်းချင်း ကွဲတယ်ဆိုတဲ့အခါကျတော့ လူကြီးဖြစ်ရင် လူငယ်ပိုင်းလည်း အောက်ပိုင်းလည်း ကွဲမှာပဲဆိုတာ ဒါကြောင့်မို့ ဒီလိုမျိုး ပြန်ပြီးတော့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွေ ရိုက်ခတ်မှုဟာ တမျိုးသားလုံးကို ထိခိုက်တယ်လို့ပဲ မြင်တာပေါ့။

မေး ။ ။ အဖွဲ့အစည်းအတွက် ကရင်လူထုအတွက် အားသာချက်၊ အားနည်းချက် ဘာတွေ ရှိမလဲ။

ဖြေ ။ ။ ဒါပေမယ့် အခု လက်ရှိအခြေအနေ သူတို့တွေ ပြန်ပြီးတော့အခြေအနေတွေကို ထိန်းနိုင်တာတဲ့အပိုင်းတွေကို တွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီအပေါ်မှာ အန်တီကတော့ လောလောဆယ် အခြေအနေကတော့ ခဏတော့ ယာယီ ညီသွားတယ်လို့ အန်တီ မြင်တယ်ပေါ့နော်။ ဒါပေမယ့် ညီလာခံ ပြန်လုပ်မယ်ဆိုရင် အဖြေတစ်ခုတော့ ထွက်လာမှာပေါ့။

မေး ။ ။ ကေအဲန်ယူကို နိုင်ငံရေးအရ၊ အမျိုးသားရေးအရ ဘယ်လို လျှောက်လှမ်းစေချင်ပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ယုံကြည်ခဲ့တဲ့ လမ်းစဉ်အတိုင်းပေါ့နော်။ ဒါကိုတော့ ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်စေချင်တယ်။ ဘာလို့လဲ ဒီအပေါ်မှာလည်း အန်တီတို့ လက်ရှိအခြေအနေမှာ အန်တီတို့ နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ပြည်တွင်းကရင်တွေပေါ့နော်။ လက်ရှိအခြေအနေမှာ ဂုဏ်ယူစရာ အချက်တစ်ချက် ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒါကိုလဲ ဂုဏ်ယူတယ်။ ဒါပေမယ့် လက်ရှိအခြေအနေမှာ ရပ်တည်ခဲ့တဲ့ အရင်တုန်းက မူပေါ့နော်။ တချို့ဟာတွေကျတော့ မပြင်သေးတာကို လက်ခံတယ်။ တချို့က ပြင်စရာ မလိုဘူး။ ရပ်တည်သင့်တယ်လို့ အန်တီ မြင်တယ်။ အရင် ရပ်တည်ချက်အတိုင်း ရပ်တည်သင့်တယ်လို့ အန်တီ မြင်တယ်။

မေး ။ ။ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ကေအဲန်ယူကို ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ လုပ်ဆောင်စေချင်ပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ခုနကအန်တီ ပြောသလိုပေါ့။ ကိုယ့်ရဲ့ မူမှာပေါ့နော်။ ဉပမာ ဒီရည်ရွယ်ချက်က ကရင် ပြည်သူငြိမ်းချမ်းရေးတစ်ခုလုံးလို့ ယူတဲ့အခါကျရင်၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး လိုချင်တဲ့အခါကျရင်တော့ ကိုယ့်ရပ်တည်ချက်မူပေါ့ တရားမျှတတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်ရမယ်။ တစ်အချက်က တဖက်က မတရားလုပ်ရင်လည်း ခံစရာအကြောင်း မရှိဘူး။ တစ်ဖက်သတ်ကြီးပဲ ဖြစ်တဲ့ဟာတွေကတော့ မဖြစ်သင့်ဘူးပေါ့။ ဒါ ငြိမ်းချမ်းရေး အရာမမြောက်ဘူးလို့ အန်တီ မြင်တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုရင်တော့ သူ့ဘက်ကလည်း မျှတ၊ ကိုယ့်ဘက်ကလည်း မျှတရမယ်။ တရားမျှတမှ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ ဖြစ်မှာလေ။ တရားမမျှတဘဲ တစ်ဖက်သတ်ဆိုရင်တော့ ရေရှည်မတည်မြဲဘူး အန်တီ အဲလိုပဲ မြင်တယ်။

❑❑❑

လူငယ်များရဲ့ စကားလက်ဆောင်

စောဆာလောလား **၂၄နှစ်**
ဝါသနာ **လူမှုရေးနဲ့ နိုင်ငံရေး**
ပညာ **ဆယ်တန်းအောင်**

ကျနော်က တနင်္သာရီတိုင်း မြိတ်–ထားဝယ် ထူးဖစ်ပလောကျေးရွာဇာတိပါ။ အဖေက ဆက်သွယ်ရေးတပ်မှ တော်လှန်ရေးသမား၊ အမေက ကျောင်းဆရာမပါ။ မွေးချင်းမောင်နှမ ၄ယောက်မှာ ဒုတိယမြောက်သား ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၇ခုနှစ်မှာ မြန်မာစစ်တပ် တွေရောက်လာပြီး နယ်မြေစိုးမိုးရေး၊ တပ်အင်အားချဲ့ထွင်လာတာတွေကြောင့် ကျနော်တို့ မိသားစုဟာ ကိုယ့်ဒေသမှာမနေရဲတော့ပဲ ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်ကို၁၉၉၇မှာ ထမ်းဟင်ဒုက္ခသည်စခန်းကို ထွက်ပြေးလာခဲ့ရတယ်။ ဒီတော့ ရွာမှာရှိတဲ့ လယ်ယာ၊ ခြံမြေတွေ အားလုံးကိုလည်း မြန်မာစစ်တပ်က သိမ်းသွားခြင်း ခံခဲ့ရပါတယ်။ ကျနော်လည်း ကရင်ပြည်နယ်မှာ ၃တန်းစာမေးပွဲကို တစ်ဘာသာပဲ ဖြေရပြီး ထမ်းဟင်ဒုက္ခသည်စခန်းကို ရောက်ရှိလာခဲ့ရပါတယ်။ ဒုက္ခသည်စခန်းမှာတော့ ၃တန်းကနေ ဆယ်တန်းအောင်တဲ့အထိ ကျနော် ကျောင်းဆက်တက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒုက္ခသည်စခန်းမှာ ကျောင်းတက်တဲ့အချိန် ကျနော့်ဘဝ ပိုပြီးလုံခြုံလာတယ်လို့ ခံစားရပေမယ့်ရှေ့ကို ဘာမှမျှော်လင့်လို့မရဲတဲ့ အခြေအနေအဖြစ် ခံစားခဲ့ရတယ်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှာ ဆယ်တန်းအောင်ပြီး ဒုက္ခသည်စခန်းမှာ အကူကျောင်းဆရာအနေနဲ့ ၂နှစ် လုပ်ပေးခဲ့တယ်။

အဲဒီနောက်မှာ အဖေကလည်း ဆုံးပါးသွားတဲ့အတွက် ဆယ်တန်းလွန်ကျောင်းတွေကို မတက်ဖြစ်တော့ဘဲ ၂၀၀၇ခုနှစ်လယ်လောက်မှာ ကျနော်တို့ မိသားစုတွေအားလုံး တတိယနိုင်ငံ အခြေချနေထိုင်ဖို့ ဩစတြေးလျားနိုင်ငံကို လျှောက်ပြီး ၂၀၀၈ခုနှစ်မှာ ကျနော်တို့ ဩစတြေးလျားနိုင်ငံကို လာရောက်နေထိုင်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ ကျနော် ဩစတြေးလျားနိုင်ငံမှာ ရောက်ကတည်းက အခြေခံအင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းတက်ပြီး အခု TAFE မှာ လာမည့် နိုဝင်ဘာတွင်း Environment monitoring and Technology ကို diploma သင်ယူပြီးတော့မှာဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ နယ်မြေတွေက ဒုက္ခသည်တွေကို စာနာပြီး ကျနော် တက္ကသိုလ်ပြီးရင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့တစ်ခုမှာ အလုပ်ဝင်လုပ်မယ်။ ကျနော်က ဩစတြေးလျားနိုင်ငံသားပဲ ခံယူသွားရင်း တနေ့ကျနော့်နယ်မြေဒေသကို ပြန်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးကို အတတ်နိုင်ဆုံး ပြန်လည်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့ ကရင်လူထုကို သင်ကြားပို့ချချင်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အခြားကျနော် တတ်မြောက်ထားတဲ့ပညာတွေနဲ့ လူငယ်လေးတွေကို ပြန်လည် ပြုစုပျိုးထောင် ကူညီသင်ကြားသွားပြီး အခက်အခဲဖြစ်နေတဲ့ ကျေးရွာဒေသတွေက ဆရာ ဆရာမ၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေကို ကူညီထောက်ပံ့သွားဖို့ ကျနော် ဆန္ဒရှိပါတယ်။

ပြည်တွင်းပြည်ပက ကရင်လူငယ်အားလုံးကလည်း အချိန်တွေကို အကျိုးရှိရှိအသုံးချပြီး စာပေကို မပျင်းမရိ ကြိုးစားစေချင်ပါတယ်။ ကရင့်အနာဂတ်အရေးဟာ ကျနော်တို့လက်ထဲကို တနေ့ရောက်လာမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ယခုကတည်းကစပြီး မျက်စိဖွင့် နားစွင့်လို့ အမျိုးသားရေး၊ နိုင်ငံရေးစာပေများကိုလည်း တတ်အားသရွေ့ လေ့လာမှတ်သားသင်ယူနိုင်ကြပါစေ။ အချောင်စိတ်နဲ့ အိပ်မနေကြဘဲ ခြေလှမ်းသွက်သွက်နဲ့ လျှောက်လှမ်းနိုင်ရမယ်။ မျှော်လင့်ချက်က ရင်လောက်မှန်းမှ ဒူးလောက်သာ ရတတ်ကြတာမို့ မိမိယုံကြည်ချက်ကို မျက်ခြေအပြတ်မခံဘဲ စာပေကို အပတ်တကုတ် ကြိုးစားသင်ယူကြဖို့ မှာချင်ပါတယ်။ ❑❑❑

ကညီတၢ်ကစိၣ်

www.kicnews.org

ကကြူ (၁၆) အဘ့ၣ် (၁၀)၊ လါအီးကထိဘၢၣ်၊ ၂၀၁၂နံၣ်

Volume(16),Issue(10) October,2012

KNUသုးကု(၆)မၤဝဲ တၢ်တဲနၢ်ပၢၢ်ကမျၢၢ် အခမုၤဖဲကီၢ်ကရံၤကီၢ်ဆၣ်အပူၤ

လါအီးကထိဘၢၣ်၁၆သီ၂၀၁၂နံၣ်
စီၤခါဆူညါ(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကညီကီၢ်စဲၣ်၊ ကီးကရံၤကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ (KNU)သုးကု (၆) အပူၤ ကီးကရံၤကီၢ်ဆၣ်နဲၣ်ရှဲၣ်ဒီး ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢသုးတကပၤတနီၤ ဖဲစ့ၤသီအတီၢ်ပူၤ မၤဝဲၤဒၣ် တၢ်တဲနၢ်ပၢၢ်ကမျၢၢ်အမူးန့ၣ်လီၤ.

လါအီးကထိဘၢၣ် ၁၃သီတုၤ ၁၆သီအနံၤ KNU ကီးကရံၤကီၢ်ဆၣ်အနဲၣ်ရှဲၣ် ပဒိၣ်စီၤအဲၣ်ကီၢ်သီ၊ သုးကု (၆)၊ သုးရှ့ၣ် (၂၀၁)ခိၣ် သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤဘုဖိ၊ သုးရှ့ၣ် (၁၀၃)ခိၣ် သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိန့ၢ်စ့ ဒီးခိၣ်နၢ်အဂၤတနီၤ တဲနၢ်ပၢၢ်ဝဲ ကမျၢၢ် ဘၣ်ဃး ထံရှူကီၢ်သဲး၊ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်စီၤအဲၣ်ကီၢ်သီ စံးဝဲ "လၢပဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ ပကဘၣ်အိၣ်ဘူးဒီး ကမျၢၢ်ထီဘိအဃိပမၤဝဲ တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါကမျၢၢ်အမူးအံၤလီၤ. ပှၤကမျၢၢ်တဖၣ် ပထံၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် အိၣ်ခိးသဂၢၢ်ပှၤလီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ တအိၣ်ဘၣ်အဃိကမျၢၢ်တဖၣ် အတၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ကိညၢ်ဝဲတစဲးလီၤ" အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ.

ခိၣ်နၢ်လၢအပၣ်ဃုာ် လၢတၢ်မၤနၢ်ပၢၢ်ကမျၢၢ်အမူးတဖၣ်စ့ၢ်ကီး စံးဝဲ လၢကီၢ်ကရံၤကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ဒ်သိး တီၤခၢၣ်သးကွဲ တၢ်အိးထိၣ်ကန့ၢ်ကဂီၢ် ကတၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲဒီး လီၢ်ခၢၣ်သး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲၤလီၢ် ဒီး ကမၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤနၢ်ပၢၢ် ကမျၢၢ်အမူးအံၤ စးထိၣ်လါအီးကထိဘၢၣ် ၁၃သီ၊ ၁၅သီ တုၤ ၁၆သီအနံၤတဖၣ် ဒီးနီၤဖးလီၤဝဲ တၢ်လီၢ် သၢတီၤလၢအမ့ၢ် ထံနူၤသဝီ၊ ကျိၢ်ဂီၤသဝီဒီး ကီၢ်ဆၢသဝီတဖၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ သဝီဖိလၢ ထံနူၤ၊ အီးဖိထၣ်၊ ကနဲလ့၊ လၢၢ်ဃီၣ်၊ ကလီဝါ၊ ခီးပိၤခံ၊ ဖိဘုလၣ်ထၣ်၊ ကီၢ်ဆၢ၊ မိခံ၊ မိဖိကျိ၊ လါတိဒီး ကွံခွဲဘိသဝီတဖၣ်အပူၤ ၂၀၀ဘျဲၣ် ဟဲထိၣ်ဝဲ အဂ့ၢ် ပှၤသဝီဖိ လၢအဟဲထိၣ်မူးအံၤ အကျါတဂၤ စံးဝဲလီၤ.

ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤတၢ်ကစိၣ်ဟူထိၣ်လၢKNU ခိၣ်နၢ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ပာ်သး တဒ်သိးလိာ်သးအိၣ်ထိၣ် အဖီခိၣ် ကမျၢၢ်လၢအဟဲထိၣ်ဝဲ မူးအဝဲအံၤတဖၣ် ဟ့ၣ်သဆၣ်ထိၣ်ဝဲ လၢခိၣ်နၢ်တဖၣ်ကဒဲကဒဲ ကအိၣ်ကွၤ ဒီးတၢ်ဃုတၢ်ဖိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

စီၤအဲၣ်ကီၢ်သီ စံးဝဲ "ပဒုးသ့ၣ်ညါဘၣ်ကွၤအဝဲသ့ၣ် လၢ KNU အပူၤ ခိၣ်နၢ်ကဒဲကဒဲ လၢတစိၢ်တလီၢ်အပူၤ တၢ်ထံၣ်တဒ်သိးဒီး တၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျဲမ့ၢ်တဒ်သိးသနၢ်ကူ့ပဖိတၢၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တခါဃီလီၤအဃိ တၢ် ဘၣ်ယိၣ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်အဂ့ၢ်လီၤ." အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ.

ကီကရံၤကီၢ်ဆၣ်အပူၤ တၢ်မၤဝဲ တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါကမျၢၢ်အမူးဒ် အံၤ ညီနုၢ် တၢ်မၤအီၤတနံၣ်နၣ် ၂ဘျီ ဒီး တၢ်မၤဝဲ တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါကမျၢၢ်အမူးခဲအံၤန့ၣ် ကပာ်ပတုၤဝဲ တစိၢ်တလီၢ်ဒီး လၢခံ တၢ်ကဆဲးမၤအီၤအဂ့ၢ် ကီၢ်ဆၣ်ကညီခိၣ်နၢ်တဖၣ် စံးဝဲလီၤ.

KYO တၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲ KNUအပူၤကလုာ်တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒ့ဒီးတၢ်ဃုတၢ်ဖိးကအိၣ်ကွၤအဂီၢ်

လါအီးကထိဘၢၣ်၁၇သီ၂၀၁၂နံၣ်
စီၤဖိခွါလ့(ခ့ၣ်အဲၣ်စံၣ်)

ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ (KNU) အပူၤ ကလုာ်တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးမံဒီး တၢ်ဃုတၢ်ဖိးကဟဲအိၣ်ထိၣ်အဂီၢ် ကညီသးစၢ်ကရၢ (KYO) ရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တခါ ဖဲကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်–ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢ တၢ်လီၢ်တတီၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီသးစၢ်ကရၢ ကရၢခိၣ်ခံ စီၤအဲၣ်ကလုာ်စ့ စံးဝဲ ဘၣ်ထွဲ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဘျီအံၤ ကညီသးစၢ်တဖၣ် တၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲ ဘၣ်ဃးလၢ KNU အပူၤ တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်လၢအဟဲကဲထိၣ်သးတဖၣ် မ့ၢ်ကဘၣ်ဘှါရှဲကွၤလၢကျဲဖဲလဲၣ်၊ ဖဲလဲၣ်တဘိလဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

"ကတီၢ်အံၤ KNU ကရၢအပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢအဟဲအိၣ်ထိၣ်တဖၣ် ပှၤသးစၢ်တခီ မ့ၢ်ကဘၣ်ပာ်ဃုာ်လၢဖဲလဲၣ်တဘိဒီး ကဘၣ်ဘှါရှဲစၢၤဒ်လဲၣ်န့ၢ် တၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲလီၤ. တၢ်လၢအရှ့ဒိၣ်တခီ တဖုဒီးတဖု အဲၣ်ဒီးလၢကအိၣ်ဃုအိၣ်ဖိး" အဂ့ၢ် စီၤအဲၣ်ကလုာ်စ့ စံးဘၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲၣ်စံၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ KYO သးစၢ်တဖၣ်၊ သးစၢ်လၢအစူၢ်နၥ်ဝဲ ဘူးဒ၊ ခရံာ်ဖိတၢ်ဘါတဖၣ်၊ သးစၢ်လၢကညီဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဒဲကဝီၤပူၤတဖၣ် ခဲလၢာ် ၃၇ ဂၤ ဟဲထိၣ်တၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲလီၤ.

KNU လီၢ်ခၢၣ်သးခိၣ်နၢ်အကျါ တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်လၢအဟဲကဲထိၣ်အသးအဖီခိၣ် ပှၤသးစၢ်လၢအဟဲထိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖၣ် အတၢ်ထံၣ်ဒီး ခါဆူညါကအိၣ်ဃုအိၣ်ဖိးအဂီၢ် မ့ၢ်ကဘၣ်မၤဝဲဒ်လဲၣ်န့ၣ် တၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲလီၤ.

"ကတီၢ်အံၤ တၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢအဟဲကဲထိၣ်အသးအံၤ ပဝဲသ့ၣ်သးစၢ်တဖၣ် ပဘၣ်ယိၣ်တၢ်လီၤ. ပကရၢမိၢ်ပှၢ်အံၤ လၢကလီၤမုၢ်လီၤဖးန့ၣ် ပတအဲၣ်ဒီးထံၣ်လၢၤဘၣ်. ဘၣ်မနုၤအဃိ ဘၣ်ဟဲကဲထိၣ်အသးဒ်အံၤလဲၣ်န့ၣ် ပတၢၣ်ပိၣ်သကိးအီၤလီၤ. လၢခံသုတကဲထိၣ်အသးလၢၤတဂ့ၤန့ၣ် ပကဘၣ်မၤအီၤဒ်လဲၣ် နၣ် ပတၢၣ်ပိၣ်သကိးအီၤလီၤ." အဂ့ၢ် ပှၤသးစၢ်လၢ အဟဲထိၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အကျါတဂၤ စံးဝဲလီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်တၢၣ်ပိၣ်သကိးအီၤတဖၣ် တၢ်ပာ်လီၤဃာ်ဝဲ တၢ်ဘၣ်သးဝံၤ ဒ်သိးတၢ်ကပာ်ဂၢၢ်ပာ်ကျၢၤအီၤအဂီၢ် အဝဲသ့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ ကဆဲးတၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲအဂ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလီၤ.

ကညီသးစၢ်ကရၢအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ် ဖဲ ၁၉၈၉နံၣ်၊ လါမ့ၤ ၂၃သီ အနံၤန့ၣ် ဒီးအတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးကသုးထီထိၣ်ကညီသးစၢ်တဖၣ် ထံရှူကီၢ်သဲး၊ ပှၤဂ့ၢ်ဝီ၊ မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်အကံၢ်အစီတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

KYO တၢၣ်ပိၣ်သကိးဝဲKNUအပူၤကလုာ်တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒ့ဒီးတၢ်ဃုတၢ်ဖိးကအိၣ်ကွၤအဂီၢ်

ခီပနံၣ်ဟံးနၢ့်မဲးအဃိဒဝဲၢ်ကၢၢ်လၢ်အဖိခိၣ်လီၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ်သးတမံ

လါအီးကထိဘၢၣ်၃သီ၂၀၁၂နံၣ်
နါသူလ့ၤ(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

တနီသရံးကီၢ်ခီအပူၤ ဒဝဲၢ်ထံကျိလၢအဟဲယွၤလီၤဝဲဒၣ် လၢကီၢ်ဆၣ်လွံၢ်ဘ့ၣ်အပူၤအံၤခီပနံၣ်လၢစ့ကဖိ တခီ ဟဲဟံးနၢ့်ဝဲ မဲးဖိးတဖၣ်အဃိ ကၢၢ်တဖၣ် လီၤပှိၣ်ကွံာ်ဝဲအဖီခိၣ် ဒဝဲၢ်လီၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် သးတမံဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒဝဲၢ်ထံကျိလၢအယွၤလီၤဘၣ်ဝဲ ဒဝဲၢ်ကိၣ်ဆၣ်၊ သရဲၣ်ခွဲကီၢ်ဆၣ်၊ လိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဒီး ယ့ဖျၣ်ကီၢ်ဆၣ်တဖၣ် အံၤအပူၤမဲးတဖၣ် တၢ်ကဆှၢအီၤဆူကီၢ်စ့ကဖိးအဂီၢ်ကွိၣ်ကွိၣ်ဖွိခီပနံၣ်လၢ အမၤသကိးတၢ်ဒီး စ့ကဖိးခီပနံၣ်အံၤ ဟဲဟံးနၢ့်ဝဲ မဲးတဖၣ်အဂ့ၢ် ဒဝဲၢ်ဝ့ၢ်ဖိ ကိၣ်စိသ့ စံးဝဲလီၤ.

ကိၣ်စိသ့ စံးဝဲ "ဒဝဲၢ်ကျိတၢ်ဂ့ၢ်ကီအံၤလၢယံာ်လၢနးထိၣ်လီၤ. ကၢၢ်ကပၤတဖၣ် လီၤပှိၣ်ကွံာ်ဝဲလီၤ. အဝဲသ့ၣ် မၤတၢ်အံၤ တတဲပွး ပှၤဟီၣ်ကဝီၤဖိဘၣ်. ပှၤလၢအဟဲမၤတၢ်န့ၣ်တခီ တမ့ၢ်ပှၤဒဝဲၢ်ဝ့ၢ်ဖိဘၣ်. ဟဲဝဲလၢဘျုးတကပၤဒီး ဟဲဟံးနၢ့်မဲးဒ်အံၤ မ့ၢ်တဲတီတီ ပသးတမံဘၣ်." အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကတီၢ်အံၤ ကွိၣ်ကွိၣ်ဖွိခံပနံၣ်တခီ ဟံးနၢ့်ဝဲ မဲး ဖဲသယၢ်ခွဲကီၢ်ဆၣ်အပူၤ လၢကဘီ ၈ဘ့ၣ်ဝံၤ တုၤလၢပိၣ်လဲၣ်ခိၣ်ထီးဒၣ်လဲာ် ဟံးဝဲအဂ့ၢ် သယဲၣ်ခွဲကီၢ်ဆၣ်လီၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ်စံးဝဲအဃိ သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ.

လီၢ်ကဝီၤဖိလၢတအဲၣ်ဒီးပာ်ဖျါအမံၤတဂၤ စံးဝဲ "ပတအဲၣ် ဘၣ်ဒုတမ့ၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ဒဝဲၢ်ထံကျိအံၤ ဒိၣ်လီၤဝဲဖးဒိၣ်လံ. လၢဒဝဲၢ်အကပၤန့ၣ် တၢ်အိၣ်သး အၢထိၣ်ဝဲဖးဒိၣ်ညါလီၤ. ကဘီဒၣ်လဲာ်နၥ်လီၤတသ့လၢၤဘၣ်. ထံမ့ၢ်ထိၣ်အဆၢကတီၢ်မးဒီး နၥ်လီၤဝဲသ့လီၤ" အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ထွဲတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤ ခီပနံၣ်တကပၤ တဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါ ဟီၣ်ကဝီၤဖိ တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်အဃိ ဘၣ်ဃးတၢ်ဟံးနၢ့်မဲးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဒ်သိးတၢ်ကဘှါရှဲကွၤအီၤအဂီၢ် ဖဲလါစဲးပထ့ဘၢၣ် အပူၤန့ၣ် ဒဝဲၢ်ဟီၣ်ကဝီၤဖိ ၃၀၀ ဟ်ဖှိၣ်ဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ်ဒီး ဆှၢထိၣ်ဝဲ လံာ်ဆူ၈၈ကွဲဖိခိၣ်နၢ်တဖၣ် ဒီးဒဝဲၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ တၢ်ဂုၤထိၣ်ပသီထိၣ်ကရၢတဆီ ဆူကီၢ်ခိၣ် အူသ့စ့ၣ်အအိၣ်အဂ့ၢ် ကိၣ်စိသ့ စံးဝဲလီၤ.

"လၢလံာ်အံၤအဖီခိၣ်ကီၢ်ခိၣ်တခီ တအိၣ်ဒီး တၢ်ကွၤစံးဆၢနီတမံၤဒံးဘၣ်. ခီပနံၣ်တခီ စံးဝဲန့ၣ် ကိၣ်စၢဖှိၣ်ကတိၢ်ပာ်လီၤအသိး မၤဝဲဒၣ်လီၤ. ပဝဲတခီ ပကွၤသံကွၢ်ကွၤအီၤလၢ ကီၢ်ခိဒိၣ် ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တအိၣ်နီတမံၤဓါ. လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤ ဒ်အ့ရှၣ်ဝၣ်တံၣ်ထံကျိ ယွၤလီၤဝဲအသိး ဒဝဲၢ်ထံကျိအံၤ လၢပဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢအရှ့ဒိၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ." အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ.

❑❑

တၢ်ကရၢကရိအတၢ်ဘၣ်ဂံၣ်ဂူၣ်လၢကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢမိၢ်ပှၢ်အပူၤဒီးထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်မုာ်တၢ်ချၣ်

လၢ-တံနံ(သဝီတါ)
ခီးထိဘၢၣ်၁၁သီ၂၀၁၂

တၢ်ကွဲးတခါအံၤမ့ၢ်ဝဲ အီၣ်ထူ(ပီၢ်ရီ) အတၢ်ကွဲးလၢအမ့ၢ်ဝဲ (ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးအတွင်း စည်းရုံးရေးပြဿနာနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအပိုင်း-၂) ယဟံးန့ၢ်အီၤလၢ ပှၣ်ယဲၤသန့အပူၤန့ၣ်လီၤ. ယထံၣ်လၢပှၤကွဲးတၢ်ဖိအံၤအိၣ်လၢတၢ်ခၢၣ်သးလီၤလီၤဒီး ကွဲးဝဲလၢအတၢ်ထံၣ်တၢ်ပာ်သး ကဆဲ့ကဆှီအပူၤန့ၣ်လီၤ. ယသးအိၣ်လၢပပှၤကလုာ်တဖၣ် ကဖးဘၣ်ဝဲတၢ်ကွဲး တခါအံၤဒီး ကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ဒီး ကသ့ပဲာ်ထံနီၤဖးဝဲတၢ်ဂ့ၢ်လၢအကဲထီၣ်တ့ၢ်အသးတခါအံၤ လၢအနီၢ်ကစၢ်အတၢ်ထံၣ်ဒၣ်ဝဲကသ့အဂီၢ် ယကွဲးကျိာ်ထံကွၤအီၣ်ထူ (ပီၢ်ရီ) အတၢ်ကွဲးအံၤဆူကညီကျိာ်န့ၣ်လီၤ. တံနိ (သဝီတါ)

တၢ်ထုးထီၣ်ကွံာ်ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢခိၣ်နၢ်သၢဂၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ–သုးခိၣ်ကျၢ်မူၤတူစ့ဖိ၊ ပဒိၣ်ဒ့ဘ့းထီဒီး သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိ စီၤရီကျ့ၢ်လၢ အတၢ် မၤမူဒါပူၤန့ၣ်၊ ပနၢ်ပၢၢ်အီၤသ့လၢမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ကီအိၣ်ထီၣ်လၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ် ကရၢခိၣ်နၢ်တဖၣ် အဝဲသ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါဘိးဘၣ်ရၤလီၤဝဲဆူထံကီၢ်ဒီဘ့ၣ်လံအဃိတၢ်ဂ့ၢ်အံၤတမ့ၢ်လၢၤတၢ်ဂ့ၢ်ခူသူၣ်တခါလၢတၢ်ကရၢကရိအပူၤလၢၤဘၣ်.

တၢ်ဟံးန့ၢ်ခိၣ်နၢ်သၢဂၤအံၤဂ့ၢ်ဝီအတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၢ်ခိၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ "တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးဘျးစဲလိာ်အသးဒီး တၢ်လဲၤမၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီး သ့စ့ၣ်ပဒိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ" အဃိယဆိမိၣ်လၢကယဲၢ်မ့ၢ်ပှၤလၢအသးလီထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်တဖၣ် ကဘၣ်သ့ၣ်ညါထွဲဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒီး ကဘၣ်နုာ်လီၤတဲသကိး ဟ်ဖျါထီၣ်သကိး အတၢ်ထံၣ်အတၢ်ပာ်သးတဖၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဖီခိၣ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်အလီၢ်ကအိၣ်ဝဲစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ပၢဆှၢတၢ်ခိၣ်နၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ၊ ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢသုးတပၤမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ ထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်၊ မ့ၢ်ပာ်ဖှိၣ်ထီၣ်အတၢ် ထံၣ်အတၢ်ပာ်သးအါမံၤအါကပၤဝံၤ၊ ကွၢ်သမံသမိးကဒါတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒီး တၢ်လၢကြၢးမၤတဖၣ် တၢ်မ့ၢ်မၤထွဲအီၤ ဒ်အလီၢ်အိၣ်အသိးန့ၣ်၊ ကမ့ၢ်တၢ်လၢအထီဒါကွၤသနူလီၢ်လံၤဒီး သူၣ်ထီၣ်သနူအသိး၊ ဒီးကကဲထီၣ်ဝဲတၢ်ပၢၢ်ဆၢလၢအပှဲၤဒီးတၢ်ဃံးဃီၣ်ဒိၣ်တၢ်ဂံၢ်ဆူၣ် ဘါဆူၣ် တဖုန့ၣ်လီၤ.

ပှၤကွဲးတၢ်ယၤ(ပီၢ်ရီအီၣ်ထူ) ယအဲၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်ညါဆိသု၊ လီၤဆီဒၣ်တၢ်ကညီဖိတဖၣ်လၢဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ၊ ယကအိၣ်လၢတၢ်ခၢၣ်သးလီၤလီၤဒီး ကွဲးပဲာ်ထံနီၤဖးအီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤဃိယစံးယကအိၣ်လၢတၢ်ခၢၣ်သးလီၤလီၤလဲၣ်အဂ့ၢ်နၣ်၊ ယအဲၣ်ဒီးရှဲနၢ်ပၢၢ်ဆိအဂ့ၢ်တစဲးဒ်အံၤလီၤ.

ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ခိၣ်နၢ်အလီၢ်လၤထီကတၢၢ် ပှၤ(၅)ဂၤလၢအဟံးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဝီအံၤအကျါ ပှၤလွံၢ်ဂၤမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ ခိၣ်နၢ်သၢဂၤလၢဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်အီၤအဂ့ၢ် အဝီမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ ပှၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကီးဂၤဒဲးန့ၣ်မ့ၢ်ပှၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢယမုာ်တ့ၢ်ဒီးအီၤ၊ လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဖီခိၣ်ယမၤသကိး ဘၣ်တ့ၢ်တၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဘူးဘူးတံၢ် တံၢ်ကီးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢခိၣ် ဖုတၢ်မျၢ်ဘီ၊ ဖဲအဝဲကဲဒံးကီၢ်ပယီၤစၢဖှိၣ်ကလုာ်ဒူၣ်ကီၣ်ကးကရၢအကရၢခိၣ်နၣ်၊ အဝဲကွဲးလံာ်ဒီး ဆဲးစုမုၢ် ကျၢ်ဃုထၢထီၣ်ယၤလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲလၢ ယကကဲထီၣ်ဘၣ်ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်လၢ ကရၢဝဲန့ၣ်အပူၤလီၤ. လၢအခိၣ်ထံးခါန့ၣ် ယကဲထီၣ်တၢ်ဘျၢသဲစး ပှၤ ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်တဂၤ ဘၣ်ဆၣ်လၢခံန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးယဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ဘၣ်ဃးဒီးထံရှ့ၢ် ကီၢ်သဲးကသ့အဂီၢ် အဝဲထုးကွံာ် တၢ်ကတိးမဲာ်ညါတဖျၢၣ်လၢ အမ့ၢ်ဝဲ–"တၢ်ဘျၢသဲစး" န့ၣ်လီၤ. ယဆၢမုၢ်လၢ်လၢခ့ၣ်အဲန်ယူၣ် ကရၢၣ်ခိၣ်ဖုတၢ်မျၢ်ဘီအံၤကနာ်ဒံးယၤဒ်လၢ ညါခါအသိးတုၤ မုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ပှၤလၢဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်အီၤဂ့ၢ်ဝီသုးခိၣ်ကျၢ်မူၤတူစ့ဖိစ့ၢ်ကီး ဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ်အခါ၊ အဝဲမ့ၢ်ကီးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်လၢအဟံၣ်တဘျီလၢ်လၢ်အဝဲကွဲမုာ်ဃုာ်ယၤ ထီဘိ န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ထံၣ်ယၤတဘျီလၢ်လၢ်န့ၣ်အဝဲတဲယၤ၊ "ပှၤအ့ထၢၣ်ဘျူနၤဒီးနစံးဆၢကွၤအဝဲသ့ၣ် အတၢ်သံကွၢ်တဖၣ် လၢကွဲးလ့လီၤပူၤန့ၣ် ယကနၣ် မၤမုာ်ယသးဒိၣ်မး" န့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢ အပာ်ဒိၣ်ပာ်ကဲတၢ်ဘျၢသဲစးန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤယနၢ်ဟူလၢပှၤတဲ၊ သုးခိၣ်ကျၢ်မူၤတူစ့ဖိစံးဝဲ၊ "ယမၤတၢ်လၢပှၤအါ ဂၤအတၢ်ဘၣ်ဘျုးအဂီၢ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ပှၤမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယၤမူဒါဒီးယကမၤ၊ ပှၤမ့ၢ်တဟ့ၣ်ယၤမူဒါဘၣ်တခီ အိၣ်ဒၣ်ယတမၤဘၣ်ဒီး ဝံၤလီၢ်မိၣ်" စံးဝဲ. မၤကဒီးဖဲလါအီးထိဘၢၣ်(၈)သီဟါခီယအိးထီၣ်ကနၣ် ဘံၣ်ဘံၣ်စံၣ်တၢ်ကစီၣ်ယနၢ်ဟူလၢ ကီၢ်ရှ့ၣ်ခိၣ်တဂၤစံးဝဲ သုးခိၣ်ကျၢ်မူၤတူစ့ဖိန့ၣ် တပာ်ဒ့ၣ်ပာ်က မၢ်တၢ်နီ တမံၤဘၣ်ဒီး ဖဲန့ၣ်ယဒိသူၣ်ဒိသးဒီးသးကညီဘၣ်အီၤဒိၣ်မးလီၤ.

ယထိၣ်ဘၣ်ဃုာ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီး ပဒိၣ်ဒ့ဘ့းထီတဘျုးဘျီညါ၊ ဒီးဖဲအဝဲဟဲထိၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဆူကီၢ်ယူရိးဒ်ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ခၢၣ်စးအခါ အဝဲဟဲတုၤ ဆူကီၢ်ဆွံၣ်ဒၢၣ်၊ ဟဲးဟးအိၣ်သကိးယၤတုၤဆူယဟံၣ်ဒံးလီၤ. မ့မ့ၢ်သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤရီကျ့ၢၣ်ဒီး ယၤန့ၣ် ပမုာ်လိာ်ပသးဒိၣ်မးလီၤ. ဖဲပအိၣ်ဒံးလၢမၤနၢၤပျီအခါ ပမ့ၢ်တ့ၢ်တံၤသကိးဒုးဒုးတံၢ်တံၢ်တဖၣ်ဒီး အစှၤကတၢၢ် ပထံၣ်လိာ်ဘၣ်ပသးတလါတဘျီ ထီဘိလီၤ. ယတဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤန့ၣ် တမ့ၢ်လၢယအဲၣ်ဒီးအီၣ်အူးပတြၢၤကွဲးဒိၣ်ကွဲးသွါထီၣ် ယသးအဂီၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်.

နံၣ်ဃုဆံဘျဲၣ်ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်တၢ်ပၢတၢ်ပြးအတၢ်စံၣ်စိၤတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤ (ဒ်ယသ့ၣ်ညါဘၣ်တ့ၢ်အသိး) တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီဒီးထုးထီၣ်ကွံာ်သုးခိၣ်ကျၢၣ်တဂၤလၢအတၢ်မၤမူဒါအပူၤန့ၣ် လၢအပူၤကွံာ်ခါတအိၣ်ထိၣ်တ့ၢ်နီတဘျီဒံးဘၣ်. အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အဆိကတၢၢ်တဘျီလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိတကီၢ်ခါခဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဆၢ ကတီၢ်အရှ့ဒိၣ်မးလၢ ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခါဆူညါခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီဒီး ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်အတၢ်ဂုၤကဒါသး ဆူအလီၢ်ခံ အတၢ်အိၣ်သးကမၤအသးဒ်လဲၣ်န့ၣ်၊ ကလဲၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဃုာ်ဝဲတုၤဆူတၢ်ပၢၢ်ဆၢဂုၤဂၤတဖၣ်ဒီး ထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်ကရၢကရိလၢ အဂၤလိာ်တၢ်လၢ ဒံၣ်မိၣ်ခြဲၣ်စံၣ်ဒူၣ် ဖိထၢဖိလၢအဖိၣ်လိာ်စုမၤသကိးတၢ်ဒီး ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်တဖၣ်အသိးအကျါတၢ်ဆီတလဲ အိၣ်ထိၣ်ဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအကဲထိၣ် သးတခါအံၤ အထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးလပီတဖၣ် အတၢ်ဒိဘၣ်ကဒါကွၤတၢ်န့ၣ်ကဲထိၣ်ကွၤ တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါဖးဒိၣ်တခါလၢ ကဆီတလဲကွံာ် "ကီၢ်ပယီၤတၢ်မၤတၢ် မုာ်တၢ်ခုၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ" တခါအံၤ ဆူအဂ့ၤတပၤမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ မ့တမ့ၢ်တခီဆူအအၢတပၤမ့ၢ်ဂ့ၤ သ့ဝဲဒၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ၊ ဒ်သိးတၢ်လီၤမုၢ်လီၤဖး သုတအိၣ်ထိၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်၊ သုးဒီးပၢပြးအိၣ်လၢ ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ပၢဆှၢတၢ် အဖီလာ်တဖၣ်ဃုာ်ဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိ၊ ကညီကလုာ်ကမျၢ်တဖၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဆိမိၣ်ဆိမးလၢကဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးမၤစၢၤခိၣ်နၢ်တဖၣ်အံၤလၢကြၢးအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤဝဲကျဲ ဒ်လဲၣ်အဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဝဲလံန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်အရှ့ဒိၣ်ဒ်အံၤအခါ ပတၢ်ထိၣ်ထံဒွးထံ၊ ဆၢတဲာ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်သးဟ့၊ ကဘၣ်ပူၤဖျဲးဒီး တၢ်အဲၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢတဲာ်တဖၣ်ကြၢးကဘၣ်လဲၤဝဲလီၤလီၤဘျၢဘျၢ ဒ်တကီၢ်ခါတၢ်ကဲထိၣ်တ့ၢ်သးအမ့ၢ်အတီ အတၢ်အိၣ်သးအသိးန့ၣ်လီၤ. ပကြၢးကျဲၤဘၣ်ကွၤတၢ်ဂ့ၢ် အံၤလၢအိၣ်ဒီး တၢ်ကွၢ်ထံ ထိၣ်သတြီၤကဒါကွၤအီၤဒီး ထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးအနိၣ်ထိၣ်၊ ဒီးဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲစးအတၢ်ဘၣ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအီးထိဘၢၣ်(၈)သီအနံၤ ယဖးဘၣ်တၢ်ကွဲးတခါလၢသီသံၣ်ခိၣ်ပှာ်ယဲသန့အပူၤ၊ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီမ့ၢ်ဝဲ၊ "တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢ တၢ်ထုးထီၣ်ကွံာ်ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ပၢဆှၢတၢ်ကမံတံာ်ခိၣ်နၢ်သၢဂၤ စးထီၣ်လၢခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်စးထီၣ်ကတိၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်" အတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲးပာ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တတၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တစံးဝဲလၢ ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်လီၢ်ခၢၣ်သးအတၢ်ပာ်ဖျါတဖၣ်ဘၣ် မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်လီၢ်ခၢၣ်သးခိၣ်နၢ်တဖၣ် သ့ၣ်ညါထွဲတ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤအဃိယအဲၣ်ဒီးပဲၤထံနီၤဖး ပာ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်သး ယတၢ်ထံၣ် ယတၢ်ပာ်သးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်မနုၤအဃိခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်လီၢ်ခၢၣ်သးဘၣ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီလၢခိၣ်နၢ်(၃)ဂၤအံၤ အဖီခိၣ်န့ၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ် ပမ့ၢ်ပာ်ဖှိၣ်ကွၢ်ထံကွၤဒီး ပထံၣ်ဘၣ်အီၤဒ်အံၤ–

ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်သုးဂ့ၢ်ဝီခိၣ်ဟံးစိဟံးကမီၤရဲၣ်ကျဲၤမၤတၢ်တဖၣ်န့ၣ်တလၢကွံာ်အခၢးဒိၣ်နဲ့ၢ်ဒံးတၢ်ဟ့ၣ်အီၤမူဒါလၢကဘၣ်မၤဝဲတဖၣ်. အဝဲလဲၤဆဲးလီၤစု မုၢ်ကျၢ်လၢ တၢ်ကပတုာ် တၢ်ဆဲးတၢ်ခးအဂီၢ်လၢ အတအိၣ်ဒီးတၢ်တၢၣ်ပီၣ်ဆိတၢ်ဒီး ဒိးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပျဲလၢပၢဆှၢတၢ် ကမံတံာ်(မ့တမ့ၢ်)ခိၣ်နၢ်နီ့စိန့ၢ်ကမီၤအပတိၢ်ထီကတၢၢ်ပှၤယဲၢ်ဂၤအအိၣ်ဘၣ်. အဝဲဟံးစုနဲၣ်ကျဲလီၤမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျိး အကျဲတဖၣ်.

ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်သုးဂ့ၢ်ဝီခိၣ်အံၤ တလူၤပိာ်မၤထွဲဝဲဒ်တၢ်ကရၢကရိ အတၢ်တီခိၣ်ရိၢ်မဲအတၢ်နဲၣ်လီၤတဖၣ်အသိးဘၣ်. ဆဲးစုမုၢ်ကျၢ်လၢတၢ် ကပတုာ်တၢ်ခးဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢမၤဝဲဘၣ်ဃးဒီး ထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးအကျိၤအကျဲလၢဘၣ်ထွဲဒီး သုးဂ့ၢ်ဝီတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ် တတၢၣ်ပီၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါဒီး ဃုးအခွဲးလၢခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်ပၢဆှၢတၢ်ကမံတံာ်ခိၣ်နၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤထီကတၢၢ်ပှၤ(၅)ဂၤအအိၣ်ဘၣ်ဒီးမၤဝဲ. သုးဂ့ၢ်ဝီခိၣ်အံၤတဒုးသ့ၣ်ညါလီၢ်ခၢၣ်သးပၢဆှၢတၢ်ကမံတံာ်ဘၣ်ဒီး မၤခူသူၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖၣ်. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်နၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအီၤထဲလၢပဒိၣ်ဒ့ဘ့းထီ၊ သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစီၤရီကျ့ၢ်းဒီးသုးဂ့ၢ်ဝီခိၣ်သၢဂၤအကရှ့ၢ်ပူၤဇိၤန့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဟဲထိၣ်ဆူပၢဆှၢတၢ်ကမံတံာ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်ဆၣ် တပာ်ဖျါထိၣ်အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ပူၤရှဲရှဲဘၣ်. ပဒိၣ်ဒ့ ဘ့းထီန့ၣ် လီၢ်ခၢၣ်သးထီဘိ ကမံတံာ် တၢ်မ့ၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအီၤလၢကဘၣ်ဟဲထိၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်ထိၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ် ချ့တအိၣ်ဘၣ်(မ့)တပာ်ဖျါထိၣ်တၢ် ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးနီတမံၤဘၣ်ဒီး တဟဲထိၣ်ဆူပၢဆှၢ တၢ်ကမံတံာ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်မ့မ့ၢ်လၢသုး ပဒိၣ်မၤဝဲတၢ်အိးထိၣ်တၢ်ဆဲးကျိာ်ဝဲၤ ဒၢး မူးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခီ လဲၤတုၤဝဲထီဘိလီၤ.

အဝဲသ့ၣ်တအိၣ်ဆၢထၢၣ်လၢခ့ၣ်အဲၣ်တၢ်ပာ်လီၤထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲအဖီခိၣ်ဘၣ်ဒီးထီဒါဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်(၁)တထံၣ်နၣ် ဘၣ်ဘျးအသးဒီး သုးဂ့ၢ်ဝီ၊ ထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးဂ့ၢ်ဝီဒီး တၢ်နီၤလီၤမူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိမိၣ်အိၣ်ထိၣ်တခါ– ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤလၢတၢ်ကရၢကရိအပူၤတဖၣ်နၣ် မ့ၢ်လၢကဘၣ်မၤဝဲဒ်လဲၣ်နၣ် တနၢ်ပၢၢ်လီၤတံၢ် ဝဲဘၣ်အဃိဓါန့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ် အဒိဒီး ထိၣ်သတြီၤကွၢ်အီၤလၢကီၢ်အမဲရကၤ တၢ်ပၢတၢ်ပြးတၢ်မၤအီၤအသနူဒ်လဲၣ် အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. အမဲရကၤကီၢ်ခိၣ်အမူအဒါန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ ဘၣ်တီခိၣ်ရိၢ်မဲဒီး ရဲၣ်ကျဲၤမၤ ဝဲ–ထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးဂ့ၢ်ဝီ၊ မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်ဂ့ၢ်ဝီ၊ ပၢပြးဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤတဖၣ်ကီးနံၤ ဒံးတကးဒံးဘၣ်၊ ကီၢ်ခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးသုးဂ့ၢ်ဝီခိၣ် ကျၢ် (စစ်သေနာပတိချုပ်)န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဝီတခါအဖီခိၣ်ကြၢးလၢသုးမုၢ်ဒိၣ်ကဘၣ်ဒုးတၢ်ဧါ၊ တဘၣ်ဒုးတၢ်ဘၣ်လဲၣ်နၣ်ကီၢ်ခိၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆိမိၣ် ထိၣ်ကွၢ်စီၤကွၢ်ဝဲလၢ ထံရှ့ၢ်ကီၢ် သဲးဂ့ၢ်ဝီအဖီခိၣ်၊ ထံကီၢ်ဒီတဘ့ၣ်ဒီးတဘ့ၣ်တၢ်ရှလိာ်ဘၣ်ထွဲ လိာ်သးမိၢ်သီမိၢ်လါတၢ်ဆဲးကျိာ်ဘၣ်ထွဲအဖီခိၣ်၊ ထံကီၢ်တဘ့ၣ်ဒီးတဘ့ၣ်ဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲ တၢ်သိၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်၊ အကပၤကပၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ကီးဝဲတၢ်တြီတဒၢဝဲၤကျိၤ ကိတိာ်ဒီးပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဒိၣ်ကတၢၢ်လၢပၢပြးဒီး သုးဂ့ၢ်ဝီခိၣ်နၢ်တဖၣ်ကဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး အီၤလၢကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆၢတဲာ်လၢအလီၤတံၢ်ကတၢၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မၤဝဲဒ်န့ၣ်ဝံၤမၣ်ဒီး ကီၢ်ခိၣ်ကမၤကွၤဝဲတၢ်ဆၢ တဲာ်လၢအနိၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲဒီး နဲၣ်လီၤကွၤဝဲလၢကဘၣ်ဒုးတၢ်/တဘၣ်ဒုးတၢ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ဆၢတဲာ်ဒီးနဲၣ်လီၤဝဲတၢ်ဒုးဖးဒိၣ်တခါလၢဘၣ်ဒုးတၢ် လံဒီးတၢ်ဒုးဝဲနၣ်ကြၢးလၢကဘၣ်ဆိပတုာ်ဝဲအခါဖဲလဲၣ်နၣ် ကီၢ်ခိၣ်ကဘၣ်ဆိမိၣ်ဆၢတဲ့ဒီး နဲၣ်လီၤ ကွၤဝဲလၢအ နီၢ်ကစၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တြီတဒၢဝဲၤကျိၤသုးခိၣ်ကျၢၣ်အနီၢ် ကစၢ်ဆၢတဲာ်ဟ့ၣ်တၢ်ကလုၢ်လၢ ကီၢ်ခိၣ်အဖီခိၣ်အခွဲးတအိၣ်ဘၣ်.

ကီၢ်ခိၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်လၢ "ကဘၣ်ဒုးတၢ်လီၤ" ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ် သုးခိၣ်ကျၢ်အနီၢ်ကစၢ်ဘၣ်ဟံးထီၣ်မူဒါလၢဒုးယၤအလီၢ်ဒီး ကဘၣ်တီခိၣ်ရိၢ် မဲရဲၣ်ကျဲၤလီၤ ကွၤဝဲတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဂ့ၢ်ဝီကဘၣ်ထိၣ်ဒုးတၢ်ဒ်လဲၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ကဘၣ်ကျဲၤလီၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢကဘၣ်ဒုးတၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် တဘၣ်ဃးဒီးကီၢ်ခိၣ်အတၢ်မၤလၢၤဘၣ်. မ့ၢ်ကွၤဒၣ်တၢ်တြီတဒၢဝဲၤကျိၤကိတိာ်ဒီး သုးခိၣ်ကျၢ်အမူအဒါန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤတၢ်မၤအမူအဒါဒီး တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢတဂၤဒီးအဘၢၣ်စၢၤလၢ ကီၢ်အမဲရကၤမၤဝဲ အကျဲသန့န့ၣ်လီၤ.

ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢမၤဝဲလွံၢ်နံၣ်တဘျီခီကရဲးဘျီၣ်ဒိၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်နဲ့ မ့ၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် လၢအပတီၢ်ထိၣ်ကတၢၢ်လၢ ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်မၤဝဲတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ခဲ လၢာ်တဖၣ်အကျါန့ၣ်လီၤ. ဖဲခီကရဲးဘျီၣ်ဒိၣ်တခါဒီးတခါအဘၢၣ်စၢၤတၢ်ဂ့ၢ်အရှ့ဒိၣ်လၢထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးဂ့ၢ်ဝီ၊ သုးဂ့ၢ်ဝီမ့ၢ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်ကီးဝဲလီၢ်ခၢၣ်သး ထီဘိကမံတံာ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီး ဆၢတဲာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိာ်တဖၣ် နၣ်လီၤ. ဖဲလီၢ်ခၢၣ်သးကမံတံာ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တခါဒီးတခါအဘၢၣ်စၢၤပှၤလၢအဘၣ်တီခိၣ်ရိၢ်မဲ ရဲၣ်ကျဲၤမၤတၢ်တဖၣ်နှ့ ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲပၢဆှၢတၢ်ကမံတံာ်လၢ အပာ်ဃုာ်ဒီးပှၤ (၁၁)ဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢပှၤ(၁၁)ဂၤအကျါ၊ ပှၤလၢအရှ့ဒိၣ် ကတၢၢ်လၢ အမ့ၢ် ကရၢခိၣ်၊ ကရၢခိၣ်(၂)၊ နဲၣ်ရွဲၢ်ခိၣ်ကျၢ်၊ နဲၢ်ရွဲၢ်ခိၣ်ကျၢ်သဃဲၤ(၂)၊ဒီး (၃)ပှၤယဲၢ်ဂၤ(တၢ်ကီးစ့ၢ်ကီးဒိၣ်ယဲၣ်ဒိၣ်)အံၤ ဘၣ်တီခိၣ်ရိၢ်မဲရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲတၢ် ကရၢကရိဒီတခါညါ အတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်ကီးနံးဒဲးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးတၢ်ယၤဖးဒိၣ်တခါန့ၣ် တၢ်ကြၢးဒုးအီၤဧါ/တကြၢးဒုးအီၤဘၣ်လဲၣ်. တၢ်ကြၢးဆိက တီၢ်ကွံာ်အီၤဧါ/တကြၢးဆိကတီၢ်အီၤဘၣ်လဲအတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ပှၤလၢက ဘၣ်အိၣ်ဖှိၣ်တၢၣ်ပီၣ်ဒီး ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢတဲာ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲခိၣ်နၢ်(၅)ဂၤအံၤ ကဘၣ်မၤဝဲန့ၣ်လီၤ. အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးခိၣ်နၢ်(၅)ဂၤ အံၤ ကဘၣ်ကီး ဝဲလီၢ်ခၢၣ်သး ထီဘိကမံတံာ်ဂ့ၢ်ဂီၤအူအတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီး ဘၣ်ဟ်ဖျါထိၣ်တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤဝံၤမးဘၣ် ဆၢတဲာ်မၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးယနၢ်ပၢၢ်လၢ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတခါန့ၣ်ကြၢး လၢပ ကဘၣ်ဒုးအီၤဧါ/တကြၢးဒုးအီၤဘၣ်လဲၣ် တၢ်ကြၢးဆိကတီၢ်ကွံအီၤဧါ/တကြၢးဆိကတီၢ်အီၤဘၣ်လဲၣ်န့ၣ် ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်သုးဂ့ၢ်ဝီခိၣ်အသုးခိၣ် ကျၢ်ထဲအနီၢ်ကစၢ်တဂၤဇိၤကဆၢတဲာ် ဒီးမၤဝဲဒၣ်နၣ် တ့သ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကဘၣ်ဟ်ဖျါထိၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ဆူပၢဆှၢတၢ်ကမံာ်တံာ်ဒီး ကဘၣ်ဟံးန့ၢ်ပှၤကီး ဂၤဒဲးအတၢ်သးလီၤပလိာ်ဝံၤမး ဆၢတဲာ်မၤဝဲဒၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကမၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးအဂီၢ် ခ့ၣ်အဲန်ယူၣ်သုးခိၣ်ကျၢ်အနီၢ်ကစၢ်လဲၤထံၣ်လိာ် တဲသကိးတၢ် မၤတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီး ဆဲးစုမုၢ်ကျၢ်န့ၣ် လၢမူဒါအဖီခိၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤဆီဖးဒိၣ် န့ၣ်လီၤ.

သုးခိၣ်ကျၢ်စီရိၤဖုဘိၣ်မွဲးတချုးလဲၤပူၤကွံာ်ဒံးဘၣ်အခါ ပဒိၣ်ဖုဘးသ့ၣ်မ့ၢ်ကရၢခိၣ်ဒီး အဝဲမ့ၢ် ကရၢခိၣ်(၂)လီၤ. ဖဲန့ၣ်ခါဖုဘိၣ်မွဲးနီၢ်ကစၢ်တီခိၣ်ရိၢ်မဲလဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီး သုးခိၣ်ကျၢ်ခ့ၣ်ညူးဒီးတဲသကိးတၢ်ကပတုာ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးအဂ့ၢ် အိၣ်ဝဲစ့ၢ်ကီးလီၤ. သုးခိၣ် ကျၢ်စီရိၤဖု ဘိၣ်မွဲးအနီၢ်ကစၢ်မ့ၢ်ဝဲ ပှၤဘၣ်မူ ဘၣ်ဒါလၢ သုးဂ့ၢ်ဝီတပၤဘၣ်ဆၣ်အဝဲအဲၣ်ဒီးမၤ နှ့ ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လၢ ထံရှ့ၢ်ကီၢ်သဲးအကျဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ် တဲသကိးတၢ် ဒီး သုခိၣ်ကျၢ်ခ့ၣ်ညူးအသုးကရှ့ၢ်ဒ်ခံၣ်အဲန်ယူၣ်ကရၢမိၢ်ပှၢ်အခၢၣ်စးတဂၤ အသိးဘၣ်ဆၣ်လၢ တၢ်ကပတုာ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးအဂီၢ် အဝဲတဆဲးစုမုၢ်ကျၢ်ဒီး သုးပဒိၣ်လၢ ခ့ၣ်အဲန် ယူၣ်ကရၢၣ်အခၢၣ်စးန့ၣ်ဘၣ်. အဝဲဟဲကွၤပာ်ဖျါထိၣ်ကွၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူခ့ၣ်အဲန် ယူၣ် ထီဘိကမံတံာ်ဒီး တၢ်ပတုာ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခး အတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ် တကဲထိၣ်လိၣ် ထိၣ်ဝဲဘၣ်.

ခဲအံၤသုးဂ့ၢ်ဝီခိၣ် သုးခိၣ်ကျၢ်အနီၢ်ကစၢ်လဲၤတၢၣ်ပီၣ်တၢ်၊ ဆဲးလီၤစုမုၢ်ကျၢ်လၢ တၢ်ကပတုာ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးန့ၣ် မ့ၢ်အဒိးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်သးလီၤပလိာ်တၢ် ဟ့ၣ်အခွဲးလၢ ခိၣ်နၢ်ဒိၣ် ထိ(၅)ဂၤလၢ အဘၣ်တီခိၣ်ရိၢ်မဲမၤတၢ်တဖၣ်အအိၣ်ဧါ/တဒိးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်လဲၣ်န့ၣ် ယတဲလီၤ တံၢ်တသ့စ့ၢ်ကီးဘၣ်.

မ့ၢ်တဒိးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ လီၢ်ခၢၣ်သးထီဘိကမံာ်တံာ် တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အတၢ်ဆၢတဲာ်ဘၣ်၊ မ့ၢ်တဃ့အခွဲးဟံးန့ၢ်ဆိတၢ်အၢၣ်လီၤလၢ ခိၣ်နၢ်(၅)ဂၤအအိၣ်ဘၣ်ဒီး မ့ၢ်လဲၤ ဖဲအသးဆဲးလီၤ စုမုၢ်ကျၢ်ဖဲအသးထဲဒၣ်အနီၢ်ကစၢ်တဂၤဇိၤ အတၢ်ဘၣ်သးဆၢတဲာ်အဖီခိၣ်နှ့ ခဲအံၤ မူဒါအိၣ်လၢ အဝဲကဘၣ်ကျဲၤဘၣ်ကွၤတၢ်ဂ့ၢ် အံၤအ

လိၢ်အိုၼ်ဝဲဒၼ်နှ်လီ. တၢ်မၤပတုၵ်ကွံၵ် "ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်အတၢ်ကြီတဒၢလီၤသး တၢ်ဒုးဖးဒိုၼ်" တခါအံၤအဃိ ပမ့ၢ်ကွၢ်ကူၤလၢ ထံရှူ်ကီၢ်သဲးအတၢ် ကွၢ်တပၤနှ်အခီပညီဖျါလၢကူၤဝဲလၢ အဂၤတမံၤဒၼ်ဖးဒိုၼ်ညါတခါ နှ်လီၤ.

ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်အပူၤပှၤလၢ အလီၢ်လၤထိကတၢၢ်၊ ပၢဆှၢတၢ်ကမံတံၵ်ခိုၼ်န့ၢ်တဖၣ်အံၤ အဝဲသ့ၼ်မ့ၢ်ထံၼ်ဝဲလၢ ခဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အနီၢ်ကီၢ်ဘၼ် လံလၢပကဘၼ်မၤ "တၢ်မုၵ်တၢ်ခုၼ်အမ့ၢ်အတီၢ်" အဂီၢ်လံနှ် အဝဲသ့ၼ်တဖၣ်ကမၤ တၢ်ပတုၵ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးအဂီၢ် တမ့ၢ်ကထုးယံၵ်တၢ်ဆၢကတီၢ်နီတဂၤဘၼ်. ဘၼ်ဆၣ်တကီၢ်ခါအဲအံၤ သုးပဒိုၼ်နှ် မၤဆူၣ်ထိၼ်အတၢ်ဒုးဂံၼ်ဘါဆူကခ့ၼ်(ခ့ၼ်အဲၼ်အိၼ်) ကလံၤစိးတပၤရှ့ၢ်ရှ့ၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်ကွၢ်ကူၤလၢ ၁၉၉၃–၉၄နံၼ်အတၢ်လဲၤခီဖျိနှ် ပကထံၼ်ဘၼ်သုးပဒိုၼ်ကရၢကရိမၤတၢ် မုၵ်တၢ်ခုၼ်၊ မၤတၢ်ပတုၵ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးဒီးကခ့ၼ်(ခ့ၼ်အဲၼ်အိၼ်) ကလံၤစိးတဖၣ်အခါဒီး လၢတဆၢကတီၢ်ဃီအတကပၤနှ် ဟဲထိၼ်ဒုးလီၤပှ်ကွံၵ်ဝဲ ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်အလီၢ်ခၢၼ်သးမၤနၢၤပျိနှ်လီၤ. အခဲအံၤစ့ၢ်ကီး သုးပဒိုၼ်ကူၼ်ထိၼ်မၤ တၢ်မၤတၢ်မုၵ်တၢ်ခုၼ်၊ တၢ်ပတုၵ်တၢ်ဆဲးတၢ် ခးဒီး ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်ဒီး လၢတဆၢကတီၢ်ဃီအဝဲတပၤနှ် အဝဲသ့ၼ်ကအိုၼ်ဒီး တၢ်ကူၼ်ထိၼ်တိၵ်ကျဲၤလၢ ကထိၼ်ဒုးခ့ၼ်အဲၼ်အိၼ်အလီၢ်ခၢၼ်သး "လဲၼ်ဇၵ်" တၢ်တိၵ်ကျဲၤကအိုၼ် ဝဲသ့ၼ်သ့ၼ်လီၤ. အဝဲသ့ၼ်ဒုးလီၤပှ်ဟံးနှ်ကူၤ လဲၼ်ဇၵ်မ့ၢ်ဝံၤနှ် ၊ ဆူမဲၵ်ညါတပတီၢ် ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်မ့ၢ်ဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ်မၤတၢ်အၢၼ်လီၤအီၤလီၤဒီး အဝဲသ့ၼ်မ့ၢ်ဂ့ၤ၊ ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်မ့ၢ်တဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ်ဘၼ်မ့ၢ်ဂၤ၊ သုးပဒိုၼ်အံၤ ကဒုးအိုၼ်ထိၼ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ် တမံၤ မံၤဒီး ကဟဲထိၼ်ဒုးကဒီးဝဲ ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်သ့ဝဲဒၼ်နှ်လီၤ.

ကလုၵ်ဒူၼ်တၢ်ပၢၢ်ဆၢအတၢ်ကရၢကရိကီးဖုဒဲးပၵ်ဖှိၼ်ထိၼ်သးဃ့ထိၼ်ဝဲလၢ တၢ်ကမၤတၢ်ပ တုၵ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးလၢထံကီၢ်ဒီတဘ့ၼ်အပတီၢ်ဘၼ်ဆၣ်တုၤခဲအံၤဒၼ်လဲၵ် သုးပဒိုၼ်တဆိပတုၵ်အတၢ်ထိၼ်ဒုးခ့ၼ်အဲၼ်အိၼ်နှ်ဘၼ်. တကးဒံးဘၼ်ခဲအံၤ သုးပဒိုၼ်လဲၤထိၼ် ကဒီးဝဲဃိၤဒိုၼ်တၢ်ပၢၢ်ဆၢ (အဲးစ်အဲးစ်ဖံၼ်ဖံၼ်)လၢ အဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ်မၤတ့ၢ်ပၵ်တၢ်ပတုၵ် တၢ်ဆဲးဒီး သုးပဒိုၼ်နှ်လီၤ. ကမ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ် တဖၣ်အံၤအဃိ သုးပဒိုၼ်အပှၤတဖၣ်ဟဲလူၤကွဲ မုၵ်အဝဲသ့ၼ်လၢ ကမၤတၢ်ပတုၵ် တၢ်ဆဲးတၢ်ခးလၢ အဆိအချၢဘၼ်ဆၣ် ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်ခိုၼ်န့ၢ်ဒိုၼ် ထိ(၅)ဂၤဃုၵ်ဒီး ပၢဆှၢတၢ်ကမံတံၵ်တဖၣ်တခီ ကထုးယံၵ်ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ်တဆိဝံၤတဆိ ဒီး ကအိုၼ်ခိးကွၢ်ဟုၼ်ဒံးဝဲသုးပဒိုၼ်အတၢ်ကျဲၤအံၤ အခီၼ်ခါတုၤလၢ သုးပဒိုၼ် ကတူၢ်လိၵ်မၤဝဲဒီ ထံဒီကီၢ်တၢ် ပတုၵ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးအပတီၢ် ကတုၤအိုၼ်အခါသ့ၼ်သ့ၼ်နှ်. ယတဲလီၤတံၢ်တသ့ၼ်ဘၼ်.

ဘၼ်တဘၼ်သုးဂ့ၢ်ဝီခိုၼ် (သုးခိုၼ်ကျၢၢ်မူၤတူစ့ဖိ) အနီၢ်ကစၢ်ဒၼ်ဝဲ ကဆိမိၼ်ဝဲဃိဃိကိၵ်ဖိလၢ တၢ်မၤတၢ်ပတုၵ်တၢ်ဆဲးတၢ်ခးစံးတၢ်နှ် မ့ၢ်တၢ်ဘၼ်ဃးဒီး သုးဂ့ၢ်ဝီအဃိအဝဲကဆဲးစုမုၢ် ကျၢၢ်လၢတၢ်ပၵ်သးဃိဃိကိၵ်ဖိသ့ၼ်သ့ၼ်လီၤ. ဘၼ်တဘၼ်ကဆိမိၼ်ဝဲလၢ ပၢဆှၢတၢ်ကမံတံၵ် တခီနဲၼ်လီၤဃၵ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ် (၁၁) ထံၼ်ဝံၤလံအဃိ ဒဲအဝဲမ့ၢ်သုးဂ့ၢ်ဝီခိုၼ်ကျၢၢ် တဂၤအသိး သါမ့ၢ်ဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ်ဒီး ကမ့ၢ်တၢ်ဝံၤလီၤသ့ၼ်သ့ၼ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. မ့မ့ၢ်ဘၼ်ဖုးဒ်နှ်တ ခီအဲအံၤ အဝဲကဘၼ် တဲန့ၢ်ပၢၢ်ကူၤဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူပၢဆှၢတၢ်ကမံတံၵ်တဖၣ်နှ်တုၤတၢ်တုၵ်လိၵ်ကူၤ အီၤသ့အပတီၢ်နှ် အလီၢ် အိုၼ်ဝဲဒၼ်လီၤ. ဘၼ်တဘၼ်အဝဲ ကတဲ န့ၢ်ပၢၢ်ဝဲဝံၤလံသ့ၼ်လီၤ. ပထံၼ်ဘၼ်လၢနဲၼ်ရှ့ၢ်ခိုၼ်ကျၢၢ် အနီၢ်ကစၢ်လဲၤထိၼ်ဝဲတၢ်အိုၼ်ဖှိၼ်လၢ တၢ်မၤအီၤလၢခံတဖၣ်အဃိနှ်လီၤ.

တၢ်လၢအရှ့ဒိုၼ်ကတၢၢ်တခီမ့ၢ်ဝဲ ပဖိုၼ်တၢ်စုကဝဲၤလၢ ထံရှူ်ကီၢ်သဲးအတၢ်ပညိၼ် အဂီၢ် ဘၼ်ဆၣ် ပှၤဖိုၼ်တၢ်စုကဝဲၤဖိတဖၣ်နှ် တကြၢးဒိုၼ်စိလၢထံရှူ်ကီၢ်သဲးတၢ်ကျဲၤအဖီခိုၼ်ဘၼ် နှ်လီၤ. ပှၤလၢဖိုၼ်ဃၵ်တၢ်စုကဝဲၤကရှူ်တဖၣ်နှ် ကဘၼ်ဆၢတဲၵ်ထံရှူ်ကီၢ်သဲးတၢ်ဖံးတၢ်မၤ ပှၤမၤထံရှူ်ကီၢ်သဲးတဖၣ်နှ် ကဘၼ်လူၤပိၵ်မၤထွဲပှၤဖိုၼ်ကျိတဖၣ်အခံလီၤတၢ်ပၵ်သးအလုၢ်အ လၢ်ဒ်နှ်တဖၣ် တကြၢး အိုၼ်လၢတၢ်ပၢၢ်ဆၢအပူၤဘၼ်. ကမျၢၢ်ထံရှူ်ကီၢ်သဲးနှ် ကဘၼ်ဖိုၼ် ပှံၤဒီး ပၢဆှၢတၢ်စုကဝဲၤလီၤ. တဘၼ်မ့ၢ်လၢတၢ်စုကဝဲၤဟ့ၼ်တၢ်ကလုၢ်ဆူ ကမျၢၢ်ထံရှူ်သဲးနှ်ဘၼ်. ယတၢ်နၢ်ပၢၢ်မ့ၢ်ဝဲခိုၼ်နၢ်အရှ့ဒိုၼ်ကတၢၢ်(၅)ဂၤ ဘၼ်တၢ် ဃုထၢထိၼ်အီၤလၢ ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်လွံၢ်နံၼ်တဘျီဘျိၼ်ဒိုၼ်တၢ်အိုၼ်ဖှိၼ်အခါတဖၣ်နှ် မ့ၢ်ပှၤန့ၢ်စိန့ၢ် ကမီၤကဲထိၼ်ဘၼ်ခၢၼ်စးလၢ ပှၤကမျၢၢ်အထံရှူ်ကီၢ်သဲး အဂီၢ်နှ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်သုးဂ့ၢ်ဝီခိုၼ်နှ် ယထံၼ်လၢ အမ့ၢ်ဝဲပှၤဖိုၼ်တၢ်စုကဝဲၤအခၢၼ်စးနှ်လီၤ. လၢတၢ်ပၢၢ်ဆၢတခါအပူၤနှ်ပှၤဘၼ်မူဘၼ်ဒါတဖၣ်တဂၤလၢ အလီၢ်ဒၼ်ဝဲနှ်မ့ၢ်ပှၤလၢအရှ့ဒိုၼ်ခဲလၢၵ်အလီၢ်အကျဲဒၼ်ဝဲ ဘၼ်ဆၣ်လၢတၢ်တီခိုၼ်ရိၢ်မဲမၤမူဒါအခါတၢ်မ့ၢ် တလူၤပိၵ်မၤ ထွဲဝဲဒ် တၢ်ပၵ်လီၤဃၵ်တၢ် သိၼ်တၢ်သိအိုၼ်ဝဲအသိးဘၼ်နှ် ကထံၼ်ဘၼ်သဂၢၢ်ဝဲဒီး တၢ်ကီၢ် တၢ်ခဲသ့ဝဲဒၼ်နှ်လီၤ.

ဘၼ်ဆၣ်ဒီးပှၤအါဂၤမ့ၢ်ထံၼ်ဝဲနီၢ်ကီၢ်လၢခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်သုးဂ့ၢ်ဝီခိုၼ်ကျၢၢ်အံၤ အိုၼ်ဒီးတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်တၢ်လီၤတူၵ်လီၤကၵ်သနၵ်ကူ အဝဲမၤတၢ်နှ်မ့ၢ်လၢတၢ်သး ဘျၢအပူၤလီၤတခီ ပဆၢမုၢ်လၢ် လၢပၢဆှၢတၢ်ကမံတံၵ်မ့ၢ်မ့၊ လီၢ်ခၢၼ်သးကမံ တံၵ်မ့ၢ်ဂ့ၤကကွၢ်န့ၢ်ကူၤတၢ်လၢ တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီ လၢ အဖီခိုၼ်တခါအံၤ အဂီၢ်နှ် လီၤ.

သုးပဒိုၼ်လၢအူသ့စ့ၼ်တီခိုၼ်ရိၢ်မဲအီၤတဖုအံၤ တအိုၼ်ဒီးတၢ်သူၼ်တီသး လီၤလၢ ကကီးထံၼ်လိၵ်ဝဲကဃဲၢ်မ့ၢ်ကလုၵ်ဒူၼ်တၢ်ပၢၢ်ဆၢအတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် ခဲလၢၵ်တဘျီဃိဒီးတဲသကီးတၢ်ကဒုးအိုၼ်ထိၼ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်မုၵ်တၢ်ခုၼ် လၢဒီထံဒီကီၢ်ညါ အပတီၢ်နှ်တုၤခဲအံၤ တအိုၼ်နီတဘျီဒံးဘၼ်. တၢ်ကျဲၤအံၤ ကမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကျဲးစၢးထုးလီၤဖးကွံၵ် သုးဂ့ၢ်ဝီခိုၼ်(သုးခိုၼ်ကျၢၢ်မူၤတူစ့ဖိ) လၢအဖိုၼ်ဃၵ်ဝဲသုးမုၢ်တဖုအံၤ လၢအတၢ်ကရၢကရိ အပူၤသ့ၼ်သ့ၼ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ဘၼ်ဖုးဒ်နှ်ဒီးပတဲအီၤသ့လၢဖဲ ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်ပၢဆှၢတၢ်ကမံတံၵ်တဖၣ် အတၢ်ဖံးတၢ် မၤအါလၢ ဘၼ်ကွၢ်ဆိမိၼ်ဆၢတဲၵ်တၢ်လၢထံရှူ်ကီၢ်သဲးဂ့ၢ်ဝီဒီး သုးဂ့ၢ် ဝီဘၼ် စၢၤအဆၢကတီၢ်အခါတၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢ အတကြၢးတဘၼ်တဖၣ်အံၤ ဟဲကဲထိၼ်အသးနှ်လီၤ.

ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်ကညီဒိကလုၵ်စၢဖှိၼ်ကရၢအံၤ လဲၤခီဂၵ်ကွံၵ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ကီခဲတခါအံၤ မ့ၢ်န့ၢ်ဂ့ၤဂ့ၤဘၼ်ဘၼ်၊ ပပြေးခိုၼ်န့ၢ်ဒီး သုးခိုၼ်န့ၢ်အိုၼ်လၢခ့ၼ်အဲန်ယူၼ် ပှၤတဖၣ် စ့ၢ်ကီး ထိၼ်ဃုထိၼ်ဘၼ်လိၵ်ကူၤသးဖိုၼ်ဂၢၢ်ဃၵ်ကျၢၤဝဲ ကညီဒိကလုၵ်အနီၼ်တဃၢ်လၢ အမ့ၢ်ခ့ၼ်အဲန်ယူၼ်အနီၼ်တဃၢ်အံၤ မ့ၢ်န့ၢ်ဂၢၢ်ဂၢၢ်နှ်၊ လၢတၢ်ကဒီး န့ၢ်ဘၼ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်မုၵ်တၢ်ခုၼ်အဂီၢ်၊ ပနၵ်လၢကမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါးဖးဒိုၼ်တခါနှ်လီၤ.

ပိၢ်ရိစိၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့အိုၼ်ခိးဃ့ထိၼ်ဝဲတၢ်မူးတၢ်ရၢ်အတၢ်သးကညီၤ

လံၢ်ဖိးကထိဘၢၼ်ဝဖေသိ ၂၀၁၂နံၼ်
န့ၢ်သူလ့ၤ(ခ့ၼ်အဲၼ်စံၼ်)

ပိၢ်ရိစိၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့အံၤ ခီဖျိမၤစၢၤဝဲဒၼ်ပှၤလၢ အဟူးဂဲၤထံရှူ်ကီၢ်သဲး ဖဲကီၢ်ပယီၤပူၤ သီခါတၢ်ပူထိၼ်လီထိၼ်အကတီၢ်တဖၣ်အဃိ အဝဲဘၼ်တၢ်ဟံး န့ၢ်အရှ့လၢစံၼ်ညိၼ်ပိတ့အဝဲၤဒၢးတခိး ဒ်ပှၤမၤကမၣ်ဝဲ တၢ်သိၼ်တၢ်သိ နိၼ်ဂံၢ် ဒိုၼ်(၂၂၈)လၢမ့ၢ် မၤတၢ်လၢတအိုၼ်ဒီး တၢ်ပၤကဲ (မထီမဲ့မြင်) ဒီးလီၤဘၼ် လၢဃိၵ်ပူၤ ဖလါ ဖဲလၢအ့စ့ၼ်အဃိၵ် ပူၤနှ်လီၤ. အခဲအံၤ အဝဲ အိုၼ်ခိးဃ့ထိၼ်ဝဲ တၢ်သးကညီၤနှ်လီၤ.

ပိၢ်ရိ အူသါထိအိုၼ် (မြို့မ) လၢအကမၤစၢၤဝဲ စီၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့ အတၢ်မူးတၢ်ရၤ စံးဝဲဘၼ် ခ့ၼ်အဲးစံၼ် လၢဘၼ်ထွဲ တၢ်မူးအဝဲအံၤဖဲလါအီးကထိဘၢၼ် ၁၂သီအနံၤနှ် အဝဲ တိုၼ်ထိၼ်ဝဲ လံၵ် တၢ်သးကညီၤ နိၼ်ဂံၢ် (၂၄၉/၁၂) လၢဝ့ၢ်တကူၼ်ကီၢ် ခီဒိုၼ်စံၼ်ညိၼ်ပိတ့ဘျိၼ်ဒိုၼ်နှ်လီၤ.

အဝဲစံးဝဲ "တၢ်ဟ့ၼ်ဝဲ စီၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့ အတၢ်ကမၣ်အံၤတဖိးမံလိၵ်အသးဒီး တၢ်ဘျၢဘၼ်. ပကဘၼ်တဲ အဝဲသ့ၼ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဝဲသ့ၼ်တိၼ်ဖျါထိၼ်တဖၣ် ကမၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၼ်မ့ၢ် တူၢ်လိၵ်တဘျီ ယကဘၼ်တဲကူၤ

ပိၢ်ရိစိၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့

တၢ်ဒီး တကူၼ်ကီၢ်ခီဒိုၼ် တၢ်စံၼ်ညိၼ်ပိတ့ အပှၤနဲၼ်တၢ်ခံဂၤတဂၤလီၤ."

အူ သါထိအိုၼ်(မြို့မ) စံးအါထိၼ်ဝဲ ပိၢ်ရိစိၤကွိၼ်ကွိၼ် အတၢ်မူးအံၤ ဃ့ထိၼ်တၢ်သးကညီၤကန့ၢ်အဂီၢ် အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီး တၢ်လၢအလိၼ်တဖၣ် ပိၢ်ရိအူညံၼ်ညံၼ်ထွဒီး အူအိုၼ်သူၼ်ရှ့ၼ်ထိတဖၣ် ကမၤစၢၤဝဲဒၼ်လီၤ.

တၢ်မူးတၢ်ရၢ်လၢ အလိၼ်ဃ့ထိၼ်ဝဲ တၢ်သးကညီၤတဖၣ်နှ် ကီးန္ဒဲး မုၢ်ဖိဖး(သောကြာနေ့)အနံၤနှ် တၢ်ပၵ်ဖျါဝဲ လၢဝ့ၢ်တကူၼ်စံၼ်ညိၼ်ပိ တ့အဝဲၤဒၢးမဲၵ်ညါ ဒီးပိၢ်ရိစိၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့ အမူး မ့ၢ်ပၵ်ဃုၵ်နှ် ဒ်စံၼ်ညိၼ်ပိတ့ ဟ့ၼ်ပနီၼ်ဝဲမုၢ်နံၤမုၢ်သီနှ် တၢ်ကဘၼ် လဲၤဃ့န့ၢ် တၢ်သးကညီၤအဂ့ၢ် ပသ့ၼ်ညါဘၼ်အီၤလီၤ.

ပိၢ်ရိအူသါထိ စံးဝဲလၢ ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ စီၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့လၢ တၢ်ထၢ နၵ်ဃၵ်အီၤလၢ ဃိၵ်ပူၤအံၤ ထဲဒၼ်အဟံၼ်ဖိဃီဖိတဖၣ် လဲၤထံၼ်အီၤန့ၢ်လီၤ. ဖဲတယံၵ်ဒံးအတီၢ်ပူၤ ယဒီးန့ၢ် ဘၼ်လံၵ်ကျိၤဖုၼ်ကီးလၢ ပိၢ်ရိစိၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့ ကွဲၤဃၵ်ဝဲ ဘၼ်ဃး တၢ်ဟံးန့ၢ် အဝဲအ ရှ့အံၤနှ်လီၤ.

စီၤကွိၼ်ကွိၼ်မ့အံၤ တၢ်ဟံးဂ့ၢ် ဝီအီၤလၢတဖိးမံသဲးစးဒီး တၢ်ဖိုၼ် အီၤ တတူၢ်လိၵ်ဝဲအဃိ ၂၀၀၈ လါဒံၼ် စဲဘၢၼ်ထိၼ်နှ် ဟဲဃ့ၢ်ဝဲဒၼ်လၢ ကီၢ် ကွိၼ်တဲၼ်ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢဝံၤ အပူၤ ကွံၵ်တနံၼ် လါအီကူၼ်နှ် ပှၤကီၢ်ပယီၤ ဖိလၢ အလဲၤတုၤလၢ ကီၢ်ချၢတဖၣ် ဟဲကူၤဝဲဒၼ်လၢကီၢ်ပယီၤပူၤ ခီဖျိကီၢ် ခိုၼ် အူသ့စ့ၼ်တၢ်ကွဲမုၵ်အဃိ ၂၀၁၂နံၼ် လါဖ့ၼ်ဘြူအါရံၼ်နှ် အဝဲ ဟဲကူၤဝဲဒၼ် လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤနှ်လီၤ. ဖဲအဝဲအ ကတီၢ် အဝဲ ဘၼ်တၢ်ဖိုၼ်အီၤနှ်လီၤ.

ဘၼ်ဆၣ်သနၵ်ကူ ကီၢ်ခိုၼ် ရၤ လီၤတ့ၢ်ဃၵ်ဝဲ လၢပှၤလၢ အဟဲကူၤ လၢကီၢ်ချၢတဖၣ် မ့ၢ်မၤကမၣ်တ့ၢ် တၢ် မူးတၢ်ရၤနှ် တၢ်ကဘၼ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီ ဒ် တၢ်ကမၣ်အိုၼ်ဝဲအသိးနှ်လီၤ.

❑❑

RCSS/SSA အခိုၼ်စ့ၼ်ယွဲၼ်စ့ၼ် ပှၤဟ့ၼ်ကူၼ်ဟ့ၼ်ဖးတၢ်မိကညီ ကလုၵ်သုးခိုၼ်ဒိုၼ်လဲၤပူၤကွံၵ်

လံၢ်ဖိးကထိဘၢၼ်ဝဖေသိ ၂၀၁၂နံၼ်
ဓဖိရှိ(ခ့ၼ်အဲၼ်စံၼ်)

သုးခိုၼ်ဒိုၼ်စီၤခွံးဆွၼ်လၢအမ့ၼ် ယိၤဒိုၼ်ကလံၤထံးသုးမုၢ်ဒိုၼ် (RCSS/SSA) သုးခိုၼ်ကျၢၢ်ဒိုၼ်စိခံ စၼ်ယွဲၼ်စ့ၼ် အပှၤဟ့ၼ်ကူၼ်ဟ့ၼ်ဖးတၢ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကီး ကညီကလုၵ်တဂၤ ဖဲလါအီးကထိဘၢၼ် ၁၃သီအနံၤ မုၢ်ဟါလီၤနှ် လဲၤပူၤကွံၵ် ဝဲဒၼ်ဟိၼ်ခိုၼ်နှ် ပသ့ၼ်ညါဘၼ်အီၤလီၤ.

သုးခိုၼ်ဒိုၼ် စီၤခွံးဆွၼ်လၢ အသးနံၼ်အိုၼ်ဝဲ ၇၄ နံၼ်အံၤ ခီဖျိ တူၼ်ဘၼ်ဝဲဒၼ် သွံၼ်ထိၼ်၊ သးၤကလ့ၢ်တၢ်ဆါတဖၣ်အဃိ သံကွံၵ်ဝဲဒၼ် ဖဲကီၢ်ကွိၼ်တဲၼ်၊ ဝ့ၢ်ကံၢ်မဲ လၢအဟံၼ်ပူၤနှ်လီၤ.

သုးခိုၼ်ဒိုၼ် စီၤခွံးဆွၼ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲပှၤစူၢ်နၵ်ဘူးဒးတဂၤဒီး စံးကတိၤဝဲ ကညီ၊ ပအိုၼ်ဒီး ယိၤဒိုၼ်အကျိၵ် သ့ဝဲ ဘျဲးဘျဲးဘျီးဘျီးအမဲၵ်ညါ တၢ်ကရၢကရိအပူၤစ့ၢ်ကီး မ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢအပၵ်ဒိုၼ်ပၵ်ကဲအမူအဒါအဂ့ၢ် ပှၤလၢအရှ့ဘၼ်ဒီး အဝဲ အဟံၼ်ဖိဃီဖိလၢအမ့ၢ် ယိၤဒိုၼ်တၢ်ကစိၼ်ဝဲၤလီၢ်(သျှမ်းသံတော်ဆင့်)အဲးဒံးထၢၼ် အူခိုၼ်ဆဲ စံးဝဲလီၤ.

"စီၤခွံးဆွၼ်အံၤ မ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢအပၵ်ဒိုၼ်အမူအဒါလီၤ. အိုၼ်ဒီးတၢ်သူၼ် တီသးရၤလီၤ. လၢတၢ်နှ်အဃိ မၤသကီးတၢ်ဒီး ယိၤဒိုၼ်သုးမုၢ်ဒိုၼ် တုၤလၢအသံ တဘျီလီၤ"အဂ့ၢ် အူခိုၼ်ဆဲ စံးဘၼ်ဝဲ ခ့ၼ်အဲၼ်စံၼ်လီၤ.

စီၤခွံးဆွၼ်အံၤ အဒ့ပိၤလီၢ်အိုၼ်ဝဲ ဖဲဒူသထူၼ်၊ တလၢၤကီၢ်စဲဒီး အိုၼ်ဖျဲၼ် ထိၼ်ဝဲ ဖဲ ၁၉၃၈နံၼ်၊ လါယူၤလံ ၂၅သီအနံၤနှ်လီၤ. ဖဲ ၁၉၅၈–၅၉နံၼ်နှ် ဃုသ့ၢညါ မၤလိဝဲဒၼ် ကမျၢၢ်တၢ်ကူၼ်ဘၼ်ကူၼ်သ့တၢ်မၤလိဝံၤ အဝဲဟံးထိၼ်မူဒါ ဒ်ကွိၼ် သရၣ်အသိး လၢယိၤဒိုၼ်ကီၢ်စဲၼ်ကလံၤထံး၊ (လွယ်လင်မြို့နယ်) လွဲၢ်လ့ကီၢ်ဆၣ် ပအိုၼ်ကလုၵ်အိုၼ်အါအလီၢ် ဖဲလွဲၢ်ကွဲၼ်သဝီအပူၤအဂ့ၢ် ပသ့ၼ်ညါဘၼ်အီၤလီၤ.

တၢ်အံၤဝံၤအလီၢ်ခံ ဖဲ ၁၉၆၀နံၼ် သုးခိုၼ်ဒိုၼ် စီၤခွံးဆွၼ်အံၤ ပၵ်တ့ၢ်ကွံၵ်ဝဲ ကွိၼ်သရၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီး နုၵ်လီၤဝဲဒၼ် ပအိုၼ်ဒိကလုၵ် တၢ်ထူၼ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိုၼ် ကရၢ (ပအလဖ)အပူၤ ဝံၤဒီး ဖဲ၁၉၆၇နံၼ် ပၵ်ဖှိၼ်ထိၼ်အသးဒီး ယိၤဒိုၼ်သုးမုၢ်ဒိုၼ် SSA/SNIA ဒီး ဟံးန့ၢ်ဝဲမူဒါလၢ သိၼ်မုံၤသုးဂ့ၢ်ဝီဝဲၤလီၢ်ခိုၼ်သ့ၼ်တကပၤ နှ်လီၤ.

ဖဲ ၁၉၆၈နံၼ် ကီၢ်ပယီၤခိုၼ်မ္ဘုန်းပၵ်တံၼ်(ဗကပ) ထိၼ်ဒုးဝဲ အဝဲသ့ၼ် ခံဖုနှ်အဃိ ပအလဖ အံၤ ကူၤပၵ်ဖှိၼ်ထိၼ်ကူၤအသးဒီး ဗကပ သနၵ်ကူ သုးမုၢ်ဒိုၼ် စီၤခွံးဆွၼ် အံၤ နုၵ်လီၤအိုၼ်ကဒုအသး လၢအသိၼ်မုံၤလၢအမ့ၢ် ယိၤဒိုၼ် တၢ်ဃုတၢ်ဖိး တၢ်ပၢၢ်ဆၢသုးမုၢ်ဒိုၼ် (SURA) အပူၤ ဒီးကဲထိၼ်ဝဲဒၼ် ပှၤဘၼ် မူဘၼ်ဒါ လၢအအိုၼ်လၢ SURA ခိုၼ်နၢ် သုးခိုၼ်မိဟ့(ကီး)စ့ၼ်ကွံၼ်ဖ့ အခိုၼ်ထံးတ ဂၤနှ်လီၤ.

သုးခိုၼ်မိဟ့ သံဝံၤအလီၢ်ခံ ဆဲးမၤသကိးဝဲတၢ်ဒီး ယိၤဒိုၼ်တၢ်ပၢၢ်ဆၢဒီး တုၤလၢအလဲၤပူၤကွံၵ်ဟိၼ်ခိုၼ်တစု ဟံးတ့ၢ်မူဒါ ဒ်အမ့ၢ် RCSS/SSA ခိုၼ်သုးခိုၼ် ကျၢၼ်ဒိုၼ်စိခံ စ့ၼ်ယွဲၼ်စ့ၼ် အပှၤဟ့ၼ်ကူၼ်တၢ်တဂၤအသိးနှ်လီၤ.

သုးခိုၼ်ဒိုၼ်ဖိစီၤခွံးဆွၼ်အံၤ သံအဆၢကတီၢ် အမါနါဆွၼ်အ့ၼ်ဒီး ဖိခွါ ၃ဂၤ ဒီး ဖိမုၼ်တဂၤ အိုၼ်တ့ၢ်ဝဲဒီး ဖိခွါသၢဂၤလၢၵ်နှ် ခဲအံၤ ဟံးမူဒါလၢ ယိၤဒိုၼ် ကလံၤထံး သုးမုၢ်ဒိုၼ်အပူၤနှ်လီၤ.

ပှၤလၢအလဲၤပူၤကွံၵ်ဟိၼ်ခိုၼ် သုးခိုၼ်ဒိုၼ် စီၤခွံးဆွၼ်အစိၼ်အံၤ တၢ်လဲၤကုၢ် လီၤကူၤ ဖဲလါအီးကထိဘၢၼ် ၁၈သီအနံၤ လၢဝ့ၢ်ကံၢ်မဲ၊ ဝ့ဟဲကီၢ်ဆၣ်၊ ပ့လိအ့ၼ် တၢ်သွၼ်ခိုၼ်နှ် ပသ့ၼ်ညါဘၼ်အီၤလီၤ.

ကမျၢၢ်ခဲလၢာ်တကထိဃၣ်ဃၣ်ဟဲထိၣ်ဝဲတၢ်ဆိးသီပဒိၣ်ဒ့ဘ့းထီဒမူး

လါခီၣ်ကထိဘၢၣ်ခ့ၣ်သီ ၂၀၁၂နံၣ်
နီၢ်သူလ့ၤဒီးစဖါရှ့ၢ်(ခ့ၣ်အဲၣ်စံၣ်)

တနံၤအံၤ တၢ်မၤဝဲ ပဒိၣ်စီၤဒ့ဘ့းထီ လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၆၅နံၣ် အတၢ်ဆိးသီ ဖဲကညီဒိ ကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ KNU သုးက့ (၇) ဟီၣ်ကဝီၤ သ့ၣ်ဘ့ၣ်ထၣ်လီၣ်ကဝီၤအပူၤအံၤ ကမျၢၢ် တကထိဃၣ်ဃၣ် ဟဲထိၣ်ဝဲဒၣ်နၢ့ လီၤ.

လၢတၢ်လဲၤဆိးသီလီၤက့ၤ ပဒိၣ်စီၤဒ့ဘ့းထီတဘျီအံၤ အဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီး KNU သုးက့ (၃၊၆၊၇) သုးက့ခိၣ်တဖၣ်၊ ပဒိၣ်စီၤအါတီ၊ ပဒိၣ်ရီကျၢၣ်ခ့ၣ်၊ ပဒိၣ်သီသံၣ်ဘှဲ၊ ပဒိၣ် စီၤကွဲၤထူဝ့၊ ပဒိၣ်ထဲဒၢၢ်၊ ပဒိၣ်စီၤလ့လီၤဆိ၊ ပဒိၣ်ဆွံၣ်မိ၊ပဒိၣ်မါညဲ့မိၣ် ဒီးလၢသုးတပၤ ဘၣ်မူဘၣ်ဒါခိၣ်နၢ်တဖၣ် တမံၤလီၤဆီလၢအမ့ၢ် ဒဝဲၢ်မ့သမံခိပနံၣ်ပှၤနဲၣ်တၢ် ဒးရဲးထၢၣ် အူဋ္ဌၣ်စိဒီး တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ခိၣ်နၢ်တဖၣ်၊ ပရဟိတပှၤမၤဘူၣ်သွံၣ်ကရူၢ်တခီ ခွါဂဲၤဒိဝ့လူၣ်ကျိၣ် ဟဲထိၣ်ဝဲအမဲာ်ညါ ဒီးကထၢၣ်စ့ၣ်သံၣ်ယၣ်မိၣ်၊ သိၣ်မှံတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်၊ ပၣ်တံၣ်တဖၣ်၊ သမူသကိးလၢ အလဲၤတုၤလၢ ကီၢ်ချၢတဖၣ် ဟဲထိၣ် ဝဲဒၣ်နၢ့ လီၤ.

"ပါပါ မ့ၢ်ပှၤပၢဆှၢဟံၣ်ခိၣ် တဂၤလီၤ. အဝဲလၢ ဒီကလုာ်အဂီၢ် အတၢ်တူၢ်ဆါခိၣ်ဆါတ့ၢ်အသးနၢ့ စးထိၣ်ဖဲလၢ ပနီၢ်ဆံးခါ ပထံၣ်ဘၣ် လီၤ. ဒ်သိးပကမၤတၢ်တီတီလီၤလီၤ အဂီၢ် ထိဘိသိၣ်ပှၤသိပှၤအဃိ လၢပ ဟံၣ်ဖိဃီဖိအဂီၢ် မ့ၢ်ဝဲပှၤဒူပှၤဃိာ်တ ဂၤလီၤ. ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီး Peace Process အံၤ ကဆဲးမၤဝဲနၢ့ တဲဝဲလီၤ. တအဲၣ်ဒိးထံၣ်ဝဲ ကညီဖိတဖၣ် လီၤမှၢ် လီၤဖးဘၣ်. လၢတၢ်နၢ့အဃိ တၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်လၢအဒိးနှၢ်ဝဲနၢ့ ကမၤဝဲလၢ အကတၢၢ်နၢ့ စံးဝဲလီၤ."အဂ့ၢ် ပဒိၣ် စီၤဒ့ဘ့းထီအဖိခွါဆံး စီၤအဲၣ်ကီၢ်ထိ စံးဘၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲၣ်စံၣ်လီၤ.

မူးအဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်စးထိၣ် အီၤလၢ ဂီၤခီ ၁၁း၃၀ ဒီးမၤဝဲဒၣ် ဒ် ခရံာ်ဖိတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအသိး ဒီးတၢ် ဖးဖျါထိၣ်ပဒိၣ် ဒ့ဘ့းထီ အဂ့ၢ်အကျိၤ တၢ်ကွဲးထိရီၤ၊ KNU လီၢ်ခၢၣ်သး၊ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ကရၢကရိတနီၤဒီး သိၣ်မှံၤတၢ်ကရၢကရိ အတၢ်သးအုးလံာ် ဟ့ၣ်ယူၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်စီၤဒ့ဘ့းထီအတၢ်ဆိးသီ တဘျီအံၤ ပှၤလၢအလဲၤထိၣ်တဖၣ်အကျါ ဒီကလုာ်ဒံၣ်မိၣ်ကရှၣ်စံၣ်ကရၢခိၣ်သ့ၣ် (NLD) ဘျိၣ်ဒိၣ်ခၢၣ် စးလီၢ်လံၤ အူဘိၣ်သီ စံးဝဲ "အဝဲ အတၢ်ပာ်သး ဂ့ၤဒိၣ်မးလီၤ. လၢပှၤအါဂၤ တၢ်ဘၣ် ဘျုးအဂီၢ်စ့ၢ်ကီး ဟ့ၣ်လီၤအသးလၢာ် လၢာ်စ့စ့လီၤ. ကတီၢ်အံၤ တၢ်တၢၣ်သကိးဝဲ တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အကတီၢ် အဝဲမ့ၢ် ပှၤလၢအပၣ်ဃုာ်ပၣ်ဂီၢ်တဂၤအသိး တချုးတုၤဒံးလၢတၢ်မၤနၢၤဖိတၢၣ်ဒံး ဘၣ်သံကွံာ်ဝဲအဃိ လီၤသးအုးဒိၣ် မးလီၤ."အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ.

KNU ဖါအၣ်ကီၢ်ရှၣ် ထိဘိ ကမံးတံာ် မါဘးထိ စ့ၢ်ကီး စံးဝဲ "အခဲအံၤ တၢ်မၤဝဲတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အကျဲအံၤ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး အိၣ်ဝဲဒၣ် လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤဒ်လီၣ်ဂ့ၤ ခိၣ်နၢ်လၢအအိၣ်တ့ၢ်ဒံးတဖၣ်စ့ၢ်ကီး ဒ်သိးကနၢ့ ဘၣ် တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လၢ အမ့ၢ်အတီအဂီၢ် ကဘၣ်ကျဲးစၢးဒံးဝဲအဂ့ၢ်"အဂ့ၢ် စံးဘၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲၣ်စံၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤနိၣ်ဂံၢ် ၁ တၢ် ဃ့ထုကဖၣ်ဝံၤဒီး နိၣ်ဂံၢ် ၂ လၢအမ့ၢ် ကီၢ်ခိၣ်ဝဲၤဒၢးကိတိာ် အူအိၣ်မ့၊ ကီၢ်စၢ ဖှိၣ်ကိတိာ် အူခ့ၣ်ယံၣ်၊ ဒီကလုာ်ဒံၢ်မိၣ် ကရှၣ်စံၣ် ကရၢခိၣ်သ့ၣ်၊ ကညီကလုာ် ဂ့ၢ်ဝီကိတိာ် စီၤထိအိၣ်မွံး၊ ကညီ ကီၢ်စဲၣ် တၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢဒီး ကီၢ်ဆၢဂ့ၢ်ဝီ ကိတိာ် သုးခိၣ်ဒိၣ် အိၣ်လွှၣ်၊ တိၣ် ကလ့ သိခါဖးဒိၣ် ဒီးကီၢ်ပူၤပှၤမံၤဒိၣ် သၣ်ထီတဖၣ်အမဲာ်ညါ တၢ်ကရၢကရိ တဖုဘၣ်စုာ်စုာ် ဆှၢဟ့ၣ်ဝဲတၢ်သးအုး အဖိကွီၤတဖၣ်နၣ်လီၤ.

ဝံၤအလီၢ်ခံ ကမျၢၢ်တဖၣ် ဖိၣ် ဃာ်ဝဲတၢ်သးအုးအဖိကွီၤတဖၣ် ဒီး တၢ်ပၤလီၤက့ၤဝဲ ပဒိၣ်ဒ့ ဘ့းထီအစိၣ် လၢ အူးတၢ်ပူၤလၢ တၢ်ပာ်လီၤဃာ်အီၤ၊ သုးက့ (၇) ဝဲၤဒၢးခိၣ် စီၤအဲၣ်ဆၢဆၢ ဖးဖျါထိၣ်ဝဲ သုးခိၣ်ကျၢၢ်မူတူစ့ဖိ အ လံာ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်အမဲာ်ညါ ဘၣ် ထွဲသုးဂ့ၢ်ဝီအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤအီၤ တုၤလၢမုၢ်ဟါလီၤ ၂နၣ် ရံၣ်တခီနၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်စီၤဒ့ဘ့ထီအံၤ အပူၤကွံာ် လါအီးကထိဘၢၣ် ၁၄သီအနံၤ သံကွံာ် ဝဲ ဖဲဝ့ၢ်တကူၣ်မဲၣ်ကလၣ်ဒိၣ် သုးတၢ် ဆါဟံၣ် ဖဲမုၢ်နၤ ၁၀နၣ်ရံၣ်ဘျဲၣ်လၢ ပ သိၣ်တၢ်ဆါနၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်အစိၣ် တခီ ဖဲလါအီးကထိဘၢၣ် ၁၅သီအနံၤ ဂီၤခီ ဘၣ်တၢ်ဟဲက့ၤဆှၢအီၤဆူ ကီၢ်ဆၢဒီး KPP ကရၢခိၣ် စီၤထိအိၣ်မွံး၊ ဒီးကထၢၣ် စဲမၢၢ်သၣ်ဒီးအမါ၊ ဖါအၣ်ဝ့ၢ်တခိ PSDP ဘျိၣ်ဒိၣ်ခၢၣ်စး နါစ့ၣ်အွၣ်ဒီး ပှၤမၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် စီၤဘိနံၣ်တဖၣ် ဟဲဆှၢစ့ၢ်ကီးဝဲလီၤ.

ပဒိၣ်စီၤဒ့ဘ့းထီအံၤ အမိၢ်ပၢ် အမံၤမ့ၢ်ဝဲ နိၢ်မ့ၣ်ဖိဒီး အူဆွံၣ်ထိ ဒီး အိၣ်ဖျဲၣ်ထိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲ ၁၉၄၈နံၣ် အ့ရၣ် ဝၣ်တံၣ်ကီၢ်ခီ၊ ဟီကတးကီၢ်ဆၣ်၊ သ့ၣ်ဖျၣ်ခွိသဝီနၣ်လီၤ. ဖဲ ၁၉၇၁နံၣ် ဖှိ ထိၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်စံၣ်စီၤတဲစီၤ (BA History) ဖဲ (ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံ တက္ကသိုလ်) ဝ့ၢ်တကူၣ် ဝံၣ်ဖှာ်စဲအ့ၣ် ဖှၢ် စိမိၤနၣ်လီၤ.

လၢအနီၢ်ဆံးခါလံၤလံၤ အိၣ် ဒီးတၢ်သးဆူၣ်လၢ ကလုာ်ဂ့ၢ်ဝီ ဒီးဖဲ ၁၉၇၉နံၣ်၊ လါမ့ၤ ၂၃သီအနံၤ ဟဲနုာ် လီၤဝဲဒၣ်လၢ ကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢ KNU ဖါအၣ်ကီၢ်ရှၣ်အပူၤနၣ်လီၤ. ၁၉၈၃နံၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤမူဒါလၢ လီၢ်ခၢၣ် သးပှၤပၢၤစ့ မူဒါ ဒီးဖဲ ၁၉၈၆နံၣ်နၣ် ဘၣ်တၢ်သုးက့ၤအီၤလၢ ကရၢခိၣ် သုးခိၣ်ကျၢၢ် စီၤဘိၣ်မွံးအဝဲၤဒၢး ဝံၤအလီၢ် ခံ တၢ်ဟ့ၣ်အီၤ မူဒါလၢအမ့ၢ် ထံဂုၤကီၢ် ဂၤကမံးတံာ်၊ စံၣ်ညီၣ်ပီတ့ဝဲၤလီၢ်မူဒါ ခိၣ်နၣ်လီၤ.

စးဖဲ ၁၉၈၈နံၣ်နၣ် လၢ DABအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ NDFအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ NHEC အပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ အဝဲဟံးတ့ၢ်မူဒါ ဒီးဖဲ ၂၀၀၄နံၣ်အပူၤ လၢ (ENC) က လုာ်ဒူၣ်ဂ့ၢ်ဝီကမံးတံာ်အပူၤ အဝဲ ဟံး စ့ၢ်ကီးမူဒါ ဒ်နဲၣ်ရှဲၣ်တဂၤအသိးနၢ့ လီၤ.

ဒ်နၢ့အသိး ဖဲ၂၀၀၄နံၣ်အပူၤ သုးခိၣ်ကျၢၢ်စီၤဘိၣ်မွံးဒီး ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ် အတၢ်ထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိး သၢဘျီအကျါ ဒီးဖဲ ၂၀၀၅နံၣ်အပူၤ တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးအကတီၢ် ပဒိၣ် စီၤဒ့ဘ့းထီ ပၣ်ဃုာ်ဝဲအသိး လၢအူသ့စ့ၣ် အစိၤအစုပူၤ ၂၀၁၁နံၣ် လၢတၢ်ချၢတၢၣ်ပီၣ်သကိးမ့ၢ်ဂ့ၤ ဒီး ၂၀၁၂နံၣ် လါယနူၤအါရံၤအပူၤ တၢ် တၢၣ်ပီၣ်သကိး လၢကီၢ်စဲၣ်အပတီၢ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး အကတီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ အဝဲ ပၣ်ဃုာ် ဒ်ပှၤတိခိၣ်ရိၤမဲတၢ်တဂၤအ သိးနၣ်လီၤ.

❑❑

Photo-KIC

ကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ်အပူၤပှၤမၤတၢ်ဖိလၢအလံာ်အှၣ်သးတအိၣ်တဖၣ် နံၣ်အံၤအလၢာ်နှၣ်တၢ်ကဖိၣ်အီၤ

လါခီၣ်ကထိဘၢၣ် ၂၃သီ, ၂၀၁၂နံၣ်
စဖါရှ့ၢ်(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ပှၤလၢအဟဲမၤတၢ်မၤလၢ ကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ်အပူၤ ဒီးပှၤမၤတၢ်ဖိ လံာ် အှၣ်သးတအိၣ်တဖၣ် တနံၣ်အံၤအလၢာ်နၢ့ တၢ်ကဖိၣ်အီၤအဃိ ကျိၣ်တဲၣ် ပဒိၣ် ဒုးသ့ၣ်ဝဲ ပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် လၢ ကမၤဝဲ အလံာ်ပျဲ (Work Permit) လၢ အဆိအချ့အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤ လီၤ.

ဝ့ၢ်မဲဆီး ပှၤမၤစၢၤ ပှၤမၤတၢ်ဖိ ကရၢလၢအမ့ၢ် ယီၢ်ခွံးအူကရၢ၊ တၢ် ဘျၢဂ့ၢ်ဝီမူဒါခိၣ် ကိၣ်ထွ့နဲၣ်စံးဝဲ "ကျိၣ် တဲၣ်ပဒိၣ်တခီ စံးဝဲ ပှၤအဟဲမၤတၢ် လၢအထံကီၢ်ပူၤတဖၣ် ကဘၣ်မၤဝဲ Work Permit နၣ်လီၤ. မ့ၢ်တမၤဝဲ နၣ် တနံၣ်အံၤလါလၢာ်နၣ် ကစးထိၣ် ဖိၣ်ဝဲလီၤ. မ့ၢ်ဖိၣ်ဃာ်ဒီးလံာ်အှၣ်သး အဂၤသနၥ်ကဲ့ Work Permit မ့ၢ် တၢ်ပၤပနီၣ်ဃာ်ဝဲ ပှၤလၢအအိၣ်ဒီး Work Permit တဖၣ်စ့ၢ်ကီး တနံၣ် အံၤ လါအီးကထိဘၢၣ် ၁၄သီအနံၤ အစဲၤခံကတၢၢ် ကဘၣ်မၤအါထိၣ်ဝဲ အ သးသမူဒီးပှၤလၢအတမၤအါထိၣ် တၢ် မၤလံာ်ပျဲအသးသမူတဖၣ်၊ Work Permit တအိၣ်တဖၣ်ဒီး ပှၤလၢအ စးထိၣ် ဟံးဝဲဂ့ၢ်ဝီနၣ်လီၤ.

တၢ်မ့ၢ်သမံသမိးထံၣ်နှ့ၢ်ဝဲ ပှၤ လၢအလံာ်အှၣ်သးတအိၣ်တဖၣ် တၢ် ကဟံးဂ့ၢ်ဝီ ဒ်ကျိၣ်တဲၣ်တၢ်ဘျၢ နိၣ်ဂံၢ် BE2522 (ဘံၣ်အံ ၂၅၂၂)အသိး ဒီး ကဟ့ၣ်ဝဲ တၢ်ကမၣ် စ့အိၣ်လီး ၅၀၀၀ ဒီး ဘၣ်အိၣ်ဃိာ် ၅နံၣ်အဂ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါ လီၤ. ကျိၣ်စ့စ့ၢ်ကီး လၢာ်ဖးအါလံ အဃိ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အံၤ မ့ၢ်တနှ့ၢ်လၢၤ ဘၣ်နၢ့ ဒ်ကျိၣ်တဲၣ်ပဒိၣ် တဲဝဲအသိး ပ ဘၣ်မၤလီၤအဂ့ၢ်" စံးဝဲလီၤ.

ဒ်နၢ့အသိး တၢ်မၤဝဲဒၣ် တၢ် မၤလံာ်ပျဲ Work Permit အံၤ ဘၣ် မၤဝဲ ခီဖျိ ပှၤမၤအီၣ်တၢ်ဖိ(ပွဲစၢး)တ အိၣ်ချ့လၢတနံၣ်အဂီၢ် ဘၣ်ဟ့ၣ် ၁၉၀၀ ဘးအဂ့ၢ် ယီၢ်ခွံးအူ ပှၤမၤစၢၤပှၤမၤတၢ် ဖိကရၢ စံးဝဲလီၤ.

တကတီၢ်ဃီ ကိၣ်ထွ့နဲၣ် စံးဝဲ လၢတၢ်ကမၤဝဲ Work Permi အံၤ အဂီၢ် တၢ်လၢအလိၣ်ဝဲတဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဟဲအိၣ်လၢကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ်ပူၤ အလံာ် တအိၣ်နၢ့ ဘီးဘၣ်ရၤလီၤဃာ်ဝဲလၢ ကဖိၣ်ဝဲလီၤ." အဂ့ၢ် စံးဝဲ ခ့ၣ်အဲးစံၣ် လီၤ.

ကိၣ်ထွ့နဲၣ် စံးကဒီးဝဲလၢ လံာ်အလဲၣ် တအိၣ်လီၤတံာ်လီၤဆဲးတ ဖၣ်ခဲလၢာ် ကျိၣ်တဲၣ်ပဒိၣ် ဘီးဘၣ်ရၤဝဲ လၢ စးထိၣ်လါဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၁၄သီအနံၤ တၢ်ပာ်ပနီၣ်အီၤအစဲၤခံကတၢၢ် ဒီးက ဘၣ်အီၤလီၤ.

ဝ့ၢ်မဲဆီးအပူၤ ကီၢ်ပယီၤပှၤမၤ တၢ်ဖိအဟဲမၤတၢ်တဂၤ စံးဝဲ "အပူၤ ကွံာ် လံာ်လဲၣ် မ့ၢ်အိၣ်တခါခါနၢ့ သ့ ဆိဒီး တၢ်လၢာ်ဘူၣ်လၢာ်စ့ ဒ်တၢ်ပာ် ပနီၣ်ဃာ်အီၤအသိး ၆လါသး သမူအ ဂီၢ် ဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲ ကျိၣ်တဲၣ်စ့ ၁၀၀၀ဘး ဒီး လံာ်တၢ်သမံသမိး တၢ်အိၣ်ဆူၣ် အှၣ်သး၊ တၢ်ဆါဟံၣ်တခါခါအလံာ် အှၣ်သးဒီး တၢ်မၤကစၢ်အလံာ်အှၣ်သး တဖၣ် တပၣ်တသ့ကဘၣ်အိၣ်ဝဲလီၤ.

> “အပူၤကွံာ်လံာ်လဲၣ်မ့ၢ်အိၣ်တခါခါနၣ်သ့လီၤ.
> ကျိၣ်စ့စ့ၢ်ကီးလၢာ်ဖးအါလံအဃိတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ
> မ့ၢ်တနှ့ၢ်လၢၤဘၣ်နၣ်ဒ်ကျိၣ်တဲၣ်ပဒိၣ်တဲဝဲအသိးပဘၣ်မၤလီၤ”

ကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ်ပူၤ ပှၤလၢအဖိၣ် ဃာ် တစိၢ်တလီၢ် တၢ်ခီထံခီကီၢ်လံာ် အှၣ်သးအမဲာ်ညါ ပှၤမၤတၢ်ဖိလံာ်အှၣ် သး Work Permit တဖၣ်တခီ ထိဘိအသိ ၉၀ တဘျီ ဘၣ်လဲၤမၤ အါထိၣ်ဝဲ အသးသမူ ဒီးမ့ၢ်တလဲၤမၤ အါထိၣ်ဝဲနၢ့ ကဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲ စ့အိၣ်လီး ၁၀၀၀ဘး တုၤလၢ ၅၀၀၀ဘးအဂ့ၢ်နၢ့ ပသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလီၤ.

❑❑

ခီဖျိသိၣ်ယ့ခ့ၣ်တမၢၣ်ကးပံာ်အသးအဃိထံလုာ်ထီၣ်ဒီးလိၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် ထံၣ်ဘၣ်တၢ်ကီလၢတၢ်ကူၣ်လဲာ်မၤကၤ

လါဒီးကထိဘၢၣ်၁၅သီ၂၀၁၂နံၣ်
နီါသူလ့ၤ(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ပကိးကီၢ်ခီ, တီအူကီၢ်ဆၣ် အပူၤ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒီး ထူဂံၢ်ဘါ (အ့ရှၣ်ဝၢး)ခီပနံၣ်တဖၣ် ပာ်ဖှိၣ်မၤဝဲ သိၣ်ယ့ခ့ၣ်ထံတမၢၣ်အံၤ ကးပံာ်အသးအဃိ ထံကျိအပူၤ ထံယွၤလီၤတန့ၢ်ဘၣ်ဒီး ထံလုာ်ထီၣ်ဝဲအဃိ လိၢ်ကဝီၤဖိလၢ အစိၤဆါတၢ်ဖိတၢ်လံၤဒီး ကူၣ်လဲာ်မၤကၤတဖၣ် ထံၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်လဲၤတၢ်ကူၤ ကျဲတၢ်ကီတၢ်ခဲနၣ်လီၤ.

သိၣ်ယ့ခ့ၣ်ထံတမၢၣ်အံၤ စးထီၣ် လါအီးကထိဘၢၣ် ၁၃သီအနံၤ ထံလုာ်ဘၢကွံာ်ဝဲ ပလဲၣ်ဝါတိာ် လၢတၢ်လဲၤထီၣ်ကွၤလီၤ ဘီကလံၣ်ကွံဒီး တီအူဝ့ၢ်အဃိ လိၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် လၢကကူလါအိၣ်တၢ်အဂီၢ် တၢ်ကီတၢ်ခဲ အိၣ်ဝဲဒၣ်အဂ့ၢ် ကညီဒိကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ (KNU) တီအူကီၢ်ရှၣ်ခိၣ် ပဒိၣ်စီၤအဲၣ်ဝါ စံးဘၣ်ဝဲဒၣ် ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်စီၤအဲၣ်ဝါ စံးဝဲ "သိၣ်ယ့ခ့ၣ် ဒီမ့ၢ်းငါကျိ ခံဘိအံၤ ယွၤလီၤတန့ၢ်လၢၤဘၣ်အဃိ ထံထီၣ်ကွၤ လၢတၢ်လူၢ်ခိၣ်ဒီး ထံလုာ်ဘၢကွံာ် တိာ်ခဲလၢာ်လီၤ. ဟးထီၣ်ဟးလီၤကွၤ တသ့လၢၤဘၣ်. ကျိးလၢအအိၣ်လၢ တၢ်ကပီၤကပၤ လၢအမ့ၢ် မံကူၣ်သ့ၣ်, သဲးသ့ၣ်, ဖၣ်လၣ် ဒီးတူၢ်ရှၣ်ကျိးတဖၣ် ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲလီၤ."အဂ့ၢ်နညၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဃး ထံတမၢၣ် ကးပံာ်အသးအံၤ ပှၤလၢအဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် တအိၣ်ဒီး တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါ လိၢ်ကဝီၤတဖၣ်ဘၣ်အသိး ထံလုာ်ထီၣ်အဃိ မၤဘၣ်ဒိးဝဲဒၣ် သဝီလၢအအိၣ်ဘူးဝဲဒီး ထံတမၢၣ် သဝီအဖျၢၣ် ၄၀ဃၣ်ဃၣ် အပူၤ ကမျၢၢ် တကလုးဘျဲၣ် အတၢ်ဖံး အိၣ်မၤအိၣ်အဂ့ၢ် ပဒိၣ်စီၤအဲၣ်ဝါ စံးဝဲလီၤ.

တီအူလိၢ်ကဝီၤဖိတဂၤ စံးဝဲ "ထံနၣ် ယွၤလီၤလၢတၢ်ဖီလာ် တန့ၢ်ဘၣ် ဒီးထံလုာ်ထီၣ်ကွၤ လၢတၢ် ဖီခိၣ် ဒီးထံလုာ်ဘၢတၢ်လီၤ. အခဲအံၤ တီၤနၣ် ထံလုာ်ဘၢကွံာ်ဒီတဘိလီၤ. အဃိ တုၤကနံၣ်အံၤ ပှၤစိာ်ဆါ တၢ်ဖိတၢ်လံၤ တသ့ဒံးနီတမံၤဘၣ်."အဂ့ၢ်နၣ်လီၤ.

ပလဲၣ်ဝါတိၤအံၤ တၢ်သူၣ်ထီၣ် အီၤဝဲလၢ သိၣ်ယ့ခ့ၣ် ထံကျိအပူၤ လၢတီအူဝ့ၢ်မုၢ်ထီၣ်တကပၤ အယံၤ၂၄ တၢၣ်ဃၣ်ဃၣ် ဒီးအိၣ်ယံၤဝဲဒီး သိၣ်ယ့ခ့ၣ်တမၢၢ် ၁၀တၢၣ်နၣ်လီၤ.

သိၣ်ယ့ခ့ၣ် ထံတမၢၢ်အံၤ တၢ်သူၣ်ထီၣ်အီၤ ကဝံၤဝဲဒၣ် ဖဲတနံၣ်အံၤ လါနိၣ်ဝ့ဘၢၣ်အပူၤဒီး ကထုးထီၣ်ဝဲ လီဂံၢ်ဘါ ၄၀ မံၣ်ကၢၣ်ဝၢး ဒီးခီဖျိ ထံတမၢၢ်အဃိ ကျိးအ့ကၢၣ်လၢအဟးဂီၤ ခဲလၢာ် ၅၆အ့ကၢၣ်အဂီၢ် ဟ့ၣ်ဝဲဒၣ် စ့ကွၢ်း အကလီၢ်ခံကထိဃၣ်ဃၣ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလီၤ.

အပူၤကွံာ် လါစဲးပထ့ဘၢၣ် ၂၅သီအနံၤ ဘၣ်ဃး တၢ်သူၣ်ထီၣ် သိၣ်ယ့ခ့ၣ် ထံတမၢၢ်အံၤအဖီခိၣ် ကမျၢၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အဃိ ကမျၢၢ် ၂၀၀ဃၣ်ဃၣ် ပာ်ဖှိၣ်ထီၣ်အသးဒီး ဟ်ဖျါထီၣ် အတၢ်ဘၣ်သး ဖဲတီအူကီၢ်ရှၣ် KNU တၢ်ပၢဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ နၣ်လီၤ.

❏❏

KNU စံးဝဲတၢ်ပာ်သးတဒ်သိးအိၣ်ထီၣ်လၢခိၣ်နၢ်အကျါအခံၤဘၣ် လိာ်ဖိးဒ့ကၠၤလံ

လါဒီးကထိဘၢၣ်၂၇သီ၂၀၁၂နံၣ်
စီၤခါဆူညဲါ(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

တၢ်ကရၢကရိအပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်လၢအကဲထီၣ်အသးတဖၣ်ခါဆူညါကလုာ် တၢ်ဃုတၢ်ဖိးအဂီၢ်နၣ် KNU ကညီဒိကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ တၢၣ်ပီၣ်သကိးဝဲ ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ် ဖျိဖျိဖျါဖျါ ဒီးကွၤမၤလိာ်ဖိးဒ့ကၠၤဝဲဝံၤလံအဂ့ၢ်နၣ် တနံၤအံၤ ဘိးဘၣ်ရၤလီၤဝဲဒၣ်လီၤ.

ဖဲလါအီးကထိဘၢၣ် ၂၅သီတုၤ ၂၆သီ အနံၤနၣ် KNU မၤဝဲ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်လီၤဆီ ဖဲကညီကီၢ်စဲၣ်, ဖါအါကီၢ်ရှၣ် ဟီၣ်ကဝီၤ, လ့ဝါဒဲကဝီၤနၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်အပူၤ လီၢ်ခၢၣ်သးထိဘိကမံးတံာ်ဒီး လီၢ်ခၢၣ်သးကတီၤဆိကမံးတံာ် ၄၀ဂၤ ဟဲထီၣ်ဝဲ ဒီးတၢၣ်ပီၣ်သကိးဝ ဘၣ်ထွဲခိၣ်နၢ်လၢ တၢ်ထုးထီၣ်ကွံာ်အီၤ ၃ဂၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဘျဲးဘျဲး ဘျိးဘျိးဝံၤအလီၢ်ခံ ဒီးနူ့ဘၣ်ကွၤ တၢ်နၢ်ပၢၣ်နၣ်လီၤ.

KNU အနဲၣ်ရှဲသဃဲၤ –၁ သုးခိၣ်စီၤလၣ်ငွၣ် စံးဝဲ "တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်ကွံာ်ခိၣ်နၢ်အံၤ ဖဲပတၢၣ်ပီၣ်သကိးအီၤအခါ အဝဲသ့ၣ်အဘၣ်ဒီး ပဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တဲလိာ်သးဒ်အံၤနၣ်တဝံၤနီတဘျီလၢၤဘၣ်. လၢတၢ်နၣ်အဃိ ပကွၢ်ကွၤလၢတၢ်ဃုတၢ်ဖိးအဂီၢ် ဒီးကွၤမၤဘၣ်လိာ်ကွၤဒ်အံၤနၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤကတၢၢ် ဒီးခိၣ်နၢ်တဖၣ်လၢအလီၢ်လးလၢအပူၤကွံာ်အသိး တၢ်ကွၤဟ့ၣ်ကွၤအီၤလီၤ. ကဆဲးဟံးမူဒါတုၤလၢခီးကရဲး ၁၅ဝီတဝီနၣ် ပအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်သးလီၤ" အဂ့ၢ် စံးဘၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲးစံၣ် နၣ်လီၤ.

လၢဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ တၢ်ထံၣ်တဒ်သိးလၢအဟဲကဲထီၣ်တဖၣ်အံၤ ခီဖျိ KNU တၢ်ဘျၢတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်အဃိ ဒ်သိး ခိၣ်နၢ်ခဲလၢာ် ကသူၣ်မံသးမံကွၤဝဲ ဒီးကီၢ်ပူၤကီၢ်ချၢကညီဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကီး တအဲၣ်ဒီးဝဲလၢ KNU အပူၤ တၢ်လီၤမုၢ်လီၤဖး ကဲထီၣ်ဝဲဘၣ်နၣ် သုးခိၣ်စီၤလၣ်ငွၣ် တဲအါထီၣ်ဝဲလီၤ.

ဒ်ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်အလံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအပူၤ တၢ်ပာ်သးအသိးနၣ်ကတိၢ်အံၤ တၢ်ကရၢကရိအပူၤ တၢ်ဂံၢ်စၢ်တဖၣ်နၣ် ခိၣ်နၢ်တဖၣ်ကပၢဆှၢဝဲဒီး တၢၣ်ပီၣ်သကိးဃုကွၤတၢ်အစၢဒီး ဒ်ကျဲသနူအိၣ်ဃာ်အသိး ကဆဲးခါထီၣ် သကိးဝဲအဂ့ၢ်နၣ် ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

KNU လီၢ်ခၢၣ်သးကမံးတံာ်ဖိတဂၤလၢအမ့ၢ် မါညဲ့မိၢ် စံးဝဲ "တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်ကဲထီၣ်အသးလၢ KNU အပူၤဒ်အံၤနၣ် မ့ၢ်တၢ်လီၤသးအုးလၢဒိတကလုာ်အဂီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ ဖဲပကွၤကွၢ်ကွၤအဆၢကတီၢ် ပပာ်အီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်အရှဒိၣ်ဒီး တၢ်မၤလၢပကဘၣ်မၤအီၤဆူညါတဖၣ် ပကွၢ်ကွၤဒ်အံၤဒီး ပမၤအီၤလီၤ"အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ.

တကတိၢ်ဃီ တၢ်ပာ်သးတဒ်သိးကဲထီၣ်အသးလၢခိၣ်နၢ်တဖၣ်အကျါအံၤ တၢ်ကွၤမၤဘၣ်လိာ်ဖိးဒ့ကၠၤအီၤဝံၤဒီး ကစးထီၣ်မၤဝဲဒၣ် လီၢ်ခၢၣ်သးကမံးတံာ် တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်နၣ် ဖဲတလါအံၤ ၃၁သီအနံၤနၣ် ဒီးဖဲတဆီဝံၤ တၢ်ကစး ထီၣ်မၤကွၤဝဲ ၁၅ဝီတဝီ ခီးကရဲးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် ဖဲနိၣ်ဝ့ဘၢၣ် လွံၢ်နွံတနွံအပူၤ အဂ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ် အီၤလီၤ.

KNU ဂ့ၢ်ဂီၤခ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်

Photo-KIC

သဝီသးပှၢ်ဃ့အိၣ်စ့ လၢပှၤလၢအမၤဝဲထံကီၢ် တၢ်ဂီၤခိၣ်တဖၣ်အအိၣ်

လါဒီးကထိဘၢၣ်၁၂သီ၂၀၁၂နံၣ်
စီၤခါဆူညဲါ(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကညီကီၢ်စဲၣ်, ရးမတံၤကီၢ်ဆၣ် ထံဝၣ်ဘျီဒီး ပနီကျဲခံသဝီတဖၣ်အပူၤ တၢ်ဒိန့ၢ်ဝဲ သဝီဖိတၢ်ဂီၤခိၣ်ခီလီသနာ်က့ သဝီသးပှၢ် ဃ့အိၣ်စ့ လၢပှၤသဝီဖိ ဒီးကွိဖိတဖၣ်အအိၣ်အဂ့ၢ် ပှၤလၢအမၤန့ၢ် ပှၤတၢ်ဂီၤခိၣ်တဖၣ် စံးဝဲလီၤ.

ရးမတံၤကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ထံဖိကီၢ်ဖိနီၣ်ဂံၢ်ဝဲၤလီၢ်(လဝက)ဒီး Norwegian Refugee Council-NRCတဖၣ် လဲၤမၤန့ၢ်ဝဲဒၣ် သဝီဖိတဖၣ် အတၢ်ဂီၤခိၣ် ဒီးပာ်လီၤဝဲဒၣ် သဝီတဖျၢၣ်ခံသီ စးထီၣ် ဖဲလါစဲးပထ့ဘၢၣ် တုၤလၢလါအီးကထိဘၢၣ် ၅သီအနံၤနၣ်လီၤ. သဝီသးပှၢ်တနီၤ ဃ့ဝဲဒၣ် သဝီဖိစ့ ပှၤတဂၤ ကွ့ၢ်း ၁၀၀၀ တုၤ၅၀၀၀ကွ့ၢ်းအဂ့ၢ် ထံဝၣ်ဘျီသဝီဖိတဂၤ စံးဘၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လီၤ.

"တၢ်ဒိန့ၢ်ပှၤတခီ တဲဝဲလၢခီလီလီလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနာ်က့ တချုးဒိဒံး ဘၣ်နၣ် ပဘၣ်လဲၤဆဲးလီၤပမံၤလၢ သဝီသးပှၢ်အအိၣ် ဒီးပဘၣ်ဟ့ၣ်လၢစ့ပယီၤ ၅၀၀၀ကွ့ၢ်းလီၤ. ကွိဖိတဖၣ် ဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲတကထိ"အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ.

ခီဖျိဘၣ်ဟ့ၣ်စ့ဒ်နၣ်အဃိ သဝီဖိလၢအဟ့ၣ်စ့တန့ၢ်တဖၣ် ဟဲဒိတၢ်ဂီၤခိၣ် တသ့ဘၣ်အဃိ ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢ သဝီဖိတဖၣ်အဂ့ၢ် သဝီဖိတဂၤ ဆဲးတဲကဒီးဝဲလီၤ.

ထံဝၣ်ဘျီသဝီသးပှၢ်လီၢ်လံၤတဂၤ စံးဝဲ တၢ်ထၢဝဲ ပှၤတဂၤနၣ် ထဲ ၃၀၀၀ကွ့ၢ်း ဒီးတၢ်သူအီၤလၢ ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢအဟဲဒိန့ၢ်ပှၤ တၢ်ဂီၤခိၣ်လၢအမ့ၢ် လဝကဒီး NRC တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်လၢာ်ဘူၣ်လၢာ်စ့လၢ အလိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်အဂ့ၢ် ဒ်ဝံၣ်ဘံၣ် တၢ်ကစိၣ်ကညီကျိာ်ကွဲးလ့လီၤတၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤအပူၤ စံးတ့ၢ်ဃာ်ဝဲလီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်သနာ်က့ NRC ပှၤမၤတၢ်ဖိတခီ စံးဝဲ လၢကညီတၢ်ကီၢ်စဲၣ်အပူၤ ဟးမၤန့ၢ်ဝဲဒၣ် ကမျၢၢ် တၢ်ဂီၤခိၣ်ခီလီ ဒ်အမ့ၢ် One Stop Service တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအသိးနၣ်လီၤ. လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် လၢအမ့ၢ် တၢ်လဲၤတၢ်ကူၤ, အိၣ်အီဒီး တၢ်လၢာ်ဘူၣ်လၢာ်စ့အဂၤတဖၣ် ရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲ လၢအနီၢ်စၢ်ဒၣ်ဝဲနၣ်လီၤ.

NRC ပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ စံးဝဲ "NRC ပှၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢာ်ဃၣ်ဃၣ် တၢ်လၢာ်ဘူၣ်လၢာ်စ့ခဲလၢာ် ဝဲၤလီၢ်တဖၣ်ရဲၣ်ကျဲၤဃာ်ဝံၤလံလီၤ. သဝီသးပှၢ်တဖၣ် မၤတၢ်ဒ်အံၤ ပနၢ်ဟူဘၣ်အဃိ သးတမှာ်ဘၣ်. ဘၣ်မနုၤဃိလဲၣ်နၣ် ဃ့ဝဲစ့ဒ်အံၤအဃိ ပှၤတနီၤနီၤလိၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ဂီၤခိၣ် နီၢ်နီၢ်ဒီး တဒိဘၣ်ဝဲအဃိ" စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ဒ်နၣ်အသိး ရးမတံၤကီၢ်ဆၣ်, ပနီကျဲခံသဝီအပူၤစ့ၢ်ကီး သဝီသးပှၢ် ထၢစ့ ပှၤကမျၢၢ်အအိၣ်, ပှၤလၢတဒိဘၣ် တၢ်ဂီၤခိၣ်နီတဘျီဒံးနၣ် တဂၤ၄၅၀၀ကွ့ၢ်း, ပှၤလၢကဆီတလဲ တၢ်ဂီၤခိၣ်လီၢ်လံၤတဖၣ် တဂၤ ၃၅၀၀ကွ့ၢ်းအဂ့ၢ် လိၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

အခဲအံၤ လါအီးကထိဘၢၣ်အပူၤရးမတံၤကီၢ်ဆၣ်အပူၤနၣ် တၢ်ဒိန့ၢ်ဝဲဒၣ် ထံဖိကီၢ်ဖိတၢ်ဂီၤခိၣ် ပှၤနီၣ်ဂံၢ်ကအိၣ်ဝဲ ၇၀၀ဃၣ်ဃၣ်အဂ့ၢ်နၣ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ် အီၤလီၤ.

"NRC ပှၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢာ်ဃၣ်ဃၣ် တၢ်လၢာ်ဘူၣ်လၢာ်စ့ခဲလၢာ် ဝဲၤလီၢ် တဖၣ်ရဲၣ်ကျဲၤဃာ်ဝံၤလံလီၤ. သဝီသးပှၢ် တဖၣ်မၤတၢ် ဒ်အံၤပနၢ် ဟူဘၣ်အဃိသး တမှာ်ဘၣ်. ဘၣ်မနုၤဃိလဲၣ်နၣ် ဃ့ဝဲစ့ဒ်အံၤအဃိ ပှၤတနီၤနီၤလိၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ဂီၤခိၣ် နီၢ်နီၢ်ဒီး တဒိဘၣ် ဝဲအဃိ"

လံာ်နီၣ်ဝဲၤဘၢၣ်တချူးလၢာ်နှၣ် ကညီကီၢ်စဲၣ်အပူၤ တၢ်ကဃုထၢထီၣ် ကစီၤဒ့,သစီသးမှၢ်တဖၣ်

**လါအီးကထိဘၢၣ် ၂၆သီ, ၂၀၁၂နံၣ်
စဖါရှိ(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)**

ကညီကီၢ်စဲၣ်အပူၤ ကီၢ်ဆၣ်တဘ့ၣ်ဘၣ်တဘ့ၣ် ကစီၤဒ့ဒူသဝီပၢဆှၢတၢ် တဖၣ်အံၤ ဖဲလါနီၣ်ဝဲၤဘၢၣ် ၂၀၁၂နံၣ် အလၢာ်န့ၣ် တၢ်ကဃုထၢထီၣ်အီၤ တုၤအဝံၤန့ၣ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလီၤ.

ရးမတံကီၢ်ဆၣ် ပၢဆှၢတၢ်ခိၣ်အူမ့ံးတ့ၣ် စံးဝဲ "ထံကီၢ်ဒီတဘ့ၣ်အပတီၢ် ဘၣ်မၤအီၤအဃိ ရးမတံစ့ၢ်ကီး ကစီၤဒ့တဖၣ် တၢ်စးထီၣ်ရဲၣ်ကျဲၤအီၤန့ၣ်လီၤ. လါနီၣ်ဝဲၤဘၢၣ်အလၢာ်န့ၣ် တၢ်ကမၤအီၤတုၤအဝံၤလီၤ" အဂ့ၢ် စံးဘၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲးစံၣ် လီၤ.

ကတီၢ်အံၤ ကညီကီၢ်စဲၣ်၊ ဖါအၣ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ကစီၤဒ့တဖၣ် ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ ၉ ဘ့ၣ်အကျါ ကစီၤဒ့ (၃)ဒီး ကစီၤဒ့အဂၤတနီၤ တၢ်ကဃုထၢထီၣ် ကစီၤဒ့ခိၣ် ဒ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ် ဖးအသိးဝံၤဝဲလံန့ၣ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ.

ဝ့ၢ်ဖါအၣ်၊ နီၣ်ဂံၢ် (၃) ကစီၤဒ့ ဟံၣ်တဆံခိၣ်တဂၤ စံးဝဲ "ပကစီၤဒ့ပူၤ ဟံၣ်တကယၤခိၣ်၊ ဟံၣ်ဆံခိၣ် အိၣ်ဝဲ ၄၇ဂၤအကျါ ပမၤဝဲ တၢ်ဃုထၢ ဒ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖး တၢ်ခူသူၣ်အသိး ဒီးတၢ်ဃုထၢထီၣ်ဝဲ ပှၤ ၃ဂၤအကျါ ယဟ့ၣ်အီၤတၢ်ဖးတဂၤလီၤ. ပှၤလၢအအိၣ် တ့ၢ်ခံဂၤတခါ ယသ့ၣ်ညါ အဂ့ၢ်အကျိၤဘၣ်အဃိ ယတဟ့ၣ်အီၤတၢ်ဖးဘၣ်"အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ.

လၢကစီၤဒ့ပှၤပၢဆှၢတၢ်ခိၣ် တၢ်ကဃုထၢထီၣ်အီၤအဂီၢ် တၢ်ကွဲမုာ်ဃာ် အီၤတသိ ဒီးပှၤလၢအဟဲကွဲမုာ်တၢ်တဖၣ်စံးဝဲလၢ ကမျၢၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးတသ့ဘၣ်ဒီး လဲၤကနၣ်၊ ကွၢ်ကီဒီး သ့ဝဲ ဒီးမ့ၢ်တအဲၣ်ဒီးလဲၤသနာ်က့ အိၣ်သ့အဖီခိၣ် ယတလဲၤဘၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် ဝ့ၢ်ဖါအၣ်၊ ကစီၤဒ့ (၃) ပိာ်မုၣ်တဂၤ စံးဝဲလီၤ.

ဝ့ၢ်ဖါအၣ်အပူၤ ယတနၣ်ဒံၣ်ပှၣ်(ရတနာဒီပ) နီၣ်ဂံၢ် (၉) ကစီၤဒ့စ့ၢ်ကီး တၢ်ကက့ၤဃုထၢထီၣ်က့ၤ ကစီၤဒ့ပၢဆှၢတၢ်အသိအဂီၢ် ကစီၤဒ့ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ တဖၣ် ကွဲမုာ်ဝဲဒၣ် ပှၤလၢအကံၢ်အစီအလၢအပှဲၤ၊ ပှၤလၢအသးအိၣ် မၤတၢ်တဖၣ် လၢကဟဲတိၢ်ထိၣ် အမံၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်ကစီၤဒ့၊ ဒူသဝီပၢဆှၢတၢ် တၢ်ဘျၢ နီၣ်ဂံၢ် ၃တၢ်ဘျၢနီၣ်ဂံၢ်ဒိၣ် (၅) အသိး ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်ဃုထၢထီၣ်အီၤလၢ ကစီၤဒ့ပၢဆှၢတၢ်တဂၤန့ၣ် ကမ့ၢ်ပှၤ လၢ အအိၣ်လၢကစီၤဒ့အပူၤ အစှၤကတၢၢ် အနံၣ်တဆံ တကတီၢ်ဃီ ကတီၢ်အံၤ မ့ၢ်ပှၤလၢအအိၣ်လၢ ကစီၤဒ့ပူၤနီၣ်နီၣ်ဒီး အသးနံၣ်ကဘၣ်ပှဲၤဝဲ ၂၅နံၣ်အဂ့ၢ် ဟ်ဖျါ ထီၣ်ဝဲလီၤ.

လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ ဒ်တၢ်ဘျၢဟ်ဖျါဝဲအသိး ပှၤလၢအကဲထီၣ် ဒ့ကစီၤ/ဒူ သဝီခိၣ်တဖၣ် ကဘၣ်လၢပှဲၤဝဲ ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့၊ ကူကၤအိၣ်အီလၢပှဲၤ၊ အိၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့လၢအဂ့ၤ ဒီးသးအိၣ်ဟံးမူဒါ၊ ဖဲဟံးထီၣ်မူဒါအဆၢကတီၢ် တဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ ပဒိၣ်ပှၤမၤတၢ်ဖိဘၣ်ဒီး ပှၤဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ်၊ ကရၢဖိ လၢတၢ်ကရၢလၢ အတဖိးသဲစးဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲ အိၣ်ဝဲ ၁၁ထံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်တဲၣ်ခီပနံၣ်တယံာ်ဘၣ်ကစးထီၣ်ဘီဝဲ ကီးကရံး–ရးမတံကစၢၢ်သိလ့ၣ်ကျဲ

**လါအီးကထိဘၢၣ် ၂၇သီ, ၂၀၁၂နံၣ်
မိဒ့ၣ်လ့(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)**

ကညီကီၢ်စဲၣ်ကလံၤထံး ကီးကရံး ဆူရးမတံ သိလ့ၣ်ကျဲ တၢ်တိာ်ကျဲၤ လၢတၢ်ကရူၣ်ဝဲအသီအံၤ တနံၣ်အံၤ နံၣ်လၢာ်န့ၣ် ကျိၣ်တဲၣ်တၢ်ရူၣ်ကျဲခီပနံၣ် လၢအမ့ၢ် စံဆၣ်ကၣ်ယိထၣ် (စီဆန်ကန်ယိုထ) ကစးထီၣ် မၤဝဲအဂ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလီၤ.

ကညီကီၢ်စဲၣ် တၢ်ဆဲးကျိး ဆဲးကျၢကိတိာ် စီၤခ့ၣ်မိၣ်မ့ံး စံးဘၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လၢ တၢ်ရူၣ်ကျဲအံၤ အဆိကတၢၢ် တၢ်ထိၣ်ဝဲဟိၣ်ခိၣ်ဒီး စးထီၣ် သ့ကါညံၣ်နီၣ် တုၤဆူကီးကရံးန့ၣ် ကျိၣ်တဲၣ်ပဒိၣ် ကရူၣ်န့ၢ်ဝဲကျဲအသီန့ၣ်လီၤ.

"တၢ်ရူၣ်ကျဲအဂီၢ်စဲးဖိကဟၣ် လၢကဘၣ်သူအီၤတဖၣ် ဟဲတုၤဝဲလၢ ရးမတံလံလီၤ. ခဲကနံၣ် ပထိၣ်ဟိၣ်ခိၣ် လိၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဝံၤဒၢ ပကစးထီၣ် ရူၣ်ဝဲကျဲအဂ့ၢ်" စီၤခ့ၣ်မိၣ်မ့ံးစံးဝဲလီၤ.

ကျိၣ်တဲၣ် ဒီးကီၢ်ပယီၤခိၣ်နၢ် သ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဘၣ်သးအဖီခိၣ် တၢ်မၤဝဲ တၢ်ခုၣ်ကျဲ တၢ်တိာ်ကျဲၤအံၤ အှရူၢ်ၣ် တၢ်ဂုၤထိၣ်ပသီထိၣ်စ့တၢး မၤစၢၤဝဲ ကျိၣ်တဲၣ်တၢ်ရူၣ်ကျဲခီပနံၣ် (စီဆန်ကၣ်ယိထ) ဒီး ခီပနံၣ်အံၤ ဟံးမူဒါဒီး မၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကီးကရံး ဆူရးမတံကစၢၢ် ကျဲအံၤ အယံၤအိၣ် ၄၀တၢၣ်၊ တၢ်လဲၤ ကျဲ ယံာ်ဝဲ ၃နၣ်ရံၢ် ဒီးတၢ်တိာ်ကျဲၤအံၤ မ့ၢ်ဝံၤန့ၣ် တၢ်လဲၤကျဲ ကဘူးလီၤဝဲ သၢပူတပူန့ၣ်လီၤ.

ကီးကရံး ဆူရးမတံ ပှၤလၢ အလှၢ်ထိၣ်လှၢ်လီၤတဂၤ စံးဝဲ" ပမ့ၢ် ရူၣ်ကျဲအသီန့ၣ် ပဝဲသ့ၣ် ပှၤလၢအဃ့ၢ် ထဲးကစံၣ် စဲးကဲးသိလ့ၣ်ငါတဖၣ်အဂီၢ် တနံၤလဲၤကတုၤဝဲတဘျီခံဘျီလီၤ. အ ခဲအံၤ ကျဲန့ၣ် အကစူးအံၣ်တစဲးအဃိ တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်အါလီၤ. ဝံၤဒီး ကျဲတ ခီဟးဂီၤအါအါအဃိ မူခိၣ်မ့ၢ်စူၤန့ၣ် ကျဲဒီတဘိ ကလီာ်ကပံာ်လီၤဆၢၣ်တ ဖၣ်အိၣ်ဝဲအဂ့ၢ်" စံးဝဲလီၤ.

လၢတၢ်တိာ်ကျဲၤအံၤ ကီၢ်က ယီၤ အ့ကၠှနံၤယၢၣ်တဖၣ်ဒီး ပှၤမၤတၢ်ဖိ တဖၣ် ဟံးမူဒါ ဒီးစဲးဖိကဟၣ်တၢ်ဖိ တၢ်လံၤတဖၣ်တခါ ခံကပၤလၢာ် ပှၤ သ့ပှၤဘၣ်တဖၣ် ကဖိၣ်ထိၣ် ဝဲဒီးမၤဝဲ အဂ့ၢ် ကညီကီၢ်စဲၣ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲ ကျၢကိတိာ် စီၤခ့ၣ်မိၣ်မ့ံး တဲအါထိၣ် ကဒီးဝဲလီၤ.

ကီးကရံး ဆူရးမတံ တၢ်ရူၣ်ကျဲတၢ်တိာ်ကျဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ် ရဲၣ်ကျဲၤအီၤ လၢအပူၤကွံာ် ၂၀၀၄ နံၣ် လံနာ်က့ တၢ်လီၢ်အံၤ မ့ၢ်လၢ ကညီဒီ ကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ (KNU) အဟီၣ်က ဝီၤအဃိ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် တအိၣ် ဘၣ်အဖီခိၣ် ဖဲ ၂၀၀၅နံၣ် တၢ် မၤအဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်ပတုာ်ဃာ်အီၤဒီး တလါအံၤ တၢ်ကက့ၤစးထီၣ်က့ၤအီၤ န့ၣ်လီၤ.

❑❑

Photo-KIC

ပဒိၣ်ဖိၣ်နှ့ၢ်ကျိၣ်တဲၣ်စဲးကဲး(ဆိုင်ကယ်)လၢတဖိးမံဒီးသဲစးဖဲဒဝဲၢ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ

**လါအီးကထိဘၢၣ်၈သီ, ၂၀၁၂နံၣ်
စဖါရှိ(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)**

တနီသရံးကီၢ်ခီ၊ ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရှၣ် မ့းတးကီၢ်ဆၣ် စးထိၣ်သပျၢၣ်ခွီသဝီ တုၤလၢ အ့ရှၢၣ်ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ်ဒီတတီၤ န့ၣ် စးထိၣ် လါအီးကထိဘၢၣ် ၅သီအ နံၤ ကျိၣ်တဲၣ်တကပၤ စဲးကဲးသိလ့ၣ် လၢအဟဲနုၤ ဆူကီၢ်ပယီၤအပူၤ လၢတ ဖိးမံဒီး သဲးစးတဖၣ်န့ၣ် ဟီၣ်ကဝီၤပဒိၣ် အသုးတဖၣ် ဖိၣ်အီၤဒီး ဟံးဂ့ၢ်ဝီအီၤ လီၤ.

ကျိၣ်တဲၣ်–ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢ ကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ်၊ ကါခွးနၣ်ဘူရံၣ်ကီၢ်ရှၣ် အပူၤ ဆဲးကဲးသိလ့ၣ်တဖၣ် လီၤမၢ်ဝဲ အါအဃိ ကျိၣ်တဲၣ်ပဒိၣ်တဖၣ် ဃ့တၢ် မၤစၢၤအဖီခိၣ် ဟီၣ်ကဝီၤပဒိၣ်အသုးတ ဖၣ် သမံသမိးဒီး ဖိၣ်ဝဲဒၣ် စဲးကဲးသိ လ့ၣ်(ဆိုင်ကယ်)တဖၣ်အံၤအဂ့ၢ် ပှၤ လၢအအိၣ်ဘူးဒီး ကျိၣ်တဲၣ်သုးတဂၤ စံးဝဲလီၤ.

အဝဲစံးဝဲ "အပူၤကွံာ် တဖိး သဲစးမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ ဖိးသဲစးမ့ၢ်ဂ့ၤ နုာ်လီၤန့ၢ် ခဲလၢာ်လီၤ. အခဲအံၤ တန့ၢ်လၢၤဘၣ်. ကးပံးဃာ်ဝဲကျဲဒီး ဖိၣ်ဝဲလီၤ. ပမ့ၢ်ဟ့ၣ် စ့သနာ်က့ တန့ၢ်လၢၤဘၣ်. စဲးကဲးသိ လ့ၣ်တဖၣ် တၢ်တပျဲနုာ်စ့ၢ်ကီးဘၣ် အဂ့ၢ်" စံးဝဲလီၤ.

တၢ်လိၢ် လၢတၢ်ဖိၣ်ဝဲ သိလ့ၣ် ယိၢ် (စဲးကဲး) ခဲအံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ကညီ ဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ (KNU)၊ သုးက့ (၄)အဟီၣ်ကဝီၤဒီး အပူၤကွံာ်တနွံအ တီၢ်ပူၤန့ၣ် KNU ဖိၣ်ချူးဝဲ ပှၤဟုၣ် စဲး ကဲးသိလ့ၣ် ၃ဂၤ လၢအအိၣ်လၢ ကျိၣ် တဲၣ်တကပၤ ဒီးနုာ်ဆူကီၢ်ပယီၤအပူၤ ဒီး ပှၤ ၃ဂၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤက့ၤ ဆူ ကျိၣ်တဲၣ်ပဒိၣ် အစုပူၤန့ၣ်လီၤ.

အပူၤကွံာ် စဲးကဲးသိလ့ၣ်လၢ တဖိးမံသဲစးဒီး စဲးကဲးသိလ့ၣ်လၢပှၤ ဟုၣ်တဖၣ် လၢကျဲဒီတဘိ ပဒိၣ်အသုး တဖၣ်လၢအမ့ၢ် တၢ်မဲာ်ညါသုးနီၣ်ဂံၢ် (၂) ဒုးယၢ်ခိၣ် သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိ ဖိၣ်လွှၣ် ထ့ ဟ်လီၤဒၣ် တြဲၤ (ဂိတ်) ဖဲကဆီဝါ သဝီတတီ တၢ်မဲာ်ညါသုး ခမရ (၅၉၅) သုးရှၣ်ခိၣ် သုးခိၣ် အိၣ်ကျိၣ်ဒီး သုးစကီးဖိ သၣ်ဖ့ၣ်အူ တဖၣ် ဟ်ဖှိၣ်

ထိၣ်အသးဒီး အိးထိၣ်ဝဲတြဲၤ ဖဲအဲးဝဲၤ (အိုင်ဝိုင်) သုးဒဲကဝီၤန့ၣ်ဒီး ဃ့ဝဲ သိ လ့ၣ်ယိၢ် အဘူးအလဲန့ၣ်လီၤ.

တြဲၤတဖၣ်အံၤ တၢ်အိးထိၣ် အီၤလၢ တဖိးမံဒီးသဲစးဘၣ်ဒီး ထၢဝဲ ဒၣ် စဲးကဲးသိလ့ၣ်တခိၣ် ဒ်အကလုာ် ဒၣ်ဝဲအသိး ကျိၣ်တဲၣ်စ့ ၅၀၀ဘး တုၤ လၢ ၁၀၀၀ ဘးအဃိ စဲးကဲးသိလ့ၣ် လၢတဖိးမံဒီးသဲးစးတဖၣ် ဟဲအါထိၣ် ဝဲလီၤ.

လိၢ်ကဝီၤဖိ တဂၤစံးဝဲ "အခဲ အံၤ စဲးကဲးသိလ့ၣ်ခဲလၢာ်ဃၣ်ဃၣ် ဟဲ နုာ်လီၤဝဲလၢ အတဖိးမံဒီးသဲစးဘၣ် န့ၣ်လီၤ. အပူၤကွံာ် နဟ့ၣ်စ့မ့ၢ်ဝံၤဒီး န စိာ်သ့လီၤ. ခီဖျိပျၢ်က့ၤဝဲဒ်အံၤ အါထိၣ် အဃိ တၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ် ဟဲကဲထိၣ်ဝဲက ယီကယီဒီး ဃံးထိၣ်ဝဲလီၤန့ၣ်" စံးဝဲ လီၤ.

အပူၤကွံာ် ပှၤကီၢ်ပယီၤဖိလၢ အအဲၣ်ဒီးပှ့ၤ စဲးကဲးသိလ့ၣ် လၢကျိၣ် တဲၣ်ကီၢ်တကပၤတဖၣ် တၢ်ကဆါ ဒီး ပှ့ၤအီၤအဂီၢ် မၢဝဲဒၣ် ပှၤတဆီဒီး ဘၣ် ဟ့ၣ်ဝဲစ့ ၄၀၀၀ဘး တုၤလၢ ၅၀၀၀ ဘးဒီး တၢ်ဟဲက့ၤစိာ်န့ၢ်အီၤလၢ တဖိး မံဒီးသဲစးဘၣ်န့ၣ်အဂ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ် အီၤလီၤ.

စဲးကဲးသိလ့ၣ်လၢ တဖိးမံဒီး သဲစးတဖၣ် အနီၣ်ဂံၢ်နိၢ်ဒွးဟဲအါထိၣ် ဝဲလၢ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤဝဲအံၤ အပူၤကွံာ်တၢ် ဟံးဂ့ၢ်ဝီအီၤတအိၣ်ဘၣ်အမဲာ်ညါ လိၢ် ကဝီၤတၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျၢၤ တအိၣ်ဘၣ်အ ဃိ ကတီၢ်အံၤ စဲးကဲးသိလ့ၣ်လၢအဖိး မံဒီးသဲစး တၢ်ထုးထိၣ်အီၤတအိၣ်ဒံး ဘၣ်န့ၣ် လိၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် စံးဝဲလီၤ.

ရှေ့နေ စောကျော်ကျော်မင်းအမှု အယူခံဝင်ရန် စောင့်ဆိုင်းနေ

အောက်တိုဘာလ ၁၆ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။
(ကေအိုင်စီ)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးအတွင်းက နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသူများအတွက် အမှုလိုက်ပေးရင်း တရားရုံးတော်ကို မထီမဲ့မြင်ပြုမှု ပုဒ်မ ၂၂၈နှင့် ထောင်ဒဏ် ၆လ အပြစ်ပေးခံခဲ့ရပြီး အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ဖမ်းဆီးခံထားရသည့် ရှေ့နေ စောကျော်ကျော်မင်းအမှု အယူခံဝင်နိုင်ရန် စောင့်ဆိုင်းလျှက်ရှိသည်။

၎င်းအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်တိုဘာလ ၁၂ရက်နေ့က ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော် ပြစ်မှုအယူခံ အမှတ် ၂၄၉/၁၂ ဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး တရားရုံးတွင် စာတင်ခဲ့ကြောင်းအယူခံဝင်ပေးမည့် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးသန်းထွန်းအောင်(မြို့မ)က ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

"ကျနော်က ဦးစောကျော်ကျော်မင်းကို ချထားတဲ့ပြစ်ဒဏ်ဟာ ဘယ်လိုမှ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး။ လျှောက်တင်ချက်အရလည်း မှားနေပါတယ်ဆိုတာကို ပြောရမယ်။ သူတို့ဘက်က လက်ခံတယ်ဆိုရင်တော့ နိုင်ငံတော်ဘက်ကနေ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော် လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးနဲ့ ကျနော်တို့ တစ်ယောက်တဖက် ပြောရမယ်" ဟု ၎င်းက ပြောဆိုသည်။

ရွှေ့နေ စောကျော်ကျော်မင်း

စောကျော်ကျော်မင်းသည် တရားရုံး မထီမဲ့မြင်ပြုမှု စွပ်စွဲချက်ဖြင့် တရားစွဲခံထားရပြီး အဖမ်းအဆီး မခံနိုင်သဖြင့် ၂၀၀၈ ဒီဇင်ဘာလဆန်းပိုင်းက ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်သို့ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့သည်။ပြည်ပရောက် မြန်မာနိုင်ငံသားများအား မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာကြရန် ယမန်နှစ် ဩဂုတ်လက သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်မှ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည့်အတွက် ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလက ပြည်တော်ပြန်ခဲ့စဉ် အဖမ်းခံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် ပြည်ပမှ ပြန်လာသူများသည် တစုံတရာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ထားပါက သက်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုအလိုက် အပြစ်ပေး အရေးယူခြင်း ခံရမည်ဟု သမ္မတက ပြောဆိုထားသည်။

ရှေ့နေစောကျော်ကျော်မင်း အယူခံစာတင်နိုင်ရေးအတွက် ရှေ့နေ ဦးညီညီထွေးနှင့် ဦးအောင်သူရိန်ထွန်းတို့မှ အချက်အလက်များနှင့်တကွ လိုအပ်သည်များကို လိုက်လံလုပ်ဆောင်ပေးမည်ဟု ဦးသန်းထွန်းအောင်(မြို့မ)က ပြောဆိုသည်။

အယူခံဝင်ရမည့် အမှုများကို အပတ်စဉ် သောကြာနေ့တိုင်း ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးရှေ့တွင် ဖော်ပြထားပြီး ရှေ့နေ စောကျော်ကျော်မင်း၏ အမှုတွဲပါလာခဲ့ပါက တရားရုံးမှ သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့် နေ့ရက်တွင် သွားရောက်အယူခံဝင်ရမည်ဟု သိရသည်။

လက်ရှိအချိန်၌ အင်းစိန်ထောင်အတွင်း ထိန်းသိမ်းခံထားရသည့် စောကျော်ကျော်မင်းကို မိသားစုဝင်မှလွဲ၍မည်သူတဦးတယောက်မျှ သွားရောက် တွေ့ဆုံခွင့်မရကြောင်းနှင့် တရားစွဲဆိုခံရသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စောကျော်ကျော်မင်း ရေးသားထားသည့် စာတိုလေးတစ်စောင်အား မကြာသေးမီက လက်ခံရရှိခဲ့ကြောင်း ရှေ့နေဦးသန်းထွန်းက ဆိုသည်။

ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးနောက်ပိုင်း ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ရှေ့နေစောကျော်ကျော်မင်းသည် တရားရုံးကို မထီမဲ့မြင်မှု ပုဒ်မ ၂၂၈အရ ထောင်ဒဏ် ၆လ ကျခံရန် အမိန့်ချမှတ်ခံခဲ့ရပြီး ယခု ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၉ရက်နေ့တွင် တရားရုံးမှ အရေးယူထောင်ချလိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း–မြန်မာနိုင်ငံ (AAPP) ၏ မှတ်တမ်းအရ သိရသည်။ ❑

ပြောက်ကျားတိုက် ပြည်သူ့စစ်သင်တန်း ထားဝယ်ဒေသခံ ၁၀၀ကျော် တက်ရောက်

အောက်တိုဘာလ ၈ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။
နန်းသူးလေ(ကေအိုင်စီ)

တနင်္သာရီတိုင်း ထားဝယ်ခရိုင်ရှိ ကမ်းရိုးတန်းစစ်ဌာနချုပ်–ကရခ၏ စစ်ဗျူဟာ(၂) ကွပ်ကဲမှုလက်အောက်ခံ ခြေလျင်တပ်ရင်း(၁၀၄)ဌာနချုပ် အခြေစိုက်သည့် ထားဝယ်မြို့ပြင်ပတွင် ပြောက်ကျားတိုက် ပြည်သူ့စစ်သင်တန်းကို ယခုလ ၅ရက်နေ့မှစ၍ စတင် သင်ကြားပေးခဲ့ရာ ဒေသခံ ၁၀၀ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။

ကရခ လက်အောက်ခံ ခြေလျင်တပ်ရင်းများဖြစ်ကြသည့် (၁၀၄)၊ (၂၇၃)၊ (၂၈၂)၊ (၂၈၀) နှင့် (၂၅)တို့မှ နည်းပြစုစုပေါင်း ၁၀ ဦးက ထားဝယ်ခရိုင်ရှိ မြင်းခံဘော်၊ တောင်သုံးလုံး၊ ဖောင်းတော၊ သပြုချောင်နှင့် ဝါ့ကုန်းကျေးရွာအုပ်စု စသည့်ကျေးရွာအုပ်စုများမှ ဒေသခံများကို ပြည်သူ့စစ်များအတွက် မြေပြင်ပြောက်ကျားတိုက် စစ်သင်တန်းသင်ကြားပေးခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာစစ်တပ်နှင့် နီးစပ်သူတစ်ဦးက "အရင်က သင်တန်းတက်ဖူးတဲ့သူတွေပဲပြန်တက်ကြတာပါ။ ရန်သူနဲ့တွေ့ရင်ဘယ်လိုပစ်ခတ်ရတယ်နဲ့ဘယ်လိုလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရတယ်ဆိုတာတွေကို သင်ပြပေးတယ်။ အဓိကတော့ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာနဲ့ ပတ်သက်တာတွေကို သင်ပေးပါတယ်"ဟု ပြောသည်။

ယခု သင်ကြားပေးသည့် စစ်သင်တန်းသည် ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၅ရက်မှ စတင်ကာ ဒီဇင်ဘာလကုန်ပိုင်းအထိ သုံးလတာ ကြာမြင့်ပြီး သင်တန်းကာလအတွင်း သင်တန်းသားများ၏ စားရေးသောက်ရေးကိစ္စများကို ခလရ(၁၀၄)တပ်ရင်းမှစီစဉ်ပေးပြီး လစာကြေးငွေ ပေးဆောင်ခြင်းမရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

အမည်မဖော်လိုသူ ထားဝယ်မြို့ခံတစ်ဦးကလည်း "ဒီသင်တန်းဆင်းပြီးရင် ရွာမှာပဲ ပြန်ပြီးနေရတယ်လေ။ ပြည်သူ့စစ်ဆိုတော့ ရွာကိုပဲ လုံခြုံအောင်ကာကွယ်စောင့်ကြည့်ဖို့ပဲခိုင်းတာပါ။ လက်နက်တွေလည်း စစ်တပ်ကပေးထားတယ်။ တချို့ဆို သေနတ် ပစ်တတ်နေကြပြီ"ဟု ပြောသည်။

သင်တန်းတက်ရောက်ပြီးသည့် ဒေသခံများအနေဖြင့် ကိုယ့်ကျေးရွာများတွင် ပြည်သူ့စစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာ၌ အချိန်အကန့်အသတ်မရှိဘဲ ရွာသူကြီးများကသာ ဦးစီးဆောင်ရွက်ပြီး အကယ်၍ ကျန်းမာရေးမကောင်းဖြစ်လာပါက အနားယူခွင့်ရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

၎င်းပြည်သူ့စစ်သင်တန်းတွင် အမျိုးသားများကိုသာ ခေါ်ယူပြီး လူလွတ်ဖြစ်စေ၊ အိမ်ထောင်သည်ဖြစ်စေ အသက် ၂၀ကျော်မှ အသက် ၅၀အထိကိုသာ ခေါ်ယူကြကြောင်း ဒေသခံများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

ယင်းပြည်သူ့စစ်သင်တန်းကို ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ မတ်လမှစတင်ပြီး တစ်လတာကြာချိန်ဖြင့် ထားဝယ်ခရိုင်အတွင်းရှိ ဒေသခံများကို သင်ကြားပေးခဲ့ပြီးနောက် ယခုသင်ကြားပေးနေသည့် ဒုတိယအကြိမ်မြောက်သင်တန်းတွင် ယခင်တက်ရောက်ပြီးသူများနှင့် နာမကျန်းဖြစ်၍ လူအစားထိုး တက်ရောက်လာသူများကို သင်ကြားပေးနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ❑❑❑

ကုမ္ပဏီမှ သဲစုပ်ယူမှုကြောင့် ထားဝယ်မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျကာ ဒေသခံများ မကျေနပ်

အောက်တိုဘာလ ၃ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

> "ထားဝယ်မြစ် ရေပြဿနာက တော်တော်ကိုဆိုးနေ ပါတယ်၊ ကမ်းပါးတွေက ပြိုကျလာ တယ်၊ သူတို့က ဒေသခံတွေကိုလည်း ပြောပြပြီးမှ လုပ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ပြီးတော့ ကျနော်တို့ ထားဝယ်မြို့ထဲကလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ဘိတ်ကနေ လာပြီးမှ စုပ်တာကိုတော့ အမှန်အတိုင်း ပြောရရင် မကျေနပ်ဘူး"

တနင်္သာရီတိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်လေးခုတွင် စီးဆင်းလျှက်ရှိသော ထားဝယ်မြစ်မှ သဲများကို စင်္ကာပူဖက်စပ်ကုမ္ပဏီမှ လာရောက်စုပ်ယူနေသဖြင့် ကမ်းပါးပြိုကျမှုများ ဖြစ်ပွားနေသည့်အတွက် ထားဝယ်ဒေသခံများက မကျေမနပ် ဖြစ်နေကြသည်။

ထားဝယ်မြို့နယ်၊ သရက်ချောင်းမြို့နယ်၊ လောင်းလုံမြို့နယ်နှင့် ရေဖြူမြို့နယ်များတွင် ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသော ထားဝယ်မြစ်ရေထဲမှ သဲများကို စင်္ကာပူနိုင်ငံသို့ တင်ပို့ရန်အတွက် ဘိတ်(မြိတ်)မြို့နယ်ရှိ စင်္ကာပူနှင့် စီးပွားရေး ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်နေသည့် ကျော်ကျော်ဖြိုးကုမ္ပဏီမှ လာရောက်စုပ်ယူခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထားဝယ်မြို့ခံ ကိုစိုးသိန်းက ပြောသည်။

ကိုစိုးသိန်းက "ထားဝယ်မြစ်ရေပြဿနာက တော်တော်ကိုဆိုးနေပါတယ်။ ကမ်းပါးတွေက ပြိုကျလာတယ်။ သူတို့က ဒေသခံ တွေကိုလည်း ပြောပြပြီးမှ လုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ ပြီးတော့ ကျနော်တို့ ထားဝယ်မြို့ထဲကလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘိတ်ကနေ လာပြီးမှ စုပ်တာကိုတော့ အမှန်အတိုင်း ပြောရရင် မကျေနပ်ဘူး"ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် ကျော်ကျော်ဖြိုးကုမ္ပဏီမှ သင်္ဘော ၈စီးဖြင့် သရက်ချောင်းမြို့နယ်ထဲတွင် စတင်စုပ်ယူနေပြီး ပင်လယ်ဝအထိ စုပ်ယူသွားမည်ဟု ကြားသိထားကြောင်း သရက်ချောင်းမြို့နယ်ဘက်မှ ဒေသခံများက ပြောဆိုနေကြသည်။

အမည်မဖော်လိုသူ ဒေသခံတစ်ဦးက "ကျနော်တို့က မစုပ်စေချင်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ထားဝယ်မြစ်ရေက တော်တော်လေးကို တိမ်နေပြီ။ ထားဝယ်နားမှာဆို တော်တော်လေးကို အခြေအနေဆိုးနေပြီ။ သင်္ဘောတွေဘာတွေ ဝင်လို့တောင် မရတော့ဘူး။ ရေတက်တဲ့ အချိန်လောက်မှပဲ ဝင်လို့ရတယ်"ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် မြစ်ရေအတွင်းရှိ သဲများကို မဖြစ်မနေ စုပ်ယူမည်ဆိုပါက ရေအောက်အနက် မည်မျှအထိ စုပ်ယူမည့်အကြောင်းနှင့် ကမ်းပါးများပြိုကျမှုအတွက် မည်သို့လုပ်ဆောင်ပေးမည်တို့ကို ၎င်းကုမ္ပဏီများဘက်မှ လာရောက် အသိပေးစေချင်ကြောင်းလည်း ထားဝယ်မြို့ခံများက ပြောဆိုသည်။

သို့သော် ကုမ္ပဏီများဘက်မှ တစုံတရာ အကြောင်းကြားလာခြင်း၊ အသိပေးခြင်းများမရှိသဖြင့် သဲစုပ်ယူနေသည့်အရေးကိစ္စကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးရန် ထားဝယ်ဒေသခံ ၃၀၀ဦးက လက်မှတ်ရေးထိုးကာ ၎င်းစာကို ၈၈မျိုးဆက်သစ်ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များနှင့် ထားဝယ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့မှ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ထံ စက်တင်ဘာလက တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းလည်း ကိုစိုးသိန်းက ယခုလို ပြောသည်။

"စာအပေါ်မှာ သမ္မတဆီကတော့ ဘာအကြောင်းမှ ပြန်ကြားလာတာ မရှိသေးပါဘူး။ ကုမ္ပဏီဘက်က ပြောတာကတော့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ချပေးလို့လုပ်တဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ ပြောတယ်။တိုင်းဒေသကြီးကော ပြည်သူလူထုက ဘာမှလုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိဘူးလားလို့ ကျနော်တို့က ပြန်မေးပါတယ်။မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဧရာဝတီမြစ်ရေစီးဆင်းသလိုမျိုး ထားဝယ်မြစ်ရေက ကျနော်တို့အတွက် အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်"ဟု ပြောသည်။

ယခုနှစ်ဆန်းပိုင်းမှစ၍ တနင်္သာရီတိုင်းအတွင်း အီတာလျံထိုင်းကုမ္ပဏီမှ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်နေမှုကြောင့် စီမံကိန်းနေရာများမှ ဒေသခံပြည်သူများ အိုးအိမ်ပြောင်းရွှေ့ပေးခဲ့ရသလို ကားကြီးများဖြတ်သန်းမှုကြောင့် လမ်းများပျက်စီးနေပြီး ဒေသခံများမှ သွားလာရေးအခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့နေကြရသည်။ ❑❑❑

ပြည်တွင်းတက္ကသိုလ် တက်ရောက်နိုင်ရန် ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းသားများ စခန်းသွင်း လေ့ကျင့်နေ

အောက်တိုဘာလ ၃ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။
စ'ဖန်းရှောင်း (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာပြည်ရွှေ့ပြောင်း ကျောင်းသူကျောင်းသားများအား ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာ စာစစ်ဌာနများတွင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းဝင်ရောက်ဖြေဆိုနိုင်ရန် ယမန်နေ့(အောက်တိုဘာလ ၂ရက်)က စတင်ပြီး စခန်းသွင်းလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာရွှေ့ပြောင်းပညာရေး ထောက်ပံ့မှုဖောင်ဒေးရှင်းနှင့် မြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ပညာရေးကော်မတီ-BMWEC တို့ ပူးပေါင်းပြီး စက်တင်ဘာလ ၂၅ရက်နေ့တွင် ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဇော်မင်းထံ သွားရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ရာ ရွှေ့ပြောင်းမြန်မာကျောင်းသားများ၏ ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ သဘောတူညီမှုများရရှိခဲ့သည့်အပေါ် ယခုလို စခန်းသွင်းလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း BMWEC ဥက္ကဌ နော်ဖောရေက ပြောသည်။

"ဒီနယ်စပ်တလျှောက်မှာရှိတဲ့ ရွှေ့ပြောင်းမြန်မာကျောင်းတွေမှာ မြန်မာပြည် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအတိုင်း သင်တဲ့ကျောင်းက နည်းတယ်လေ။ အဲဒီတော့ ဒီက ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာ စာစစ်ဌာနများမှာ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲကို အခက်အခဲမရှိ ဖြေဆိုနိုင်အောင် အခုလို စခန်းသွင်းလေ့ကျင့်မှုတွေ ပြုလုပ်ပေးနေတာပါ"ဟု နော်ဖောရေက ပြောသည်။

ယင်းသို့ဆွေးနွေးရာတွင် ရွှေ့ပြောင်းမြန်မာကျောင်းသားများ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းအလိုက် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကျောင်းများတွင် ပညာသင်ခွင့်ရရှိရေးနှင့် ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းများမှ အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အနေဖြင့် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲသို့ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ဆွေးနွေးခဲ့ကြခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

ရွှေ့ပြောင်းမြန်မာကျောင်းသူကျောင်းသားများအနေဖြင့် အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ စာမေးပွဲ ဖြေဆိုနိုင်ရန် ပြည်နယ်အစိုးရမှ သဘောတူခွင့်ပြုချက်ရရှိထားသကဲ့သို့ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနများသို့ တင်ပြထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ကရင်ပြည်နယ်ပညာရေး ညွှန်ကြားရေးမှူးရုံးမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

၎င်းက "ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းသူကျောင်းသားများရဲ့ပညာရေးသာမက ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ဦးဆောင်မှု၊ လမ်းညွှန်မှုတို့နဲ့အညီ ပြည်တွင်းသို့ ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်မည့်သူများအတွက် ကျန်းမာရေး၊ ပြန်လည်နေရာချထားရေး စတဲ့ကဏ္ဍအသီးသီးမှာလည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် အစီအစဉ်များ စတင်ရေးဆွဲနေပါပြီ"ဟု ဆိုသည်။

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲ ဖြေဆိုရာ၌ ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းသူကျောင်းသားများအနေဖြင့်အပြင်ဖြေအဖြစ်သာ ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကို သတ်မှတ်ထားသည့် အရည်အချင်းများနှင့်အညီ စိစစ်ရွေးချယ်သွားလျှက်ရှိရာ လက်ရှိအချိန်တွင် အရည်အချင်း စစ်ဆေးအောင်မြင်ပြီးထားသည့် ကျောင်းသူကျောင်းသား ၇၀ဦးကို ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာပညာရေးဌာနများသို့ စာရင်းပေးသွင်းထားပြီး ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုအောင်မြင်သော ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အနေဖြင့်နိုင်ငံတော်မှသတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာပြည်တွင်းရှိ တက္ကသိုလ်အသီးသီးသို့ ဝင်ရောက်ပညာသင်ကြားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါတာဝန်ရှိသူကဆက်ပြောသည်။

ပြည်နယ်အတွင်းရှိစာစစ်ဌာန အသီးသီးတွင် ဖြေဆိုမည့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများကိုBMWECအနေဖြင့် ထောက်ခံချက်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်မရှိသူများအနေဖြင့် ယာယီမှတ်ပုံတင်ကတ်နှင့် လိုအပ်သော သင်ရိုးညွှန်းတမ်းစာအုပ်များ၊ ဗလာစာအုပ်များကို ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ ကူညီပံ့ပိုးပေးသွားမည်ဟု သိရသည်။

ဆက်လက်၍ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းများနည်းတူ ပြည်တွင်းနယ်စပ် IDP နေရာများနှင့် နယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ ကျောင်းများတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်မှုများကို ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ မြန်မာရွှေ့ပြောင်းပညာရေးဖောင်ဒေးရှင်းနှင့်အတူ BMWEC တို့မှ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားမည်ဟုလည်း နော်ဖောရေက ပြောသည်။

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်တစ်လျှောက် ရွှေ့ပြောင်းကျောင်း ၇၄ ကျောင်းတွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားပေါင်း၇သောင်းဝန်းကျင်ခန့်ရှိပြီး BMWECမှာ၎င်းရွှေ့ပြောင်းကျောင်း ဆရာ၊ ဆရာမများအား အရည်အချင်းမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ကလေးသူငယ်များ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအား သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးနေသည့်ပညာရေးကော်မတီတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ❑

ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ မဲဆောက်မြို့တွင် ကျင်းပ

အောက်တိုဘာလ ၅ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

ထိုင်းနိုင်ငံ တာ့ခ်ခရိုင်၊ မဲဆောက်မြို့ရှိ Child Development Center- CDC ကျောင်းတွင် ရွှေ့ပြောင်းမြန်မာကျောင်းများ စုပေါင်း၍ ၈ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ကို ယနေ့နံနက်က စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

စေတနာ၊ ဝါသနာ၊ အနစ်နာ ဆိုသည့် နာသုံးနာနှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်လေးများအတွက် ပညာသင်ကြားပေးနေသော ဆရာ၊ ဆရာမများကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် အခမ်းအနားကို နှစ်စဉ် ကျင်းပခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း မဲဆောက်အခြေစိုက် မြန်မာရွှေ့ပြောင်းဒေသ ဆရာ၊ ဆရာမများအစည်းအရုံး-BMTA ဥက္ကဌလည်းဖြစ်၊ CDC ကျောင်းအုပ်လည်းဖြစ်သည့် ဆရာမန်းရွှေနှင်းက ပြောသည်။

ဆရာမန်းရွှေနှင်းက "ရွှေ့ပြောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ တန်ဖိုး၊ ပေးဆပ်မှုတွေက သမိုင်းတွင်လောက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလိုမျိုးပွဲကို ကျနော်တို့က ဆရာ၊ ဆရာမတွေ စုစုစည်းစည်းနဲ့ သူတို့ရဲ့ခံစားချက်တွေ၊ သူတို့ရဲ့ ရင်ထဲက အပူအပင်တွေ နည်းနည်းလေးဖြစ်ဖြစ်သက်သာသွားနိုင်ဖို့လည်းပဲ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျင်းပခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်"ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

မနက် ၉နာရီခွဲတွင် စတင်သည့် ၎င်းအခမ်းအနားကို ဆရာ၊ ဆရာမများ ရှေ့ဆက် ရပ်တည်သွားနိုင်ကြရန် Take a Stand For Teachers! ဆိုသည့်ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် ယနေ့ပြုလုပ်သည့် ဆရာ၊ ဆရာမများနေ့တွင် ပြသခဲ့ကြသည်။

ရွှေ့ပြောင်းမြန်မာကျောင်း ဆရာတဦးဖြစ်သူ ဆရာဇော်ထက်က "ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းက ဆရာ၊ ဆရာမတွေကို ဂုဏ်ပြုပြီးတော့ ဆောင်ပုဒ်လေးတစ်ခုလုပ်တာ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ ဒီမှာရှိတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေကလည်း ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေအတွက် စံပြဖြစ်ဖို့ လိုအပ်တယ်"ဟု ပြောသွားခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ အခမ်းအနား တက်ရောက်သည့် CDC မှ ဆယ်တန်းကျောင်းသူ နော်ရိုမီထူးကလည်း ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံပြီး လူမှုရေးစိတ်ဓါတ် အပြည့်အဝဖြင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို ပညာသင်ကြားပေးနေသည့် ဆရာ၊ ဆရာမများအပေါ် ကျေးဇူးတင်မိကြောင်း ယခုလို ပြောသည်။

နော်မေထူးက "အခုအချိန်မှာဆိုရင် ကျောင်းတိုင်းမှာလိုလို ထောက်ပံ့မှုတွေ လျော့သွားတယ်။ လျော့သွားပေမယ့်လို့လည်း သူတို့ရဲ့ အခက်အခဲတွေကြားကနေပဲ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေကို ပစ်မသွားဘူး။ အနစ်နာခံပြီး ပညာသင်ကြားပေးနေကြတာပါ"ဟု ပြောသည်။

BMTAမှဦးစီးကျင်းပခဲ့သည့် ယနေ့အခမ်းအနားသို့ မြန်မာရွှေ့ပြောင်းဆရာ၊ဆရာမများ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ နိုင်ငံခြားသားများနှင့် သတင်းထောက်များ အပါအဝင် လူဦးရေ ၄၀၀နီးပါး တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး အခမ်းအနား အစီအစဉ်အရ ပရိသတ်များကို BMAT ၏ လုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာများ၊ ဘဏ္ဍာရေးအစီရင်ခံစာများကို တင်ပြခြင်းများအပြင် စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲ၊ ဘောလုံးပြိုင်ပွဲများအတွက် ဆုပေးပွဲများ၊ ဖျော်ဖြေရေးအစီအစဉ်များဖြင့် ညနေ ၄နာရီတွင် ရုတ်သိမ်းခဲ့သည်။

မဲဆောက်မြို့တွင် ထိုင်းပညာရေးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် တရားဝင်ကျောင်းပေါင်း ၇၄ကျောင်းနှင့် မှတ်ပုံမတင်ရသေးသည့်ကျောင်း ၈ကျောင်းရှိရာ စုစုပေါင်း ဆရာ၊ဆရာမဦးရေ ၈၃၀ဦးရှိသည်။ Burma Migrant Teacher Association-BMTA ကို ၂၀၀၅ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၇ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး မဖွဲ့စည်းမီကတည်းက ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ကို ထိုင်းနိုင်ငံရောက် မြန်မာရွှေ့ပြောင်းကျောင်းဆရာ ဆရာမများက ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ❑

ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ အခမ်းအနားတွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားလေးများ တေးသီချင်း သီဆိုနေစဉ်

KNU တပ်မဟာ(၆)တွင် လူထုရှင်းလင်းပွဲပြုလုပ်

အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ။
(ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်ကော့ကရိတ်မြို့နယ်အတွင်းရှိကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး–ကေအဲန်ယူ တပ်မဟာ(၆)တွင် ကော့ကရိတ်မြို့နယ် အတွင်းရေးမှူး အပါအဝင် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်အချို့တို့က ဒေသတွင်းကျေးရွာ လူထုများအား ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ရှင်းလင်းပွဲသို့တက်ရောက်သည့်လူထုများက ကေအဲန်ယူခေါင်းဆောင်များအကြား သဘောထားကွဲ လွဲကြောင်း သတင်းထွက်ပေါ်ခဲ့မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ခေါင်းဆောင်များအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိကြရန် တိုက်တွန်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ယင်းကိစ္စအပေါ်ကော့ကရိတ်မြို့နယ်အတွင်းရေးမှူးပဒိုစောအယ်ကော်သောက "ကေအဲန်ယူမှာဖြစ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်အချင်းချင်း တခဏတာအတွင်းမှာ အမြင်မတူမှုကြောင့် အလုပ်မှာ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် မတူကြပေမယ့် ပန်းတိုင်ဟာ တစ်ခုတည်းပဲဖြစ်တဲ့အတွက် ဘာမှစိုးရိမ်စရာ မလိုဘူးလို့ လူထုတွေကို ကျနော်တို့ ရှင်းပြခဲ့ပါတယ်"ဟု ပြောဆိုသည်။

ယခု အောက်တိုဘာလ ၁၃ရက်မှ ၁၆ရက်နေ့အထိ ကေအဲန်ယူ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်အတွင်းရေးမှူး ပဒိုစောအယ်ကော်သော၊ တပ်မဟာ (၆)မှ တပ်ရင်း(၂၀၁)မှူး ဒုဗိုလ်မှူးကြီးဘူးဖော၊ တပ်ရင်း(၁၀၃)မှူး ဒုဗိုလ်မှူးကြီးနေစေးနှင့် အခြားခေါင်းဆောင်အချို့က နိုင်ငံရေး၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ လူထုအား ရှင်းလင်းပြောဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပဒိုစောအယ်ကော်သောက "ကျနော်နယ်မြေထဲမှာ လူထုနဲ့ ပိုပြီးတော့ နီးစပ်အောင် အမြဲနေရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီလိုရှင်းလင်းပွဲတွေ ပြုလုပ်ရတာပါ။ လူထုတွေကလည်း ကျနော်တို့ရဲ့ ရှင်းလင်းမှုတွေကို ကြိုဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။ နောက်လောလောဆယ် တိုက်ပွဲတွေ မရှိတဲ့အတွက် လူထုတွေက လုပ်ကိုင်စားသောက်မှုတွေ နည်းနည်းအဆင်ပြေလာတယ်"ဟုပြောဆိုသည်။

ဆက်လက်၍ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်အတွင်း ကျေးရွာများအတွက် အလယ်တန်းကျောင်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဗဟိုက ပညာရေးဌာနနှင့် တိုင်ပင်ပြီး လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု လူထုရှင်းလင်းပွဲတွင် ပါဝင်သည့် ခေါင်းဆောင်များက ပြောသည်။

ထိုလူထုရှင်းလင်းပွဲကို အောက်တိုဘာလ ၁၃၊ ၁၅နှင့် ၁၆ရက်နေ့များတွင် နေရာခွဲ၍ ထီးနူကျေးရွာ၊ ဒုတိယနေ့အဖြစ် ကလော်ဝေါ်ရွာနှင့် တတိယနေ့အဖြစ် ကော်ချဲရွာတို့တွင် သုံးကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး ထီးနူ၊ အို့ဖိုးထာ့၊ ကနဲလေး၊ လယ်ခေါ၊ ကလော်ဝေါ်၊ ခေါ်ဖိုးခီး၊ ဖောဘုလာ့ထာ့၊ ကော်ချဲ၊ မောခီး၊ မောဖိုးကလိုး၊ လားတိုနှင့် ကွီးချဲဘော စသည့်ရွာများမှ ဒေသခံလူထု ၂၀၀ကျော်အထိ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်ဟု ပါဝင်ခဲ့သူများက ပြောသည်။

ကော့ကရိတ်မြို့နယ်အတွင်းရှိ လူထုများကို ပုံမှန်အားဖြင့် တနှစ်လျှင် ၂ကြိမ် ရှင်းလင်းပွဲများ ပြုလုပ်ကျင်းပလျှက်ရှိရာ ယခုပြုလုပ်သည့် လူထုရှင်းလင်းပွဲကို ခေတ္တရပ်ထားပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ကော့ကရိတ်မြို့နယ်မှ ကေအဲန်ယူခေါင်းဆောင်များက ဆိုသည်။ ❑❑❑

Karen Information Center မှ လစဉ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချီသည်။

RCSS/SSA ခေါင်းဆောင် စဝ်ယွက်စစ်၏ အတိုင်ပင်ခံ ကရင်အမျိုးသား ဗိုလ်မှူးကြီးကွယ်လွန်

အောက်တိုဘာလ ၁၆ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

စဖန်းရှောင်း (ကေအိုင်စီ)

သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း တပ်မတော် RCSS/SSAရှိ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး စဝ်ယွက်စစ်၏ အတိုင်ပင်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ကရင်အမျိုးသားတစ်ဦးဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးကြီး စောချစ်ဆွေသည် အောက်တိုဘာလ ၁၃ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အသက် ၇၄နှစ်ရှိပြီးဖြစ်သည့် ဗိုလ်မှူးကြီး စောချစ်ဆွေသည် သွေးတိုး၊နှလုံး၊ကျောက်ကပ်ရောဂါများဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်ရှိ သူ၏နေအိမ်တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး စောချစ်ဆွေ

ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်ဆွေ သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ကရင်၊ ပအိုဝ်းနှင့် သျှမ်းစကားတို့ကို ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောဆိုနိုင်သည့်အပြင် အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌လည်း တာဝန်ကို အလေးထားသူဖြစ်ကြောင်း ၎င်းနှင့် ရင်းနှီးသောမိတ်ဆွေဖြစ်သူ သျှမ်းသံတော်ဆင့် သတင်းဌာနအယ်ဒီတာ ဦးခွန်ဆိုင်းက ပြောသည်။

သူ(စောချစ်ဆွေ)က အလုပ်တာဝန်ကို အရေးထားတယ်။ သစ္စာရှိတယ်။ အဲဒါကြောင့်လည်း သေတဲ့အထိ သျှမ်းပြည်တပ်မတော်နဲ့ လက်တွဲ အလုပ်လုပ်နိုင်တာပေါ့”ဟု ဦးခွန်ဆိုင်းက ကေအိုင်စီသို့ပြောသည်။

သူသည် မွန်ပြည်နယ်ရှိ သထုံဇာတိဖြစ်ပြီး ၁၉၃၈ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားကာ ၁၉၅၈–၅၉ခုနှစ်တွင် လူထုပညာရေး သင်တန်း တက်ရောက်ပြီးနောက် သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း၊ လွယ်လင်မြို့နယ်ရှိ ပအိုဝ်းလူမျိုးအများဆုံးနေထိုင်ရာ လွယ်ဂျယ်ရွာတွင် ကျောင်းဆရာအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ထို့နောက် ၁၉၆၀ခုနှစ်၌ ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်ဆွေသည် ကျောင်းဆရာဘဝကို စွန့်လွှတ်ကာ ပအိုဝ်းအမျိုးသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးဖြစ်သည့် ပအိုဝ်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့(ပအလဖ)သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၆၇ခုနှစ်တွင် သျှမ်းပြည်တပ်မတော် SSA/ SNIA နှင့် ပူးပေါင်းကာ စစ်ရေးမဟာမိတ်ချုပ်ဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၆၈ခုနှစ်တွင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ(ဗကပ)က ၎င်းတို့နှစ်ဖွဲ့ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သောကြောင့် ပအလဖသည် ဗကပနှင့် ပူးပေါင်းသော်လည်း ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်ဆွေသည် မဟာမိတ်ဖြစ်သော သျှမ်းပြည်စည်းလုံးညီညွတ်သည့် တော်လှန်ရေးတပ်မတော်-SURA တွင် ဝင်ရောက်ခိုလှုံကာ SURA ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်မိုးဟိန်း(ခေါ်) စဝ်ကွဏ်ဇိန်း၏ ကိုယ်ရေးအရာရှိ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်မိုးဟိန်း ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သျှမ်းပြည်တော်လှန်ရေးတွင် ဆက်လက်ပါဝင်၍ လက်ရှိ RCSS/ SSA ခေါင်းဆောင် ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး စဝ်ယွက်စစ်၏ အတိုင်ပင်ခံအဖြစ် ကွယ်လွန်သည်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

လက်ရှိ သျှမ်းတော်လှန်ရေးတွင် ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်ဆွေကဲ့သို့ ကရင်လူမျိုး အများအပြားသည် သျှမ်းလူမျိုးနှင့်အတူ တတတ်တအား တာဝန်ထမ်းဆောင်လျှက်ရှိကြောင်း ဦးခွန်ဆိုင်းက ပြောသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်ဆွေ သည် ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးနန်းရွှေအိမ်နှင့်အတူ သား ၃ဦးနှင့် သမီး ၁ဦး ကျန်ရစ်ပြီး သားသုံးဦးစလုံးမှာ သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းတပ်မတော်တွင် လက်ရှိ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျှက်ရှိသည်။

ကွယ်လွန်သူဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်ဆွေ၏ ရုပ်အလောင်းကို အောက်တိုဘာလ ၁၈ရက်နေ့တွင် ချင်းမိုင်ခရိုင်၊ ဝိန်းဟိုင်မြို့နယ်ရှိ ပိန်းလုံညွှဲ့သချိုင်းတွင် ဈာပနအခမ်းအနားဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

သောက်ရေခပ် တမံပိတ်ဆို့မှုကြောင့် ရေလျှံထွက်ပြီး ဒေသခံများ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် အခက်ကြုံ

အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်။

ကေအိုင်စီ

ပဲခူးတိုင်း၊ တောင်ငူမြို့နယ်တွင် မြန်မာအစိုးရနှင့် ရွှေစွမ်းအင်(အေးရှားဝေါ)ကုမ္ပဏီတို့ ပူးပေါင်းသည့် သောက်ရေခပ် ရေလှောင်တမံပိတ်ဆို့မှုကြောင့် ချောင်းရေစီးဆင်းမှုရပ်တန့်ကာ ရေလျှံထွက်သည့် အတွက် တောင်သူဒေသခံ လူထုမှာ ကုန်စိမ်းများ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲလျှက်ရှိသည်။

သောက်ရေခပ်ချောင်း ပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည့် ၎င်းရေလှောင်တမံသည် ယခု အောက်တိုဘာလ ၁၃ရက်နေ့က ဘောဂလိကြီးမြို့နှင့် တောင်ငူမြို့ကို ဖြတ်သန်းသွားလာရသည့် ပလက်ဝတံတားရေနစ်မြုပ်သွားသဖြင့် ဒေသခံများ ကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်၍ မရတော့ကြောင်း ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU တောင်ငူခရိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောအယ်ဝါးက ကေအိုင်စီသို့ပြောသည်။

ပဒိုစောအယ်ဝါးက “သောက်ရေခပ်နဲ့ မြစ်ငန်းချောင်း နှစ်ခုက စီးလာတဲ့ရေတွေက ဆက်မသွားနိုင်တော့ဘဲ တောင်ကုန်းပေါ်မှာရှိတဲ့တံတားလည်းရေမြုပ်သွားတယ်။ သွားလာလို့ မရတော့ဘူး။ နောက်အနီးအနားမှာရှိတဲ့ တောင်သူတွေရဲ့ ခြံတွေကော မင်းကွတ်သီး၊ ကွမ်း၊ ဖာလာနဲ့ ဒူးရင်းသီးခြံတွေကော အဲဒီဒေသကထွက်တဲ့ အသီးအနှံတွေအကုန်ဆုံးရှုံးသွားတယ်”ဟု ပြောသည်။

သောက်ရေခပ် ရေလှောင်တမံ ပိတ်ဆို့မှုနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများက ဒေသခံများထံ အသိပေး အကြောင်းကြားခြင်း မရှိသကဲ့သို့ ရေလျှံထွက်မှုကြောင့် ထိုရေလှောင်တမံအနီးရှိ ကျေးရွာပေါင်း ၄၀ခန့်မှ ဒေသခံပြည်သူ တစ်သောင်းကျော်အတွက် စီးပွားရေး ထိခိုက်နစ်နာပြီး ဆုံးရှုံးမှုများစွာရှိနေကြောင်း ပဒိုစောအယ်ဝါးက ဆက်ပြောသည်။

အောက်တိုဘာလ ၁၃ရက်နေ့က ၎င်းရေလှောင်တမံဆည်ကို မည်သည့်အချိန်တွင် စတင်၍ပိတ်ပစ်လိုက်ကြောင်းမသိရှိရသော်လည်း ထိုနေ့ နေ့လည် ၁၁နာရီခန့်တွင် ပလက်ဝတံတား ရေနစ်မြုပ်နေပြီဖြစ်ကာ ယနေ့အထိ နစ်မြုပ်နေဆဲဖြစ်၍ တောင်ငူဒေသခံများမှာ တစ်ရက်လျှင် ဝင်ငွေသိန်းရာနှင့်ချီပြီးထိခိုက်ရကြောင်းလည်း တောင်ငူဒေသခံ တစ်ဦးက ပြောသည်။

၎င်းက “ရေတွေက အောက်ဘက်ကို ဆက်စီးလို့ မရတော့ဘဲနဲ့ အပေါ်ကိုပြန်တက်သွားပြီး ရေလျှံသွားတာ၊ အခု တံတားက အစအနလုံးဝ မမြင်ရတော့လောက်အောင် ရေမြုပ်သွားပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီနေ့အထိ ဘာပစ္စည်းမှသယ်လို့ကို မရတော့ဘူး”ဟု ပြောသည်။

သောက်ရေခပ် ချောင်းပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားကာ တောင်ငူမြို့အရှေ့ဘက်မိုင် ၂၄မိုင်ခန့်ကွာတွင် တည်ရှိသည့် ပလက်ဝတံတားသည် သောက်ရေခပ်ရေလှောင်တမံနှင့် ၁၀မိုင်အကွာအဝေး ရှိပြီး တောင်ငူမြို့၏ကုန်းမြင့်ပိုင်းတွင် တည်ရှိ သည်။

သောက်ရေခပ် ရေလှောင်တမံကို ယခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အပြီးဆောက်လုပ်၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ၄၀ မဂ္ဂါဝပ် စတင် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလျှက်ရှိပြီး ထိုရေလှောင်တမံကြောင့် ရေဝပ်မည့် ဧရိယာမှ ဥယျာဉ်ခြံဧကပေါင်း ၅၆ဧကအတွက် မြန်မာကျပ်ငွေ သိန်းနှစ်ထောင်နီးပါးကိုသာ ပေးဆောင်ခဲ့သေးကြောင်း သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလ ၂၅ရက်နေ့က သောက်ရေခပ်ရေလှောင်တမံ တည်ဆောက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်မှုရှိကြောင်း ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲတစ်ခုကို ဒေသခံကျေးရွာလူထု ၂၀၀ဦးခန့်က တောင်ငူခရိုင်ရှိ KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေ၌ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသေးသည်။ ❑❑❑

KNUအတွင်း ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ညီညွတ်မှုရှိရန် KYO ဆွေးနွေး

အောက်တိုဘာလ ၁၇ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

ဖိုးခွါးလေး (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-KNU အတွင်း ပြန်လည်သင့်မြတ်စေရေးနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုဖြစ်လာရန် ထိုင်း– မြန်မာနယ်စပ်တစ်နေရာတွင် ယမန်နေ့က ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး-KYOမှ ကမကထပြုလုပ်ကာ အစည်းအဝေး ကျင်းပခဲ့သည်။

၎င်းအစည်းအဝေးတွင် လက်ရှိ ကေအဲန်ယူ အတွင်း ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပဋိပက္ခရာများကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းကြမည်ကို ကရင်လူငယ်အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးများက တက်ရောက်ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်ဟု ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး ဒုဥက္ကဋ္ဌ စောအဲ့ကလူစေးက ယခုလို ပြောသည်။

“အခု ကေအဲန်ယူအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ ပြဿနာတွေဟာ လူငယ်များအနေနဲ့ ဘယ်အခန်းကဏ္ဍမှာ ပါဝင်တော့ ဘယ်လိုဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းကြ မယ်ဆိုတာကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြတာဖြစ်တယ်။ အဓိကတော့ တစ်ဖွဲ့နဲ့တစ်ဖွဲ့ စည်းလုံးစေချင်တယ်”ဟု စောအဲ့ကလူစေးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

အစည်းအဝေးတွင် KYO မှ လူငယ်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုယ်စားပြုသည့် လူငယ်များ၊ ခရစ်ယာန်ကိုယ်စားပြုသည့် လူငယ်များ၊ ကရင်ဒုက္ခ သည်စခန်းရှိ လူငယ်များနှင့် အခြားလူငယ်များ စုစုပေါင်း ၃၇ဦး တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ကေအဲန်ယူ ဗဟိုခေါင်းဆောင်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ပဋိပက္ခများကိုအပေါ် အစည်းအဝေးတွင် တက်ရောက်ခဲ့သည့် လူငယ်အဖွဲ့အသီးသီးမှ ၎င်းတို့၏ အမြင်သဘောထားများနှင့် ရှေ့ဆောင်အတူတကွ စည်းလုံးညီညွတ်ရန် မည်သို့လုပ်ဆောင်သွားရမည်ကို တစ်ဖွဲ့ချင်းဆီမှ ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပြဿနာတွေကို ကျနော်တို့ လူငယ်ထုအနေနဲ့ စိုးရိမ်တာပေါ့နော်။ ကိုယ့်မိခင် အဖွဲ့အစည်းကို ကွဲထွက်တာတွေ မမြင်စေချင်ဘူး။ နောက် ဘာကြောင့် အဲလိုမျိုးဖြစ်ရသလဲဆိုတာကို ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ နောင် မဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲဆိုတာကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြတာဖြစ်တယ်”ဟု အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူ လူငယ်တစ်ဦးက ပြောသည်။

အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးသွားသော အချက်များအား သဘောထားအဆင့်သာ ချမှတ်ခဲ့ပြီး အတည်ပြုချက်ရရှိရေးအတွက် ဆက်လက် ဆွေးနွေးလုပ်ဆောင်သွားရန် အစီအစဉ်ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ကရင်လူငယ်များ၏ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ စသည့် စွမ်းရည်များ မြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ မေလ ၂၃ရက်နေ့တွင် ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး(KYO)ကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ❑❑❑

ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံးမှ ကရင်လူငယ်များ ဆွေးနွေးနေစဉ်

Karen Information Center မှ လစဉ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချီသည်။

အစ်ဒ်နေ့ ဆီးရီးယားအပစ်ရပ် ချိုးဖောက်မှု ထိပ်တန်းသံတမန်တွေ စိတ်ပျက်

ဗွီအိုအေ (မြန်မာပိုင်း)

၂၉၊ ၁၀၊ ၂၀၁၂

မူစလင်တွေရဲ့ အစ်ဒ်ပွဲတော်ကာလအတွင်း ဆီးရီးယားနိုင်ငံမှာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းချက် မအောင်မမြင် ဖြစ်ခဲ့တဲ့အပေါ် နိုင်ငံတကာသံတမန်တွေက အကြီးအကျယ်စိတ်ပျက်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါတယ်။

ကုလသမဂ္ဂနဲ့ အာရပ်ဘ်အဖွဲ့ချုပ်တို့ရဲ့ အထူးသံတမန် Lakhdar Brahimi ကြားဝင် စေ့စပ်ပေးခဲ့တဲ့ အပစ်ရပ်သဘောတူညီချက်ကို သမ္မတဘာရှာ အယ်လ်-အာဆဒ်အစိုးရစစ်တပ်ကရော သူပုန်တွေဘက်ကပါ ချိုးဖောက်ခဲ့ကြတာပါ။

တိုက်ခိုက်မှုတွေ ရပ်ဆိုင်းသွား ကူညီဖို့အတွက် နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်းအနေနဲ့ ဒီ့ထက်ပိုပြီး လုပ်ဆောင်ရမယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဘန်ကီမွန်းက တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှာ တနင်္လာနေ့က ပြောခဲ့ပါတယ်။

တိုက်ပွဲတွေဆက်ဖြစ်နေတဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းဘူးလို့ ရုရှားနိုင်ငံ၊ မော်စကိုမြို့တော်မှာ ရောက်နေတဲ့ အထူးသံတမန် ဘရာဟီမီက ပြောပေမဲ့ သူကြားဝင်စေ့စပ်ပေးခဲ့တဲ့ သဘောတူညီချက်ဟာ ဘယ်တုန်းကမှ တရားဝင် အပစ်ရပ် သဘောတူညီချက်တခု မဟုတ်ခဲ့ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ဘရာဟီမီဟာ ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာဂျေးလက်ဗ်ရော့ဗ်နဲ့ ဆွေးနွေးဖို့ ရုရှားနိုင်ငံမှာ ရောက်နေတာပါ။

ဆန္ဒပြပွဲတွေကြောင့် တရုတ် ဓာတုစက်ရုံ စီမံကိန်း ဆိုင်းငံ့

တရုတ်နိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းမှာ ရေနံ ဓာတုစက်ရုံတခု တည်ဆောက်မယ့် စီမံကိန်းကို ဒေသတွင်း လေထုညစ်ညမ်းမှုတွေ ဖြစ်လာမှာကို စိုးရိမ်ကြတဲ့ ဒေသခံတွေက ရက်တွေနဲ့ချီ ဆန္ဒပြခဲ့ကြတာမို့ အဲဒီဒေသက အာဏာပိုင်တွေက စီမံကိန်းကို ယာယီ ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပါတယ်။ ဒီစီမံကိန်းကြောင့် ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဆိုးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ သိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာသုံးသပ်မှုတွေ လုပ်နေချိန်မှာ စီမံကိန်းတိုးချဲ့တည်ဆောက်မယ့် အစီအစဉ်ကို ဆိုင်းငံ့ထားမယ့်အကြောင်း Ningbo မြို့က မြို့နယ်စည်ပင်အရာရှိတွေက ပြောပါတယ်။ Ningbo မြို့ရဲ့ Zhenhai ကမ်းရိုးတန်းဒေသမှာ ဆောက်လုပ်မယ့် ရေနံချက်စက်ရုံကို တရုတ် ရေနံကုမ္ပဏီကြီးတခုဖြစ်တဲ့ Sinopec ရဲ့ လက်အောက်ခံ ကုမ္ပဏီတစ်ခုက ပိုင်တာပါ။

ဗွီအိုအေ (မြန်မာဌာန) ၂၈၊ ၁၀၊ ၂၀၁၂

ခုလို ဒေသခံအစိုးရက စီမံကိန်း ရွှေ့ဆိုင်းမှုတွေ ဖြစ်လာတဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေရဲ့ ရက်တွေနဲ့ချီ လမ်းပေါ်ထွက် ဆန္ဒပြမှုတွေကို ထောင်နဲ့ချီတဲ့ Ningbo ဒေသခံတွေကပူးပေါင်းခဲ့ကြတယ်လို့ မျက်မြင်သက်သေတွေကပြောပါတယ်။ တချို့ဆန္ဒပြသူတွေက မော်တော်ကားတွေကို ပြောင်းပြန်လှန်ပြီး ရဲတွေကို မထေမဲ့မြင် လုပ်တာတွေ ရှိခဲ့တယ်လို့ အာဏာပိုင်တွေက ပြောဆိုခဲ့ကြသလို ဆန္ဒပြသူတွေကလည်း သူတို့ကို လူစုခွဲခဲ့ဖို့ ရဲတွေက မျက်ရည်ယိုဗုံးတွေသုံးပြီး နှိမ်နင်းခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီဓာတုစက်ရုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒေသခံတွေရဲ့ တိုင်တန်းပြောဆိုမှုတွေကို နားထောင်ဖို့ စနေနေ့ ညပိုင်းက ဒေသခံတွေကို Ningbo မြို့တော်ဝန်နဲ့ ကွန်မြူနစ်ပါတီ အကြီးအကဲတို့က တွေ့ဆုံခဲ့တဲ့အကြောင်း တာဝန်ရှိသူတွေက ပြောပါတယ်။ ဒေသအစိုးရအနေနဲ့ ဒီစီမံကိန်းကို အပြီးသတ်ရပ်ဆိုင်းမလား၊ ဒါမှမဟုတ် လူထုရဲ့ဖိအားတွေ မရှိတော့တဲ့အခါ ဒီစီမံကိန်းကို ပြန်စမလားဆိုတာ လောလောဆယ် သေသေချာချာ မသိရသေးပါဘူး။

အကြမ်းဖက်ဖို့ ကြံစည်မှုနဲ့ လူ ၁၁ယောက်ကို အင်ဒိုနီးရှားမှာ ဖမ်းဆီး

ဗွီအိုအေ (မြန်မာဌာန) ၂၇၊ ၁၀၊ ၂၀၁၂

ဂျကာတာမြို့တော်က အမေရိကန်သံရုံးနဲ့ တခြား ပြည်တွင်းပြည်ပက ပစ်မှတ်တွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ကြံစည်သူတွေအဖြစ် သံသယရှိသူ လူပေါင်း ၁၁ ယောက်ကို ဖမ်းဆီးလိုက်တဲ့အကြောင်း အင်ဒိုနီးရှား ရဲတပ်ဖွဲ့က ပြောပါတယ်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေး အထူးတပ်ဖွဲ့က ခရိုင် ၄ခုမှာ ဖမ်းဆီးမှုတွေ လုပ်ခဲ့တာလို့ အင်ဒိုနီးရှားရဲတပ်ဖွဲ့ ပြောခွင့်ရသူ Suhardi Alius က စနေနေ့မှာ ပြောလိုက်တာပါ။

တိုက်ခိုက်မှုတွေကို ဆက်တိုက်ဆိုသလို လုပ်ဆောင်ဖို့ စီစဉ်နေတယ်လို့ မသင်္ကာတဲ့အတွက် မကြာခင်ကမှ အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်တဲ့ အင်ဒိုနီးရှား Harakah ဆွန်နီလှုပ်ရှားမှု အဖွဲ့ဝင်တွေကို ဖမ်းဆီးခဲ့တာလို့လည်း ပြောပါတယ်။

တိုက်ခိုက်ဖို့ ပစ်မှတ်အဖြစ် ရွေးချယ်ထားတဲ့ အထဲမှာတော့ ဂျကာတာမြို့က ဩစတြေးလျ သံရုံးအနီးမှာရှိတဲ့ ကုန်တိုက်တခု၊ အမေရိကန် သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းကြီးတခုဖြစ်တဲ့ Freeport-McMoRan ရဲ့ ဒေသခံရုံးခန်း တခုနဲ့ Surabaya မှာရှိတဲ့ အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန်ရုံးတွေ သာမက အလယ်ဂျာဗားမှာရှိတဲ့ ရဲစခန်းတခုလည်း ပါဝင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဖမ်းဆီးမှုတွေအတွင်း ဗုံးတွေ၊ ကျည်ဆံတွေ၊ စနက်တံတွေ၊ ဗုံးလုပ်နည်း စာရွက်စာတမ်းတွေနဲ့ တခြား ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းတွေကိုပါသိမ်းဆည်းရမိတယ်လို့လည်းအာဏာပိုင်တွေက ပြောပါတယ်။

ဖမ်းဆီးမှုအပေါ် အမေရိကန်နဲ့ ဩစတြေးလျ သံရုံးတွေကတော့ တစုံတရာ မှတ်ချက်ပေး ပြောဆိုတာမျိုး မရှိသလို၊ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ဖို့ ကြံစည်မှုဟာ ဘယ်လောက်အထိ ခရီးရောက်နေပြီဆိုတာကိုလည်း အာဏာပိုင်တွေက ထုတ်ဖော်မပြောကြပါဘူး။

Karen Information Center မှ လစဉ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချီသည်။

မန်ယူကို ရှုံးသည့်ပွဲတွင် ကိုင်တွယ်သော ဒိုင်အတွက် ချယ်လ်ဆီး အရေးဆို

Monday,29 October 2012 17:56

ချယ်လ်ဆီး အသင်းသည် ပရီးမီးယားလိဂ် အဖွဲ့ချုပ်ထံသို့ ဒိုင်လူကြီး မာ့ခ်ကလက်တန်ဘာ့ဂ်၏ ပွဲအပေါ် ကိုင်တွယ်မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အရေးဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အိမ်ကွင်းတွင် မန်ချက်စတာ ယူနိုက်တက်အား (၃–၂)ဖြင့် အရေးနိမ့်သော ပွဲစဉ်တွင် ဒိုင်လူကြီး ကလက်တန်ဘာ့ဂ်သည် မိမိတို့အသင်းမှ ကစားသမား (၂)ဦးအား မနှစ်မြို့စရာ အသုံးအနှုန်းများ ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ချယ်လ်ဆီးက စွပ်စွဲခဲ့သည်။ လက်ရှိ ဥရောပ ချန်ပီယံအသင်းသည် ကလက်တန်ဘာ့ဂ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုင်ကြားမှု ပြုလုပ်ထားကြောင်း အတည်ပြုခဲ့သည်။ ကလပ်အသင်း ပြောရေးဆိုခွင့်ရ အရာရှိ တစ်ဦးက “ကျွန်တော်တို့ဟာ ပရီးမီးယားလိဂ် စည်းမျဉ်းရေးရာ အဖွဲ့ဆီကို တိုင်ကြားထားပါတယ်။ ဒိုင်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကစားသမား နှစ်ယောက်ကို မတူညီတဲ့ ဖြစ်စဉ်နှစ်ခုမှာ မနှစ်မြို့စရာ အသုံးအနှုန်းတွေနဲ့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်”ဟု ပြောကြားသွားသည်။

အဆိုပါ တိုင်ကြားမှုသည် FAအဆင့်ထိ တက်ရောက်မည်ဟုလည်း ၎င်းက ဆိုသည်။ “ခုချိန်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ ဘာမှနောက်ထပ် မှတ်ချက်မပေးလိုသေးပါဘူး”ဟုလည်း ချယ်လ်ဆီး ပြောရေးဆိုခွင့်ရ အရာရှိက ပြောကြားသွားသည်။ ချယ်လ်ဆီးသည် မန်ယူအသင်း အနိုင်ဂိုးကို သွင်းယူပြီးနောက် ဟာဗီးယား ဟာနန်ဒက်ဇ် အောင်ပွဲခံစဉ် ချယ်လ်ဆီး ပရိသတ်များက ကွင်းအတွင်း အရာဝတ္ထုများနှင့် ပစ်ပေါက်သဖြင့် ကွင်းလုံခြုံရေးတစ်ဦး ဒဏ်ရာရသွားသော ဖြစ်စဉ်အတွက်လည်း စုံစမ်းမည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းလုံခြုံရေးမှာ ဒဏ်ရာရခဲ့သည့်နောက် ကွင်းအတွင်းတွင်ပင် လှဲလျောင်းကာ ကုသမှု ခံယူခဲ့ရပြီး နောက်ပိုင်းတွင်မှ ဆေးရုံပါ တက်ခဲ့ရကြောင်း သိရသည်။

သာမန်ထက် အဆမတန်ကြီးမားသော အရိုးစုကြီး တွေ့ရှိ

ဆော်ဒီအာရေဘီးယား နိုင်ငံအတွင်းရှိ အိုမန်၊ ယီမင်နိုင်ငံတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်နေသော ဗလာရပ်ကွက်ခေါ် အာရဗီဘာသာစကားနှင့် Rab-uikhaleeအမည်ရှိ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဲကန္တာရအတွင်းတွင် သာမန်လူခန္ဓာကိုယ်ထက် အဆမတန်ကြီးမားသော အရိုးစုကြီးကို တူးဖော်တွေ့ရှိခဲ့ရကြောင်း သိရသည်။ အမေရိကန်ရေနံရှာဖွေတူးဖော်ရေးကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သော Aramco ကုမ္ပဏီသည် အဆိုပါသဲကန္တာရ အတွင်းရေနံရှာဖွေစဉ်တူးဖော်တွေ့ရှိခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပြီး ဆော်ဒီအာရေဘီးယား ဘာသာရေးအသင်းက ထိုနေရာကို သိမ်းဆည်းထားခဲ့ကြောင်းသိရသည်။ သို့သော် စစ်ဘက်သုံး ရဟတ်ယာဉ်များက ယင်းလူရိုးစုများကိုမှတ်တမ်းတင်ဓာတ်ပုံများရိုက်ကူးခဲ့သည်။အမေရိကန်နိုင်ငံနယူးယောက်မြို့ရှိ HydeParkသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များက အဆိုပါလူရိုးစုဓာတ်ပုံများကို လေ့လာစူးစမ်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ လေ့လာစူးစမ်းသူများ၏ အဆိုအရ ရှေးခေတ်ထိုလူသားမျိုးနွယ်စုများသည် ဆော်ဒီနှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းဒေသတစ်ဝိုက်တွင်ကျင်လည်ကျက်စားခဲ့ကြောင်း မှန်းဆခဲ့ကြသည်။

ကြောင်တစ်ကောင်၏ ခေါင်းဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါရင်းလွန်ခဲ့သည့် နှစ် ၂၀၀၀ကျော်က ရောမသင်္ချိုင်းတစ်ခုကိုတွေ့ရှိ

အီတလီနိုင်ငံ ရောမမြို့သားတစ်ဦးဖြစ်သည့် မိုင်ကိုကာပီဆို ဆိုသူသည် အောက်တိုဘာ ၁၆ရက်နေ့ ညပိုင်းတွင် အိမ်မွေးကြောင်တစ်ကောင်၏ လမ်းပြခေါ်ဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါသွားရာ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်၂,၀၀၀ကျော်က ရောမခေတ်ဂူသင်္ချိုင်းတစ်နေရာကို တွေ့ရှိခဲ့ရကြောင်း အောက်တိုဘာ၁၉ရက် သတင်းများတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ကာပီနှင့် ၎င်း၏ မိတ်ဆွေတစ်ဦးတို့သည် ည၁၀နာရီခန့်တွင် အဆိုပါကြောင်၏ အသံပေး ခေါ်ဆောင်ရာနောက်သို့ လိုက်ပါသွားခဲ့ရာ ၎င်းတို့နေအိမ်နှင့် မကွာဝေးလှသော မာဒီပီထရာလာတာ ရပ်ကွက်အနီးတွင် ရောမသင်္ချိုင်းအတွင်းသို့ မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုရောမသင်္ချိုင်းသည် ဝင်ပေါက်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်သည့်အခါ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ် ရောမခေတ်ဂူသင်္ချိုင်းတို့၏ အပြင်အဆင်အခမ်းအနားနှင့် လူအရိုးစုများကို တွေ့ရှိရကြောင်း သိရသည်။ ယင်းရောမသင်္ချိုင်းဂူ၏ အစိတ်အပိုင်း အတော်များများသည် ပျက်စီးယိုယွင်းနေပြီဖြစ်ပြီး ဘီစီတစ်ရာစုမှ အေဒီနှစ်ရာစုခေတ်အတွင်း ရောမတို့၏ အနုပညာလက်ရာများဖြစ်ကြောင်း အီတလီ ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာရှင်များက အတည်ပြုပြောကြားခဲ့သည်။

အားကစားသတင်းနှင့် ထူးဆန်းထွေလာသတင်းများကို စကောလ်မြန်မာ နှင့် စွယ်စုံအင်တာနက် စာမျက်နှာမှ ကူးယူဖော်ပြပါသည်၊

နေမာကို ခေါ်ယူနိုင်တော့မည် ဆိုခြင်းအား ဘာစီလိုနာ ငြင်းဆို

Monday,29 October 2012 22:13

နေမာကို ခေါ်ယူရန် သဘော တူညီမှု ရရှိထားပြီ ဆိုသော သတင်းများကို ဘာစီလိုနာ အသင်းက ငြင်းဆန် သွားခဲ့သည်။

ဆန်းတို့စ် အသင်းမှ ဘရာဇီးလ် လက်ရွေးစင် တိုက်စစ်မှူးကို လာမည့် နွေရာသီတွင် ဘာစီလိုနာက စာချုပ်မည်ဟု တောင်အမေရိက သတင်းဌာနများက ဖော်ပြခဲ့သည်။ နေမာအတွက် ဘာစီလိုနာက ယူရို(၁၀)သန်း ကြိုတင်ပေးချေကာ ကစားသမားအတွက် ယူရိုသန်း(၅၀)တန် အပြောင်းအရွှေ့ကိစ္စ ကြိုတင် သဘောတူညီထားကြောင်း သတင်းများကို စပိန်ထိပ်တန်း ကလပ်အသင်းက ပယ်ချခဲ့သည်။ ဆန်းတို့စ်ဘက်ကလည်း အစောပိုင်းက အဆိုပါသတင်းများကို ငြင်းဆန်ထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အသက်(၂၀)သာ ရှိသေးသော ဘရာဇီးလ် လူငယ်သွေးသစ် ကစားသမားလေးအား ဘာစီလိုနာအပြင် ရီးယဲလ်မက်ဒရစ်နှင့် ချယ်လ်ဆီးအသင်းများကလည်း အလိုရှိနေကြသည်။ ဘာစီလိုနာ အားကစား ဒါရိုက်တာ အန်ဒိုနီ ဇူဘီဇာရက်တာက “ဒီသတင်းတွေအကြောင်း ကျွန်တော် မရှင်းပြတတ်တော့ဘူး။ နေမာဟာ ဆန်းတို့စ်ရဲ့ ကစားသမားပါ။ သူဟာ စာချုပ်အရ (၂၀၁၄)ထိ ဆန်းတို့စ်မှာပဲ ကစားနေမှာ ဖြစ်ပါတယ်”ဟု ဖြေရှင်းခဲ့သည်။ နေမာသည် (၂၀၁၄)ခုနှစ်ထိ ဘရာဇီးလ်တွင်သာ အခြေချ ကစားပြီး အနာဂတ်တွင်မှ ဥရောပတွင် ခြေချရန် ရွေးချယ်လာဖွယ် ရှိနေသည်။

ပဒိုဒေးဗစ်ထော ဈာပနအခမ်းအနား လူပေါင်း ၁ထောင်နီးပါး တက်ရောက်

အောက်တိုဘာလ ၁၇ရက်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊
နန်းသူးလေ၊ စဖန်းရှောင်း (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU)တပ်မဟာ(၇)နယ်မြေ သေဘောထာ့ဒေသတွင် ယနေ့ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပဒိုစောဒေးဗစ်ထော ၆၅နှစ်၏ ဈာပနအခမ်းအနားသို့ လူထုပရိသတ် တစ်ထောင်နီးပါး တက်ရောက်ကာ ၎င်း၏ နောက်ဆုံးခရီးကို လိုက်ပါပို့ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

ဈာပနသို့ ပဒိုစောဒေးဗစ်ထော၏ မိသားစုဝင်များနှင့်အတူ KNU တပ်မဟာ ၃၊ ၆၊ ၇မှ တပ်မဟာမှူးများ၊ ပဒိုစောအားတိုး၊ ပဒိုစောရောဂျာခင်၊ ပဒိုစောသောသီဘွဲ၊ ပဒိုစောကွယ်ထူးဝင်း၊ ပဒိုစောထဲဒယ်၊ ပဒိုစောလေးလော်ဆော၊ပဒိုစောရွှေမောင်း၊ ပဒိုမန်းငြိမ်းမောင် အပါအဝင် အရပ်ဖက်၊ စစ်ဖက်တာဝန်ရှိခေါင်းဆောင်များ၊ အထူးညှိသည့်အဖြစ် ထားဝယ်မင်းသမီးကုမ္ပဏီမှ မန်းနေဂျင်းဒါရိုက်တာ ဦးငွေစိုးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး အကျိုးတော်ဆောင်များ၊ ပရဟိတ သွေးလှူရှင်များအဖွဲ့မှ သရုပ်ဆောင်ဝေဠုကျော်တို့အပြင် ဒေါက်တာစင်သီယာမောင်၊ မဟာမိတ်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပါတီဝင်များ၊ နိုင်ငံခြားရောက်မိတ်ဆွေများနှင့် နိုင်ငံခြားသားများ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

"ပါပါးဟာ ကျနော်တို့ရဲ့ အိမ်ထောင်ဦးစီးပါ။ သူဟာ အမျိုးသားရေးအတွက် ပင်ပင်ပမ်းပမ်း အလုပ်လုပ်ခဲ့တာကို ကျနော်တို့ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက တွေ့မြင်ခဲ့ရတယ်။ ကျနော်တို့ကိုလည်း မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်ဆောင်ဖို့ အမြဲသွန်သင်ခဲ့တာမို့ ကျနော်တို့ မိသားစု အတွက် သူ့ရဲ ... ကောင်းတစ် ... ယောက်ပါပဲ။ Peace ... processနဲ့ ... ပတ်သက် ... လို့ လေး ... ပင်တဲ့ အ ... ရာကို ... ခ န ... ထား ... ပြီး ... နောက်မှ ဆက်လုပ်သွားရမယ်လို့ပြောတယ်။ ကရင်တွေ ကွဲကွာတာလည်း သူ မမြင်ချင်ဘူး။ ဒီတော့ အခွင့်အရေးရသမျှ အဆုံးထိ လုပ်သွားမယ်လို ပြောခဲ့ပါတယ်"ဟု ပဒိုစောဒေးဗစ်ထော၏သားငယ် စောအယ်ကော်ထောက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

အခမ်းအနားကို နံနက် ၁၁ နာရီခွဲမှ စတင်ပြီး ခရစ်ယာန်ဘာသာဖြင့် ဝတ်ပြုဆုတောင်းခြင်း၊ ဓမ္မတေးသီချင်းများဖြင့် ဖျော်ဖြေခြင်း၊ ပဒိုစောဒေးဗစ်ထော၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖတ်ကြားခြင်း၊ KNU ဗဟိုဌာနချုပ် အပါအဝင်၊ ကရင်လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းအချို့နှင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပေးပို့သည့် ဝမ်းနည်းကြောင်း သဝဏ်လွှာများကို ဖတ်ကြားခဲ့ကြသလိုဗိုလ်ချုပ်ကြီးမူတူးစေးဖိုးက အမှာစကားပြောဆိုခဲ့ရာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တဦး ဆုံးရှုံးသွားသော်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းကို လူထုလိုလားပါက ဆက်လုပ်သွားရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

ပဒိုစောဒေးဗစ်ထော၏ ဈာပနသို့ ကိုယ်တိုင် လိုက်လံပို့ဆောင်ပေးသူ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ယင်းမာပင်မြို့နယ်အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD)မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဟောင်း ဦးဘိုသောင်းက "သူက အရမ်းကို စိတ်သဘောထားကောင်းတယ်။ အများအကျိုးအတွက်လည်း စွန့်စွန့်စားစားနဲ့ လုပ်ဆောင်ပေးတယ်။ အခုလက်ရှိ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးနေတဲ့အချိန်မျိုးမှာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်နေသူတစ်ဦးအနေနဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးပန်းတိုင်မရောက်ခင် သေဆုံးသွားတဲ့အတွက် ပြောမပြတတ်အောင် ဝမ်းနည်းရပါတယ်"ဟု ပြောသည်။

KNU ဖားအံခရိုင်မှ အမြဲတမ်းကော်မတီဝင် မန်းဘထွန်း ကလည်း "အခုလိုဆုံးရှုံးသွားတာ အခုလုပ်နေတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အတွက် ထိခိုက်မှုတော့ရှိတာပေ့ါနော်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျန်ရှိနေသေးတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေအနေနဲ့လည်း စစ်မှန်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိဖို့အတွက် ဆက်လက်ကြိုးပမ်းသွားကြရဦးမှာပါ"ဟုကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

အခမ်းအနား အစီအစဉ် ပထမပိုင်း ဝတ်ပြုဆုတောင်းခြင်းအပြီးတွင် ဒုတိယပိုင်းအဖြစ် သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဦးစိုးသိန်း၊ ဦးအောင်မင်း၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဦးခင်ရီ၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၊ ကရင်တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး စောထွန်းအောင်မြင့်၊ ကရင်ပြည်နယ် လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးကြီးအောင်လွင်၊တောင်ကလေးဆရာတော် စသည့်ပြည်တွင်းမှ အထင်ကရ ပုဂ္ဂိုလ်များအပြင် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ လွမ်းသူ့ပန်းခွေများကို ပေးပို့လာခဲ့သည်။

၎င်းနောက် ပရိသတ်များမှ လွမ်းသူ့ပန်းခွေများကိုင်ဆောင်ပြီး ပဒိုစောဒေးဗစ်ထော၏ရုပ်အလောင်းကို အုတ်ဂူတည်ရှိရာ ပို့ဆောင်ခြင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမူတူးစေးဖိုး၏ အမိန့်စာကို တပ်မဟာ(၇)ရုံးထိုင်မှူး ဗိုလ်မှူးအဲ့ဆဲဆဲမှ ဖတ်ကြားခြင်းအပြင် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်ဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ကာ အခမ်းအနားကို နေ့လည် ၂နာရီခွဲတွင် အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။

ပဒိုစောဒေးဗစ်ထောသည် ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့က ရန်ကုန်တိုင်း၊ မင်္ဂလာဒုံ စစ်ဆေးရုံတွင် ည ၁၀နာရီခွဲကျော်၌ အဆုတ်ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ ၎င်း၏ရုပ်အလောင်းကို အောက်တိုဘာလ ၁၅ရက်မနက်တွင် နယ်စပ်ဘက်သို့ ပြန်လည်သယ်ဆောင်လာခဲ့ရာ KPP ဥက္ကဌ စောထွန်းအောင်မြင့်၊ဒေါက်တာစိုင်မွန်သာ ဇနီးမောင်နှံ၊ ဖားအံမြို့မှ PSDP မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်နန်းစေးအွာနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး အကျိုးဆောင် စောဘိုးနီတို့လာရောက်ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။

မိဘများဖြစ်သည့်နော်မေးဖိုးနှင့် ဦးရွှေတောတို့မှ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဟသ်ာတမြို့နယ်၊ သစ်ဖြူချောင်းရွာတွင် ၁၉၄၈ခု၊ မတ်လ ၁၀ရက်နေ့က မွေးဖွားခဲ့သူ ပဒိုစောဒေးဗစ်ထောသည် ၁၉၇၁ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာ–သိပ္ပံတက္ကသိုလ်တွင် သမိုင်းဘာသာအဓိကဖြင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (BA.History) ရရှိခဲ့သည်။

သူသည်ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်ပြင်းထန်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၉ခုနှစ်၊ မေလ ၂၃ရက်နေ့တွင် ကရင့်တော်လှန်ရေးထဲသို့KNU ဖားအံခရိုင်မှ စတင် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ခုနှစ်တွင် ခရိုင်မှ ဗဟိုဘဏ္ဍာရေးဌာနသို့ တာဝန်ပေး လွှဲပြောင်းခြင်းခံရပြီး ၁၉၈၆ခုနှစ်တွင် ဥက္ကဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစောဘိုမြ၏ရုံးသို့ ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ပေးခြင်းခံရပြီးနောက် နိုင်ငံခြားရေးရာကော်မတီ၊ တရားရေးဌာနတာဝန်ခံ စသည်တိုတွင် တာဝန်ပေးအပ်ခံရသည်။

၁၉၈၈တွင် DAB အဖွဲ့တွင်လည်းကောင်း၊ NDF တွင်လည်းကောင်း၊ NHEC တွင်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၄ခုနှစ်တွင် ENC ၏ တိုင်းရင်းသားရေးရာကော်မတီတွင်အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ၂၀၀၄ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစောဘိုမြတို့နှင့် မြန်မာအစိုးရတို ... တွေ့ဆုံ ဆွေး ... နွေးရေး သုံး ... ကြိမ်စလုံး ... တ ... င ... လည်း ... ကောင်း၊ ၂၀၀၅ခုနှစ်တွင်လည်း ကောင်း ပါဝင်ခဲ့သလို ဦးသိန်းစိန် အစိုးရလက်ထက် ၂၀၁၁ခုနှစ်၊အလွတ်သဘော ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲနှင့် ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ပြည်နယ်အဆင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဦးဆောင်သူတစ်ဦးအဖြစ် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

၎င်းကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဖြစ်သူ နော်ဂျင်းဂျာနှင့် သား ၂ဦး၊ သမီး ၂ဦး ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ❑❑❑

ကွယ်လွန်သွားပြီးဖြစ်သော ပဒိုဒေးဗစ်ထော ဈာပန အခမ်းအနား မြင်ကွင်း

Karen Information Center မှ လစဉ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိသည်။